

LIFCO

A SAFE HAVEN FOR YOUR BUSINESS

INNEHÅLL

2018 i sammandrag	4	Koncernredovisning	42	Adresser	81
Lifco i korthet	5	Resultaträkning	42	Definitioner och syfte	87
VD-kommentar	6	Rapport över totalresultatet	43	Årsstämma och valberedning	88
Förvaltningsberättelse		Balansräkning	44	Finansiell information	89
Affärsidé och mål	8	Förändringar i eget kapital	46	Finansiell kalender	90
Finansiella resultat	10	Kassaflödesanalys	47		
Hållbarhet	12	Noter	48		
Affärsområdet Dental	16	Avstämning alternativa nyckeltal	68		
Affärsområdet Demolition & Tools	18	Moderbolagsredovisning	70		
Affärsområdet Systems Solutions	20	Resultaträkning	70		
Lifco-aktien	24	Balansräkning	71		
Förvärven	26	Förändringar i eget kapital	72		
Risker och riskhantering	28	Kassaflödesanalys	72		
Bolagsstyrningsrapport	29	Noter	73		
Styrelsen	34	Tioårsöversikt	77		
Koncernledning	37	Förvärv 2006–2018	78		
Förslag till vinstdisposition	38	Kvalitets- och miljöcertifieringar	80		
Revisionsberättelse	39				

2018 | SAMMANDRAG

NETTOOMSÄTTNING +19,2%

11 956 (10 030) MSEK. Organisk tillväxt 6,4%

EBITA* +25,2%

2 168 (1 732) MSEK

RESULTAT FÖRE SKATT +26,1%

1 858 (1 473) MSEK

ÅRETS RESULTAT +28,3%

1 420 (1 107) MSEK

VINST PER AKTIE +28,1%

15,29 (11,94) KR

UTDELNING PER AKTIE FÖRESLÅS TILL 4,60 KR

Motsvarande 418 MSEK

NYCKELTAL

	2018	2017
Nettoomsättning, MSEK	11 956	10 030
Nettoomsättning, justerat för valutaeffekter och förvärv, MSEK	10 677	9 176
EBITA*, MSEK	2 168	1 732
EBITA-marginal*, %	18,1	17,3
Vinst per aktie efter skatt, kr	15,29	11,94
Antal aktier, tusental	90 843	90 843
Sysselsatt kapital, MSEK	10 314	8 962
Sysselsatt kapital exklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar, MSEK	1 312	1 155
Avkastning på sysselsatt kapital, %	21,0	19,3
Avkastning på sysselsatt kapital exklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar, %	165	150
Nettoskuld, MSEK	3 685	3 794
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	0,5	0,7
Nettoskuld/EBITDA*, ggr	1,6	2,0
Räntebärande nettoskuld, MSEK	3 170	3 536
Räntebärande Nettoskuld/EBITDA*, ggr	1,4	1,9
Soliditet, %	48,8	45,5
Eget kapital per aktie, kr	73,6	60,5

EBITA* = rörelseresultat före avskrivningar av immateriella anläggningstillgångar som uppkommit i samband med förvärv samt förvärvskostnader.

EBITDA* = rörelseresultat före avskrivningar samt förvärvskostnader.

LIFCO | KORTHET

Vi erbjuder ett tryggt ägande för små och medelstora företag. Vi förvärvar och utvecklar marknadsledande nischverksamheter med potential att leverera uthållig resultattillväxt och goda kassaflöden.

TRE AFFÄRSOMRÅDEN:

Dental

Demolition & Tools

Systems Solutions

ANSTÄLLDA

4 926

LÄNDER

29

FÖRETAG

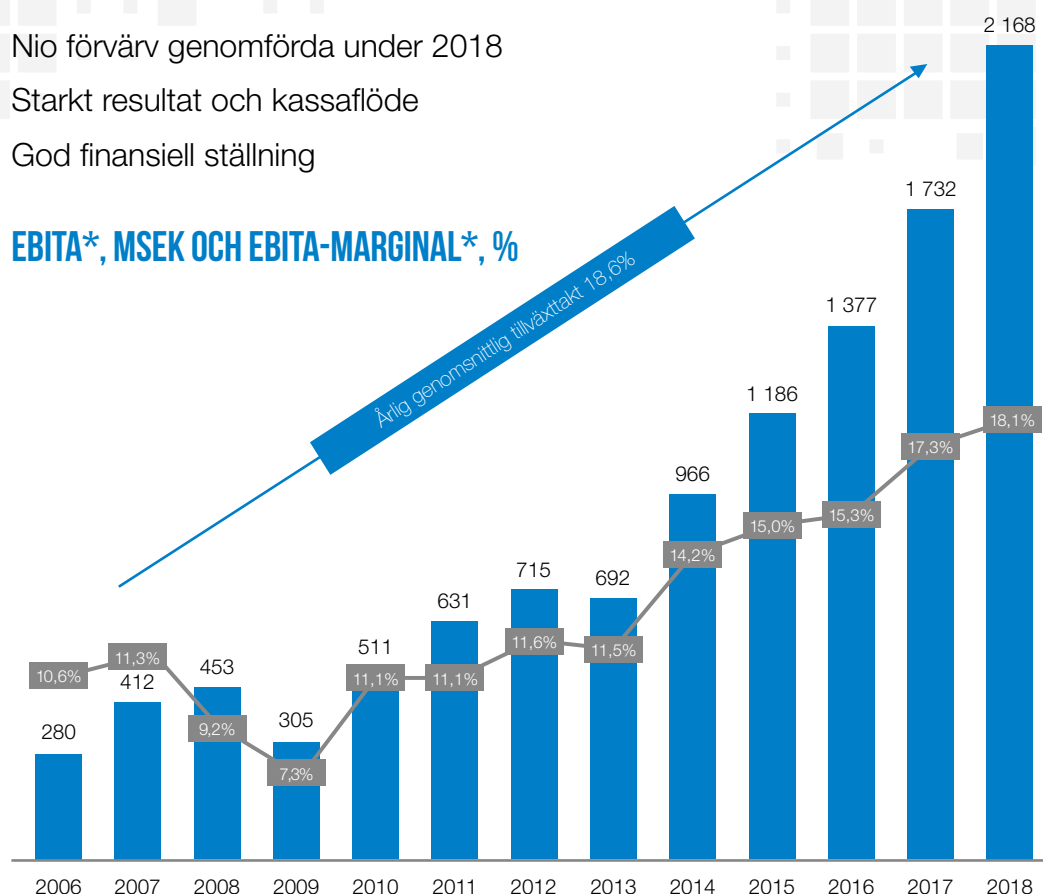
146

Nio förvärv genomförda under 2018

Starkt resultat och kassaflöde

God finansiell ställning

EBITA*, MSEK OCH EBITA-MARGINAL*, %

VD kommenterar

EN TYDLIG VÄRDESKAPANDE STRATEGI

Efter att ha arbetat i ledande befattningar i Lifco under 13 år tog jag i februari 2019 över ledarskapet för Lifco. Grunden till Lifcos starka historiska utveckling är en tydlig affärsstrategi med fokus på resultat, enkelhet och decentralisering. Denna strategi har på ett framgångsrikt sätt genomförts konsekvent under Fredrik Karlssons ledning i mer än 20 år. Mitt uppdrag är att tillsammans med alla kompetenta medarbetare i koncernen fortsätta värna vår starka affärskultur och arbeta för uthållig långsiktig resultattillväxt och goda kassaflöden.

FOKUS PÅ RESULTAT, ENKELHET OCH DECENTRALISERING

Lifcos övergripande mål är att öka resultatet varje år. Det har åstadkommits genom såväl organisk tillväxt som förvärv. Under 2018 ökade EBITA* med 25,2% till 2 168 Mkr där förvärv bidrog med cirka 11% och den organiska tillväxten och valutaeffekter bidrog med ungefär 14%. Den generellt goda konjunkturen var en starkt bidragande orsak till den organiska utvecklingen under året. Som referens kan nämnas att Lifcos genomsnittliga årliga EBITA*-tillväxt inklusive förvärv under perioden 2006–2018 var 18,6%.

Förra året förvärvade Lifco nio verksamheter och året innan dess 13 stycken. För att kunna säkerställa en uthållig resultattillväxt har koncernen en långsiktig syn på de bolag som förvärvas. Vi söker efter bolag som är lönsamma och har visat en stabil utveckling under en längre tid. Helst köper vi bolag som är marknadsledande i sin nisch och som inte är alltför beroende av enskilda leverantörer och kunder. Vi ser gärna att den befintliga ledningen fortsätter att vara verksam i bolaget eftersom det är de som kan marknaden och affären bäst.

Vi är starkt decentraliserade och bolagen har en hög grad av självständighet. Vår målsättning är att besluten ska fattas av de lokala ledningarna i bolagen där verksamheten bedrivs. Ett viktigt sätt att säkerställa att decentralisering verkligen kan råda i praktiken är att minimera centrala funktioner och resurser.

VI ERBJUDER ETT TRYGGT ÄGANDE

Lifco har en unik fördel genom att koncernen erbjuder ett tryggt, långsiktigt ägande för små och medelstora företag. När vi köper bolag har vi inte som mål att sälja verksamheten i framtiden. Vi strävar inte heller efter att realisera synergier och har aldrig flyttat någon verksamhet. Tanken är att bolagen ska fortsätta arbeta på de sätt som de gjort innan de kom in i Lifco-koncernen och på så sätt leverera stadiga resultatförbättringar. Vårt ägarperspektiv är evigt vilket medför att det ofta blir naturligt för dotterbolagen att kombinera fokus på resultat och kassaflöde med investeringar för att utveckla nya produkter och öka säljkraften.

Lifcos decentraliserade affärsmodell med en hög grad av självbestämmande för dotterbolagen är en viktig faktor när vi förhandlar med potentiella förvärvskandidater. I många av de förvärv som genomförts på senare år har Lifcos tydliga och enkla företagskultur, som bevisats över lång tid, varit helt avgörande för att entreprenören valt att sälja sitt livsverk till Lifco.

HÅLLBART FÖRETAGANDE

En förutsättning för att vår decentraliserade affärsmodell ska fungera är att koncernen har en gemensam och tydlig syn på det hållbara företaget.

Vi har samlat våra etiska principer i en koncernövergripande uppförandekod som omfattar alla våra drygt 4 900 medarbetare i 29 länder. Vår uppförandekod omfattar relationen till

anställda, kunder, leverantörer, samhälle och miljö samt aktieägare. En förutsättning för att ett bolag uthålligt ska kunna leverera med högsta kvalitet och servicenivå i sin nisch är att verksamheten bedrivs hållbart. Det innebär bland annat att de anställda ska erbjudas goda villkor och att leverantörerna ska uppfylla kraven på ett hållbart företagande. Lifcos koncernledning följer regelbundet upp efterlevnaden av uppförandekoden och agerar omedelbart om vi upptäcker avvikelser.

I december 2016 anslöt sig Lifco till FN:s hållbarhetsinitiativ Global Compact för att visa vårt stöd för internationellt erkända affärsetiska normer och visa på vårt långsiktiga engagemang kring hållbarhetsfrågor. Genom medlemskapet har vi förbundit oss att fortsätta att arbeta aktivt med Global Compacts tio principer för hållbar utveckling inom områdena mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och antikorrupcion.

STARKT KASSAFLÖDE

Ett område som ständigt är i fokus för oss är koncernens kassaflöde och hur det sysselsatta kapitalet utvecklas i våra verksamheter. Kassaflödet från den löpande verksamheten ökade med 15,6% till 1 533 Mkr under 2018.

Den långsiktiga målsättningen är att utdelningen ska ha en jämn utveckling och uppgå till 30–50 procent av resultatet efter skatt. För verksamhetsåret 2018 föreslår styrelsen en utdelning på 4,60 kr per aktie vilket är en ökning med 15,0% från 2017 och motsvarar 30,1% av resultatet efter skatt.

MARKNADSLEDANDE NISCHBOLAG

I Lifco-koncernen finns många framgångsrika verksamheter och starka varumärken. Affärsområdet Dental – som bland annat säljer förbrukningsvaror, utrustning och teknisk service till tandläkare – har länge haft en stark position inom distribution till tandläkare i norra Europa. Inom affärsområdet Demolition & Tools finns bland annat Brokk som är världsledande på rivningsrobotar och Kinshofer som är en ledande leverantör av tillbehör till grävmaskiner och kranar. Inom affärsområdet Systems Solutions har vi till exempel marknadsledande Silvent med unik kompetens inom tryckluftsdynamik och Haglöf Sweden som är en världsledande leverantör av instrument för professionella fältmätare i skogen.

Idag är Lifco en global koncern med verksamhet på tre kontinenter. Under åren 2006–2018 har Lifco genomfört 63 förvärv och har byggt en stark europeisk närvaro och betydande positioner i Nordamerika och Asien.

FINANSIELLT STARK KONCERN

Lifco har ett fortsatt betydande finansiellt utrymme för att göra förvärv. Vårt mål är att den räntebärande nettoskulden* ska vara i intervallet 2–3 gånger EBITDA*. Vid årsskiftet uppgick nettoskulden till 1,6 gånger EBITDA* före förvärvskostnader, vilket ger oss goda möjligheter att även framöver fortsätta växa via förvärv när rätt möjligheter uppstår.

Det viktigaste för Lifco är våra medarbetare. Vi har idag 4 926 medarbetare i 29 länder. Många av medarbetarna har arbetat länge inom våra bolag och deras samlade erfarenhet är Lifcos viktigaste framgångsfaktor. Jag vill passa på att tacka alla medarbetare för goda insatser under 2018.

Per Waldemarson
VD och koncernchef

Förvaltningsberättelse

LIFCOS AFFÄRSIDÉ OCH MÅL

Lifcos affärsidé är att förvärva och utveckla marknadsledande nischverksamheter med potential att leverera uthållig resultattillväxt och goda kassaflöden. Lifcos styrka är att bolaget kan erbjuda ett tryggt ägande för små och medelstora företag. Lifco styrs av en tydlig filosofi som innebär att bolaget är långsiktigt, har fokus på lönsamhet och har en starkt decentraliserad organisation.

FINANSIELLA MÅL OCH UTDELNINGSPOLICY

Lifcos övergripande mål är att skapa uthållig resultattillväxt. Koncernens och dotterbolagens mål är att den organiska tillväxten i EBITA* ska överträffa BNP-tillväxten på relevanta geografiska marknader sett över en konjunkturcykel. Ytterligare tillväxt ska nås genom förvärv.

Effektivt utnyttjande av kapitalet är också ett viktigt mål i Lifco. Avkastningen på sysselsatt kapital exklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar ska därför överstiga 50 procent för den senaste tolv månadersperioden. Den räntebärande nettoskulden* ska vara i intervallet 2–3 gånger EBITDA*.

Den långsiktiga målsättningen är att utdelningen ska ha en jämn utveckling och uppgå till 30–50 procent av resultatet efter skatt.

DECENTRALISERAD ORGANISATION

Lifco består av 146 rörelsedrivande bolag som organiseras i cirka 30 operativa enheter. De operativa enheterna verkar inom åtta divisioner som i sin tur ingår i de tre affärsområdena Dental, Demolition & Tools och Systems Solutions.

Den decentraliserade organisationen är en av grundstenarna i Lifcos styrningsfilosofi. De enskilda dotterbolagen ges stor frihet, vilket skapar förutsättningar för en stark entreprenörsanda. Eftersom dotterbolagen drivs självständigt kan varje bolag bevara sin specifika kultur. De kan också fortsätta arbeta efter de metoder som råder i de industrier och marknader som de verkar i.

Den starka entreprenörandan är en förklaring till Lifcos förmåga att behålla nyckelpersoner i bolag som koncernen förvärvar. Nyckelpersonerna attraheras ofta av den decentraliserade strukturen där de även efter förvärvet kan behålla en hög grad av oberoende.

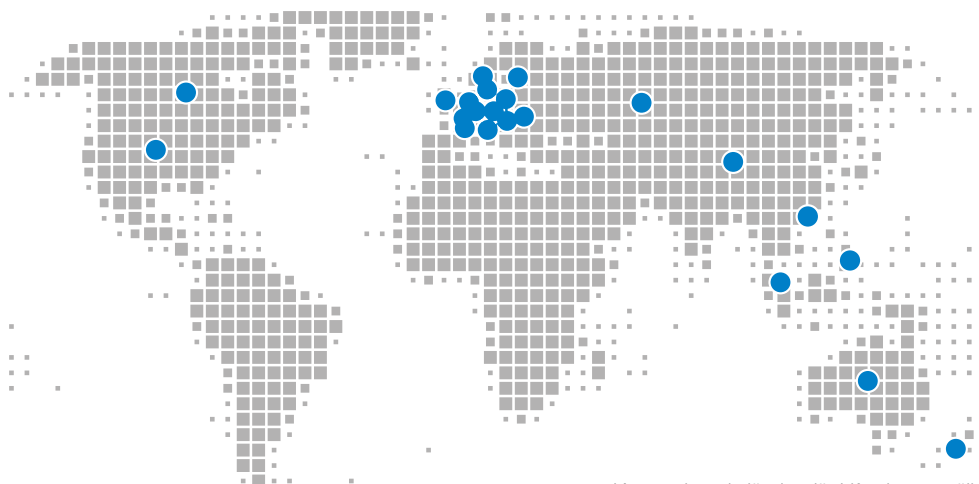
MINIMAL BYRÅKRATI

Lifco har arbetat fram en modell för utveckling av dotterbolagen. Modellen grundar sig i Lifcos filosofi kring resultatfokus, decentralisering och långsiktighet. Modellen bygger på många års erfarenheter av bolagsutveckling. Förenklat kan modellen beskrivas på följande sätt:

- Motiverade och dedikerade dotterbolagschefer
- Minimal byråkrati och enkla processer
- Fokus på kunder med potential för uthållig resultattillväxt
- Effektiv kostnadsstruktur med fokus på värdeskapande funktioner
- Månatlig uppföljning av dotterbolagens resultat- och balansräkningar med fokus på EBITA*, förändring i sysselsatt kapital och kassaflöde

TYDLIG FÖRVÄVSSTRATEGI

Expansion genom förvärv är en central del av Lifcos affärsidé. Förvärv sker dels genom köp av nya bolag som kan bilda egna divisioner, dels genom tilläggsförvärv till befintliga divisioner. Ett förvärv ska generera tillväxt med god lönsamhet och goda kassaflöden alternativt uppfylla ett strategiskt syfte. Risktagandet ska också vara begränsat för Lifco.

Kartan visar de länder där Lifco har anställda.

ANSTÄLLDA
4 926

LÄNDER
29

FÖRETAG
146

LIFCOS FÖRVÄRVSPROCESS

IDENTIFIERA FÖRVÄRVSKANDIDATER	ANALYS	ÅTGÄRDSPLAN EFTER FÖRVÄRV
Förvärvskandidater identifieras genom olika nätverk, framför allt genom dotterbolagen. Många gånger kontaktas Lifco direkt av säljaren. Lifco kontaktas också regelbundet av professionella bolagsförmedlare.	Lifco tittar på bolagets styrkeposition i värdekedjan genom att diskutera med bland andra leverantörer, kunder och industriexperter. Lifco analyserar också om koncernen är en lämplig ägare och vad Lifco kan tillföra målbolaget. Lifco analyserar bolagets räkenskaper och avtal. Lifco studerar också bolagets kultur och arbetsmetoder.	Köpta bolag har en hög grad av självständighet. Lifco gör dock en översyn för att effektivisera den förvärvade verksamheten. Normalt genomförs följande: - Nytt ersättnings- och rapporteringssystem - Ny styrelse - Ökad finansiell medvetenhet med fokus på rörelsekapitalet och kontrollerad finansiering av tillväxtmöjligheter - Kort- och långsiktig strategisk agenda

När Lifco söker efter förvärvskandidater ska de uppfylla följande kriterier:

- Stabila verksamheter
- Ledande inom sin nisch
- En attraktiv position i värdekedjan utan beroende av specifika leverantörer eller kunder
- Ingen eller begränsad exponering mot teknologirisk
- Dokumenterad lönsamhet
- Bedriva en hållbar verksamhet

Bolaget kan överväga ett förvärv även om de fem första kriterierna inte är uppfyllda om köpet ändå erbjuder strategiskt eller finansiellt attraktiva möjligheter.

Lifco förvärvar inte bolag som bedöms bryta mot FN:s Global Compacts principer för mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och antikorrupcion. Lifco förvärvar inte heller bolag som tillverkar eller säljer vapen, tobak, fossila bränslen eller uranium.

HÖG ETIK OCH HÅLLBARHET

Lifcos fokus är att skapa förutsättningar för ett hållbart värdeskapande i dotterbolagen. En förutsättning för att den decentraliserade strukturen ska fungera är att dotterbolagen bedriver sin verksamhet i enlighet med Lifcos etiska principer. De etiska principerna är specificerade i uppförandekoden som alla dotterbolag måste följa. Efterlevnaden av koden följs upp regelbundet av koncernledningen.

I uppförandekoden ingår även Lifcos kärnvärden. Dessa är: respekt för andra, öppenhet och saklighet.

FINANSIELLA RESULTAT

2018 var ännu ett år med god tillväxt för Lifco. Nettoomsättning och resultat förbättrades huvudsakligen till följd av förvärv och organisk tillväxt. Under året konsoliderades nio förvärv.

Omsättningen ökade med 19,2% till 11 956 (10 030) MSEK till följd av förvärv, organisk tillväxt och positiva valutakursförändringar. Förvärv bidrog med 8,6%, den organiska tillväxten uppgick till 6,4% och valutakursförändringar påverkade positivt med 4,2%.

EBITA* ökade med 25,2% till 2 168 (1 732) MSEK och EBITA-marginalen* förbättrades med 0,8 procentenheter till 18,1% (17,3%). EBITA* påverkades positivt av förvärv, organisk tillväxt och valutakursförändringar. Valutakursförändringar påverkade EBITA* positivt med 3,9%. Under året genererades 37% (33%) av EBITA* i EUR, 28% (31%) i SEK och 15% (14%) i NOK, 6% (8%) i USD, 6% (5%) i DKK, 2% (3%) i GBP och 6% (6%) i andra valutor.

Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar uppgick till 181 (153) MSEK.

Finansnettot uppgick till -44 (-46) MSEK.

Resultat före skatt ökade med 26,1% till 1 858 (1 473) MSEK. Under 2018 belastades resultatet med totalt 14 (18) MSEK för poster relaterade till förvärven som konsoliderats under året.

Årets resultat ökade med 28,3% till 1 420 (1 107) MSEK. Resultat per aktie ökade med 28,1% till 15,29 (11,94) kr.

Till följd av sänkta bolagsskatter i Norge, Storbritannien och Sverige omvärderades uppskjutna skattefordringar och skatteskulder vilket ledde till en positiv engångseffekt om 23 MSEK. Koncernens skattekostnad uppgick till 438 (366) MSEK, vilket motsvarar 23,6% (24,8%) av resultat före skatt. Betald skatt uppgick till 472 (368) MSEK, vilket utgör 25,4% (25,0%) av resultat före skatt.

Varulagret uppgick till 1 710 (1 391) MSEK och kundfordringarna uppgick till 1 550 (1 274) MSEK. Genomsnittligt sysselsatt kapital exklusive goodwill ökade under året till 1 312 (1 155) MSEK. EBITA* i relation till genomsnittligt sysselsatt kapital exklusive goodwill uppgick till 165% (150%) vid årsskiftet. Förbättringen beror framför allt på ett högre resultat.

Goodwill och övriga immateriella tillgångar uppgick vid årets slut till 9 133 (8 288) MSEK.

Koncernens nettoskuld minskade med 109 MSEK under året till 3 685 (3 794) MSEK. Under första kvartalet 2018 emitterades två icke säkerställda obligationslån om totalt 1 750 MSEK med en löptid på två år. Likviden från obligationsemissionerna användes till att refinansiera existerande bank- och obligationslån. Skulder relaterade till sälj-/köpoptioner samt tilläggssköpeskillingar avseende förvärv uppgick vid årets slut till 515 (258) MSEK.

Nettoskudsättningsgraden var 0,5 (0,7) vid utgången av året. Vid utgången av året var 29% av koncernens räntebärande skulder upptagna i EUR. Det egna kapitalet uppgick vid årsskiftet till 6 748 (5 546) MSEK, vilket ger en soliditet på 48,8% (45,5%).

Kassaflödet från den löpande verksamheten förbättrades med 15,6% till 1 533 (1 326) MSEK. Det fortsatt starka kassaflödet beror huvudsakligen på bättre resultat. Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till -669 (-1 524) MSEK vilket huvudsakligen hänförs sig till förvärv. Kassaflödet påverkades också av totala utdelningar på 383 (337) MSEK.

UTDELNING

Styrelsen och verkställande direktören föreslår årsstämman en utdelning för räkenskapsåret 2018 på 4,60 kr per aktie var till åtgår 418 MSEK. Detta motsvarar 30,1% av årets resultat hänförligt till Lifco AB:s aktieägare vilket är i linje med Lifcos utdelningspolicy.

Enligt utdelningspolicyn är den långsiktiga målsättningen att utdelningen ska ha en jämn utveckling och uppgå till 30–50 procent av resultatet efter skatt. Utdelningen ska baseras på bolagets resultatutveckling med beaktande av framtida utvecklingsmöjligheter och den finansiella ställningen.

PRODUKTUTVECKLING

Innovation och produktutveckling är en viktig del inom framför allt affärsområdena Demolition & Tools och Systems Solutions. Genom innovation och produktutveckling kan Lifco stärka kunderbudandet och därmed etablera en hållbar organisk tillväxt. Förvärv av företag är ett komplement till den interna produktutvecklingen. Utvecklingen i omvärlden bevakas kontinuerligt av samtliga dotterbolag och ett stort antal potentiella projekt utvärderas varje år. Under 2018 uppgick produktutvecklingskostnaderna till 144 (105) MSEK.

FÖRVARV EFTER ÅRETS UTGÅNG

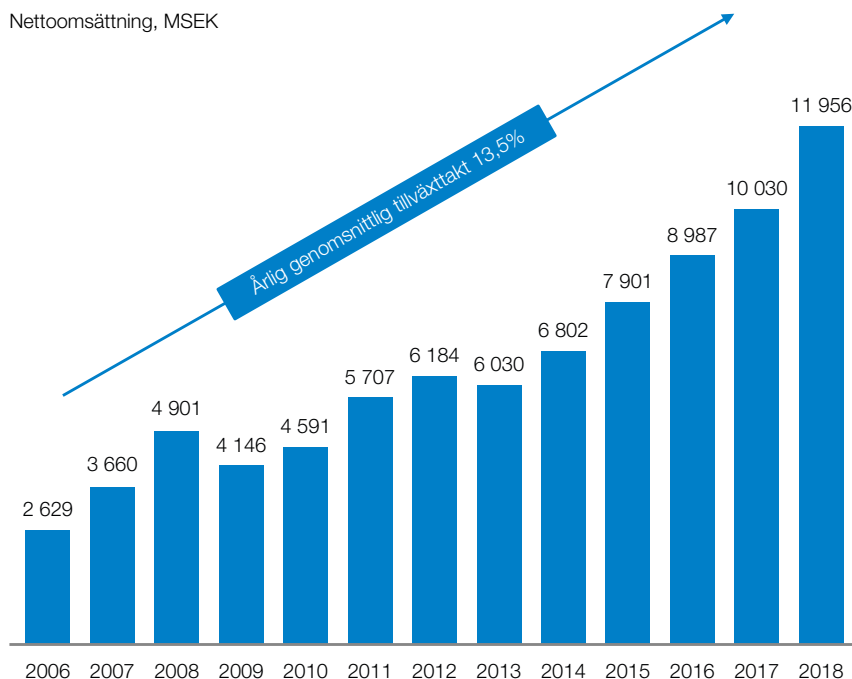
Den 3 januari 2019 annonserades förvärvet av svenska Indexator Rotator Systems som utvecklar och tillverkar rotatorer, främst till skogsindustrin. Bolaget omsatte 2018 cirka 300 MSEK och har cirka 140 anställda. Indexator Rotator Systems kommer att konsolideras i affärsområdet Demolition & Tools.

Den 23 januari annonserades förvärvet av italienska Hammer som levererar hydrauliska hammare och andra demoleringsverktyg för grävmaskiner. Bolaget omsatte 2018 cirka 20 MEUR och har cirka 100 anställda. Hammer kommer att konsolideras i affärsområdet Demolition & Tools.

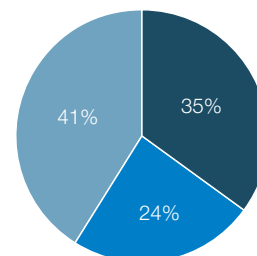
FINANSIELLA RESULTAT

MSEK	2014	2015	2016	2017	2018
Nettoomsättning	6 802	7 901	8 987	10 030	11 956
EBITA*	966	1 186	1 377	1 732	2 168
EBITA-marginal*	14,2%	15,0%	15,3%	17,3%	18,1%
Resultat per aktie, SEK	6,17	8,91	9,99	11,94	15,29

Nettoomsättning, MSEK

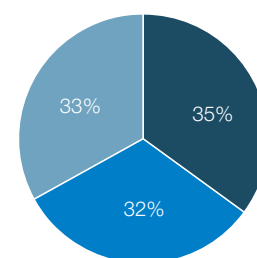

NETTOOMSÄTTNING PER AFFÄRSOMRÅDE

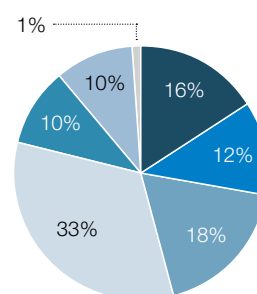
- Dental
- Demolition & Tools
- Systems Solutions

EBITA* PER AFFÄRSOMRÅDE

- Dental
- Demolition & Tools
- Systems Solutions

NETTOOMSÄTTNING PER GEOGRAFISK MARKNAD

- Sverige
- Norge
- Tyskland
- Övriga Europa
- Nordamerika
- Asien & Australien
- Övriga världen

HÅLLBARHET

Lifco eftersträvar en verksamhet som på ett positivt och hållbart sätt bidrar till samhället. Detta åstadkommer bolaget genom förvärv och utveckling av marknadsledande nisch-företag med potential att leverera hållbar tillväxt och goda kassaflöden. Bolagets största hållbarhetspåverkan, och därmed möjligheter och risker, finns i dotterbolagens verksamheter. Bolagets fokus är att skapa förutsättningar för ett hållbart värdeskapande i dotterbolagen.

För att stärka dotterbolagen och skapa tydlig styrning i en bred verksamhet styrs koncernen med finansiella mål, principer och värderingar. En viktig del i detta arbete är att skapa en organisation som bättre kan hantera snabba samhällsförändringar och ger dotterbolagen utrymme att vara nytänkande för att hantera nutidens utmaningar och samtidigt kunna vara med och forma framtidens hållbara lösningar.

FÖRVÄRV

Förvärv är en central del av Lifcos affärsmodell och de drivs av en tydlig filosofi som innebär en långsiktig syn på innehaven. På sidorna 8–9 beskrivs de krav som Lifco ställer på förvärvskandidaterna. Ett krav är att bolagen ska bedriva en hållbar verksamhet. Detta säkerställs genom en utvecklad så kallad due-diligence-process som baseras på FN:s Global Compact och dess principer. Arbetet med att utveckla denna process kommer att fortsätta under 2019.

Due diligence-processen ska säkerställa att Lifco inte förvärvar bolag som bedöms bryta mot FN:s Global Compacts principer för mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och antikorrup­tion. Det innebär bland annat att de inte får vara inblandade i kränkningar av mänskliga rättigheter, allvarliga miljöskador eller korrup­tion. Lifco förvärvar heller inte bolag som tillverkar eller säljer vapen, tobak, fossila bränslen eller uranum.

UPPFÖRANDEKOD

Lifcos dotterbolag har en hög grad av autonomi och Lifco strävar efter minimal byråkrati och enkla processer. En förutsättning för att Lifcos decentraliserade struktur ska fungera är att dotterbolagen bedriver sin verksamhet i enlighet med Lifcos etiska principer. De etiska principerna är fastslagna i Lifcos uppförandekod som alla dotterbolag måste följa och som omfattar bolagens relationer med medarbetare, kunder, leverantörer, samhälle och aktieägare. Alla nyanställda medarbetare inom Lifco-koncernen ska informeras om uppförandekoden inom en månad efter den första arbetsdagen.

Lifcos uppförandekod baseras på följande internationella principer: FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, FN:s Global Compact, ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet och OECD:s riktlinjer för multinationella företag. I uppförandekoden ingår även Lifcos kärnvärden.

Dessa är respekt för andra, öppenhet och saklighet. Lifco har undertecknat FN:s hållbarhetsinitiativ Global Compact. Därmed förbinder sig Lifco att aktivt arbeta med Global Compacts tio principer för hållbar utveckling inom de fyra områdena mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och antikorrup­tion. Nedan presenteras Lifcos policyer avseende de fyra områdena.

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Lifco ska informera sina leverantörer om företagets värderingar och affärsprinciper. Lifco ska inte ha affärsrelationer med leverantörer som bryter mot tillämplig lagstiftning, inte upprätthåller grundläggande mänskliga rättigheter och åsidosätter miljöfrågor.

ARBETSVILLKOR

Alla Lifcos anställda ska ha rätt till föreningsfrihet och Lifco ska respektera rättigheten för alla fackligt anslutna att förhandla kollektivt. Anställda rekryteras och befordras uteslutande med sina kvalifikationer för arbetet som grund och utan hänsyn till etnicitet, religion, ålder, nationellt ursprung, kön, sexuell läggning, politisk övertygelse, medlemskap i fackförening, civilstånd eller handikapp som inte hindrar arbetsuppgiften. Lifco tolererar ingen form av trakasserier eller våld på arbetsplatsen. Tvångsarbete och/eller barnarbete är strikt förbjudet i företagets samtliga verksamheter. Vidare ska produkter från leverantörer, dess underleverantörer eller samarbetspartners, där barnarbete förekommer, inte accepteras.

MILJÖ

Lifco har förpliktat sig att förhindra eller minimera och dämpa de skadliga effekter som verksamheten eller bolagets produkter kan ha på miljön. Trots det har Lifco dotterbolag i verksamhetsområden där miljöpåverkan ibland är hög. För att hantera denna utmaning arbetar Lifco med långsiktiga mål som gör att verksamheterna klarar av förändringar i omvärlden. Ett exempel återfinns inom marin miljö där dotterbolaget Auto-Maskin arbetar med effektivisering av dieselmotorer. Motorerna använder fossilt bränsle, men de är anpassade för en omställning till fossilfria bränslen vilket skapar långsiktigt hållbara investeringar för kunderna och en ökad livslängd för produkterna. Lifco strävar löpande efter att reducera bolagets produkters miljöpåverkan under hela deras livscykel.

Systems Solutions – Hjälper våra kunder att kontrollera sin värdekedja

Eldan Recycling är en globalt ledande tillverkare av utrustning för lönsam återvinning och modern avfallshantering med kunder över hela världen. Företaget har fler än 100 högutbildade och erfarna medarbetare som i de flesta fall har varit hos Eldan i 20–40 år. Deras samlade erfarenhet bidrar till att skapa Eldans unika flexibilitet och service. Vi har identifierat förmågan att behålla medarbetare och erfarenhet inom företaget som en framgångsfaktor.

Eldan erbjuder standardlösningar för återvinning av exempelvis däck, kabel, elektronik (WEEE), aluminium, kylskåp, hushållsavfall och magnesium. Bolaget är dock inte begränsat till dessa områden, utan har även lösningar för återvinning av material som vingarna på vindkraftverk, madrasser och kasinomynt.

Eldans affärsidé är att hjälpa kunderna att få bättre kontroll på sin värdekedja och undvika onödiga transporter som ibland går över stora avstånd till länder där det kan vara svårare att kontrollera miljöpåverkan och arbetsförhållanden.

ANTIKORRUPTION

Gåvor, representation, ersättning och personliga förmåner får bara erbjudas till utomstående om de är av ringa värde och är förenliga med rådande praxis. Varken gåvor, representation eller personliga förmåner får ges om de står i motsatsförhållande till tillämplig lagstiftning eller rådande praxis. Gåvor som inte uppfyller dessa krav ska rapporteras till ledningen som bestämmer vilka åtgärder som ska vidtas. Ingen av Lifcos anställda ska eftersträva eller acceptera gåvor eller förmåner som kan antas påverka deras affärsmässiga beslut. Sådana gåvor ska rapporteras till företagets ledning, som beslutar hur frågan ska hanteras.

RISKER OCH RISKHANTERING

Under 2017 genomförde Lifco en kartläggning avseende hållbarhetsrisker i dotterbolagens verksamheter och värdekedjor. Den tog avstamp i Lifcos uppförandekod och Global Compacts principer. Kartläggningen omfattade 22 bolagsgrupper som tillsammans står för cirka 90 procent av Lifcos omsättning. På grund av dotterbolagens skilda affärsmodeller och verksamheter är risken för påverkan på Lifco som koncern begränsad.

RISKER I LEVERANTÖRSLEDET

En del av Lifcos dotterbolag anlitar leverantörer som är verksamma på marknader där det finns risk för kränkningar av mänskliga rättigheter och bristande miljöomsorg. Leverantörerna informeras löpande om Lifcos uppförandekod och majoriteten av de berörda dotterbolagen genomför revisioner av leverantörerna för att kunna identifiera avvikelser.

KORRUPTION

I vissa av Lifcos dotterbolag finns risker för korruption och bedrägerier, i synnerhet på utsatta marknader. Alla medarbetare ska informeras om Lifcos uppförandekod vid nyanställning. Vissa dotterbolag har implementerat kompletterande rutiner för att ytterligare stävja risken.

MEDARBETARE

Kompetenta och engagerade medarbetare är en kritisk resurs för dotterbolagens fortsatta framgång och konkurrenskraft. Dotterbolagen arbetar målinriktat med att förbättra arbetsmiljö och investera i kompetensutveckling för att behålla och utveckla medarbetarna.

MILJÖ

I vissa branscher finns en efterfrågan på mer miljövänliga produkter och andra branscher kan komma att påverkas av striktare miljölagstiftning. De berörda dotterbolagen investerar i forskning och utveckling för att möta framtida krav från både kunder och lagstiftare. Hantering av kemikalier kan innebära risker för medarbetare, lokalsamhällen och miljö. De berörda bolagen genomför riskbedömningar och utbildar sina medarbetare inom kemikaliehantering. Lifco har 13 dotterbolag med miljöledningssystem certifierade enligt ISO 14001:2015.

Demolition & Tools – Förbättrad arbetsmiljö, säkerhet och miljö hos kunderna

Brokk-koncernen är världsledande inom bland annat fjärrstyrda demoleringsrobotar och strålskyddade kamerasystem. Gruppen består av ett antal marknadsledande produktföretag samt ett antal försäljningsbolag runt om i världen och har cirka 300 anställda.

Brokks fjärrstyrda demoleringsrobotar förbättrar säkerheten och arbetsmiljön på tusentals byggarbetsplatser, stålverk, gruvor, tunnlar och andra arbetsplatser runt om i hela världen. I och med att maskinerna är fjärrstyrda möjliggör de att människor alltid kan befinna sig på säkert avstånd från platser där tungt arbete utförs. Det kan handla om att undvika att ha personal där det finns rasrisk, risk kring hetta, radioaktiv strålning eller stora mängder dammpartiklar. I många fall ersätter de kompakta maskinerna arbete med tunga handhållna verktyg, som historiskt har medfört omfattande vibrationsskador för användarna. Merparten av Brokk-maskinerna som levereras är eldrivna, vilket är bra för både miljön och arbetsmiljön.

Brokk-maskiner används också i efterarbetet när katastrofer har inträffat. De bidrog bland annat till att rensa Ground Zero i New York efter terroristattacken 2001 och hjälpte till vid kärnkraftskatastrofen i Fukushima efter den förödande tsunamin 2011.

UPPFÖLJNING

Lifcos uppförandekod följs upp av respektive dotterbolag genom exempelvis revisioner och samtal med leverantörer. Eventuella avvikelser rapporteras till Lifcos koncernledning. Uppföljning av uppförandekoden är införlivat i kvartalsrapporteringen som dotterbolagen lämnar till Lifco för att säkerställa att frågorna prioriteras och rapporteras på ett korrekt sätt. I det fall en avvikelse skett kontaktar Lifcos koncernledning VD i det berörda bolaget som får i uppdrag att ta fram ett åtgärdsprogram som avrapporteras till Lifcos styrelse. Under 2018 rapporterades två avvikelser mot uppförandekoden. Ett dotterbolag hade inte informerat medarbetare om uppförandekoden i enlighet med koncernens instruktion, eftersom uppförandekoden inte översatts inom en månad efter förvärvet. Översättningen kommer att vara färdig i början av 2019 och då kommer uppförandekoden att implementeras i verksamheten och integreras i anställningsavtalen. Den andra avvikelsen gällde en medarbetares uppförande och resulterade i en uppsägning samt förebyggande vidareutbildning för relevanta roller.

ANSTÄLLDA

Den 31 december 2018 uppgick antalet anställda i Lifco till 4 926 (4 758). Medelantalet anställda uppgick under året till 4 860 (4 107). Under året har 201 (1 224) anställda tillkommit genom förvärv.

LEDNINGSSYSTEM

En viktig del i det ständiga förbättringsarbetet inom koncernen är användandet av ledningssystem. Lifco uppmuntrar dotterbolagen att arbeta utifrån principer för ledningssystem och lägger stor vikt vid att dotterbolagens egna förutsättningar ska styra nivå av implementering för att inte skapa en statisk och trögrörlig organisation. Under 2018 var 13 av dotterbolagen certifierade enligt miljöledningssystemet ISO 14001:2015, 35 var certifierade enligt kvalitetsledningssystemet ISO 9001:2015, fem var certifierade enligt OHSAS 18001 och ett företag är certifierat enligt ISO 50001:2011. Se sidan 80 för en fullständig lista över certifieringar.

MILJÖTILLSTÅND

Dotterbolagen Lövhänger Elektronik AB, Modul-System HH AB, Rapid Granulator AB, Texor AB och Zetterströms Rostfria AB bedriver anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken vilket innebär att de står under tillsyn av miljönämnden i respektive kommun.

Dental - En mer attraktiv arbetsplats

Lifco strävar kontinuerligt efter att hitta möjligheter att stärka sin marknadsposition och förvärv är en väsentlig del av affärsmodellen. I september 2017 förvärvade Lifco det kinesiska dentalbolaget Perfect Ceramic Dental (PCD). PCD är ett tandtekniskt laboratorium som utför tandtekniska arbeten. Bolaget har sitt huvudkontor i Shenzhen, Kina och har cirka 750 medarbetare.

Vid tiden för förvärvet hade PCD en relativt hög personalomsättning. Den genomsnittliga personalomsättningen var 4,9% per år och vid tiden för det kinesiska nyåret hade bolaget ett återkommande tapp på 20% av personalstyrkan. Detta tapp berodde på att många anställda under semestern kopplad till nyåret hittade nya arbetsgivare. Det innebar årligen stora kompetensinsatser och den höga personalomsättningen identifierades tidigt som ett förbättringsområde i Lifcos due diligence-process, eftersom en lägre personalomsättning gynnar både medarbetarna och verksamheten när kompetensen behålls inom bolaget.

Sedan förvärvet har Lifcos ledningsgrupp vidtagit ett antal åtgärder för att förbättra arbetsplatsens attraktivitet. Exempelvis har Lifco reviderat och förfinat ersättningspolicier inklusive bonusprogram och sociala förmåner. Medarbetare får numera extra semesterdagar, tillgång till boendefinansiering och barnomsorg. Därtill erbjuds gruppleadare kurser i engelska för att förbättra sina språkkunskaper. Lifco och PCD har också förbättrat arbetsmiljön genom att byta ut fabriken luftkonditioneringssystem.

Sedan Lifco förvärvade bolaget har personalomsättningen minskat till 3,9% per år. Vid det första kinesiska nyåret efter förvärvet var personalomsättningen 12%, och året därpå minskade den till 7%, en minskning om 13 procentenheter sedan tiden före förvärvet.

WEXMAN WORKWEAR ///

AFFÄRSOMRÅDET DENTAL

Verksamheterna inom Dental är ledande leverantörer av förbrukningsvaror, utrustning och teknisk service till tandläkare i Europa och affärsområdet har också verksamhet i USA. Lifco säljer tandteknik till tandläkare i Norden och Tyskland samt utvecklar och säljer journalsystem i Danmark, Sverige och Tyskland. Inom affärsområdet finns även ett antal tillverkande bolag som bland annat producerar infästningsprodukter för tandproteser, desinfektionsvätskor, salivsugar, bettregistrerings-, avtrycks- och bindningsmaterial samt annat förbrukningsmaterial som säljs till tandläkare via distributörer runt om i världen.

STABIL, ICKE-CYKLISK MARKNAD

Tandvård är en betydande marknad och uppgår på Lifcos huvudmarknader till cirka 0,5 procent av BNP. Den europeiska marknaden för tandvård är stabil och relativt icke-cyklisk samtidigt som tillväxten historiskt sett varit svag.

En tandläkarklinik är i behov av ett stort antal produkter, allt från förbrukningsvaror som servetter och handskar till avancerad teknisk utrustning som röntgenapparater och behandlingsstolar. Lifco fyller en viktig funktion på marknaden genom att knyta ihop den fragmenterade tandläkarmarknaden med ett stort antal leverantörer.

Marknaden för tandvårdsprodukter kan delas upp i förbrukningsvaror, utrustning och teknisk service samt tandteknik. Förbrukningsvaror utgör cirka 70 procent av den totala försäljningen. Efterfrågan på förbrukningsvaror är icke-cyklisk och karaktäriseras av frekventa men små beställningar vilket ställer höga krav på leveranssäkerhet och ett brett produktsortiment. Efterfrågan på utrustning är relativt stabil och beror framför allt på åldern på den installerade utrustningen, längden på utbytescykeln samt antalet nya tandläkarkliniker.

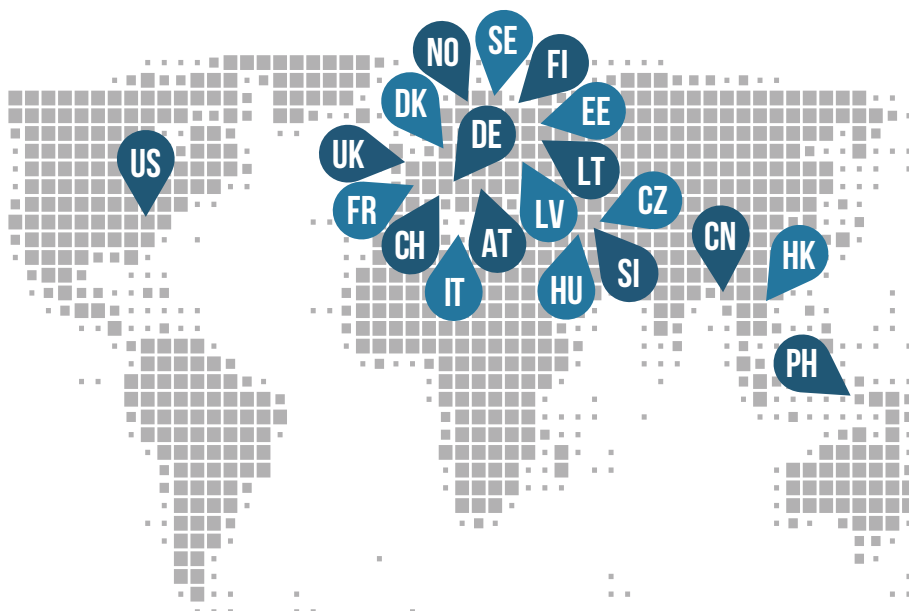
GEMENSAMMA LAGER

Även om Lifcos dotterbolag till största delen fungerar oberoende av varandra så samarbetar de till viss del vad gäller inköp av varor. Det finns tre koncerngemensamma lager för förbrukningsvaror. Lagren ligger i Enköping, utanför Århus i Danmark och i Büdingen i Tyskland. Lagret i Enköping erbjuder cirka 44 000 artiklar, det danska lagret har cirka 18 000 artiklar och lagret i Tyskland rymmer cirka 58 000 artiklar. Totalt erbjuder Lifco produkter från ungefär 500 leverantörer. En del av sortimentet utgörs av egna varumärken. Dessa varumärken inriktar sig framför allt på de mindre komplicerade produkterna. Egna varumärken utgör drygt tio procent av dotterbolagens försäljning. Lifco arbetar aktivt med att öka andelen egna varumärken.

Inom tandteknik är Lifco framför allt verksam i Tyskland men även i Norden. Lifco tillhandahåller de flesta produkter, däribland kronor och bryggor som tillverkas i Kina, Filippinerna och Turkiet. På så sätt får Lifco kostnadsfördelar jämfört med lokala dental-laboratorium. Lifco håller i de centrala delarna av processen såsom utformning av proteserna och kontakten med tandläkarna. Därigenom upprätthåller bolaget god kvalitet och närhet till kunderna.

ONLINEFÖRSÄLJNING

Försäljningen av förbrukningsvaror sker framför allt genom tre kanaler: dotterbolagens säljkårer, katalogförsäljning och online. Mellan 25 och 75 procent av försäljningen sker online beroende på marknad och dotterbolag. Resterande beställningar sker huvudsakligen via telefon.

Kartan visar länder med anställda inom affärsområdet Dental.

FÖRVARV 2018

Under 2018 konsoliderades fem förvärvade verksamheter: Majoriteten av Computer konkret som utvecklar, säljer och supportar mjukvara till tyska tandläkare och ortodontister. Majoriteten av aktierna i Dental Direct i Norge och dess danska dotterbolag 3D Dental ApS, vilka är distributörer till tandläkare. Det tyska dentallaboratoriet Flörchinger Zahntechnik och det franska dentalbolaget Denterbridge. Majoriteten av det italienska bolaget Rhein83 som utvecklar och producerar tillbehör och infästningsprodukter vilka bland annat används av tandläkare för att fästa fullproteser i implantatskruvar.

RESULTAT 2018

Dentals omsättning ökade med 9,6% till 4 185 (3 817) MSEK under 2018. EBITA* steg med 14,4% till 802 (701) MSEK och EBITA-marginalen* ökade till 19,2% (18,4%).

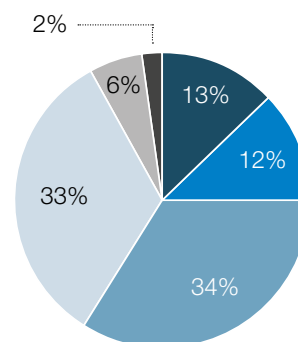
Dentalmarknaden är generellt sett stabil. Resultaten för enskilda bolag inom Lifcos dentalverksamhet kan inom ett specifikt kvartal påverkas av stora förändringar i valutakurser, kalendereffekter (exempelvis påsk), vunna eller förlorade förbrukningsupphandlingar till offentliga kunder eller större privata kunder samt fluktuationer i utleveranser av utrustning. Under 2018 var det ingen enskild händelse som hade substantiell påverkan på hela dentalgruppens resultat under ett enskilt kvartal.

Under senare år har Dental via förvärv och organisk tillväxt ökat resultatet inom tillverkning, tandteknik och mjukvara snabbare än inom distribution vilket bidragit positivt till marginalutvecklingen inom affärsområdet.

FINANSIELLT RESULTAT

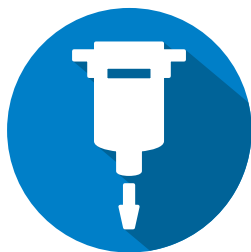
MSEK	2018	FÖRÄNDRING	2017	FÖRÄNDRING	2016
Nettoomsättning	4 185	9,6%	3 817	6,3%	3 590
EBITA*	802	14,4%	701	7,0%	655
EBITA-marginal*	19,2%	0,8	18,4%	0,2	18,2%

NETTOOMSÄTTNING PER GEOGRAFISK MARKNAD

- Sverige
- Norge
- Tyskland
- Övriga Europa
- Nordamerika
- Asien och Australien

AFFÄRSOMRÅDET DEMOLITION & TOOLS

Affärsområdet Demolition & Tools är verksamt inom utveckling, tillverkning samt försäljning av utrustning till bygg- och rivningsindustrin. Lifco är den världsledande aktören inom marknaderna för demoleringsrobotar och verktyg till kranar. Bolaget är också en av de ledande aktörerna i världen när det gäller verktyg för grävmaskiner.

Verksamheterna delas upp i två divisioner: Demoleringsrobotar samt Verktyg till kranar och grävmaskiner. Divisionen Demoleringsrobotar svarar för 40 procent av affärsområdets nettoomsättning och divisionen Verktyg till kranar och grävmaskiner för 60 procent.

DEMOLERINGSROBOTAR

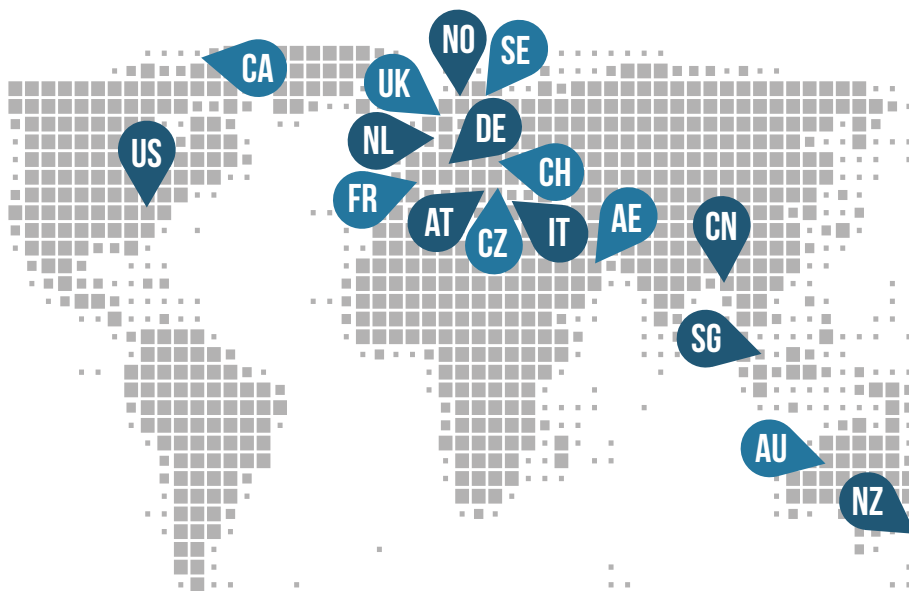
De fjärrstyrda demoleringsrobotarna säljs under varumärket Brokk. Maskinerna är lätta att flytta och kan tas i bruk utan tidsödande förberedelser. De klarar också varma och påfrestande miljöer. Armarna har långa räckvidder och det finns många verktyg som maskinerna kan förses med vilket ger flexibilitet och användbarhet. Förutom vid rivningsarbeten används Brokks maskiner också vid renovering av cementugnar och demolering av infordringar. Eftersom maskinerna kan fjärrstyras är de lämpliga för arbeten i riskfyllda miljöer som till exempel kärnkraftverk och vid hantering av kontaminerat material.

Den huvudsakliga marknaden är den globala bygg- och rivningsindustrin. Försäljningen följer utvecklingen för den globala marknaden för anläggningsmaskiner. Demoleringsrobotarna säljs direkt till slutkund eller till utvalda distributörer och agenter. Montering av produkterna sker i Sverige medan komponenttillverkningen sker hos kontraktstillverkare. Viss tillverkning sker även i Tyskland.

VERKTYG TILL GRÄVMASKINER OCH KRANAR

Verktygen till grävmaskiner och kranar säljs under varumärkena Kinshofer, Demarec, Hultdins, Solesbee's, Doherty, RF-System och Auger Torque. De olika verktygen gör det möjligt att använda samma grävmaskin eller kran till olika uppgifter. Exempel på användningsområden är bygg- och markarbeten, snöröjning, rivningsarbeten, rör- och kabelläggning, skogsarbeten, skrothantering och järnvägsarbeten.

Försäljningen av verktyg till grävmaskiner och kranar följer i stort den globala maskinförsäljningen. Eftersom ett köp av Lifcos verktyg är en mindre investering för kunden jämfört med att köpa en ny maskin så är marknaden mindre cyklisk än för anläggningsmaskiner. Verktyg för kranar säljs direkt till krantillverkare medan verktyg till grävmaskiner huvudsakligen säljs genom återförsäljare. Produkterna säljs under Lifcos varumärken eller under krantillverkarnas respektive grävmaskintillverkarnas egna varumärken.

Kartan visar länder med anställda inom affärsområdet Demolition & Tools.

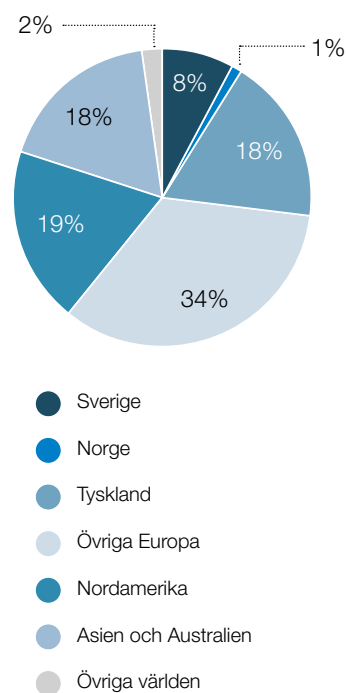
RESULTAT 2018

Omsättningen ökade med 24,7% under året till 2 820 (2 261) MSEK. Marknadsläget var generellt sett gott. Av de större marknaderna var det Frankrike och Tyskland som växte kraftigast. EBITA* ökade under året med 21,1% till 724 (598) MSEK och EBITA-marginalen* uppgick till 25,7% (26,5%).

FINANSIELLA RESULTAT

MSEK	2018	FÖRÄNDRING	2017	FÖRÄNDRING	2016
Nettoomsättning	2 820	24,7%	2 261	31,0%	1 726
EBITA*	724	21,1%	598	50,3%	398
EBITA-marginal*	25,7%	-0,8	26,5%	3,5	23,0%

NETTOOMSÄTTNING PER GEOGRAFISK MARKNAD

AFFÄRSOMRÅDET SYSTEMS SOLUTIONS

Affärsområdet Systems Solutions omfattar bolag som erbjuder systemlösningar. Systems Solutions har fem divisioner: Byggmaterial, Inredning till servicebilar, Kontraktstillverkning, Miljöteknik och Skog. Divisionerna är ledande på sina geografiska marknader. Under året konsoliderades fyra förvärv.

BYGGMATERIAL

Inom division Byggmaterial finns svenska Pro Optix och norska Fiberworks som erbjuder fiberoptiska transceivers, fiberkablage och kommunikationsutrustning för den europeiska fibernätsmarknaden samt norska Hydal som tillverkar aluminiumkabinett. I Norge finns också Elit som bedriver partihandel med maskiner och utrustning för elinstallationer och elproduktion samt Blinken som säljer bland annat mätinstrument till lantmätare och byggindustrin. Även norska Cenika, leverantör av elektrisk utrustning inom lågspänningsområdet, samt norska Nordesign som levererar LED-belysning ingår i divisionen.

Den befintliga verksamheten inom Proline förstärktes under 2018 med förvärvet av svenska ERC Systems.

Byggmaterial hade en god omsättnings- och resultatutveckling under 2018 till följd av förvärv och organisk tillväxt.

INREDNING TILL SERVICEBILAR

Lifco gör inredningsmoduler till skåpbilar och lätta lastbilar för förvaring av bland annat verktyg. Inredningsmodulerna tillverkas i specialstål som kombinerar hållbarhet med låg vikt. Lösningarna passar i princip alla lätta lastbilar som tillverkas i Europa. Divisionen verkar under namnen Modul-System och Tevo. De största kunderna finns framför allt inom energi- och byggsektorena.

Under 2018 förvärvades norska Toolpacks bilinredningsverksamhet och därmed blev Modul-System den ledande aktören på den norska marknaden.

Inredning till servicebilar hade en god försäljningsutveckling under 2018 med ökad lönsamhet.

KONTRAKTSTILLVERKNING

Under namnen Leab, Texor, Wintech och Zetterströms Rostfria erbjuder Lifco kontraktstillverkning av produkter som används inom en stor mängd industrier, bland annat verkstadsindustrin och medicinteknik. Bolagen fokuserar på tillverkning av produkter där kraven på kvalitet och leveransservice är höga och där tillverkningen är en viktig del i produktens värdekedja. Bland kunderna finns bland annat världsledande tillverkare av utrustning till läkemedelsindustrin och tillverkare av järnvägsutrustning.

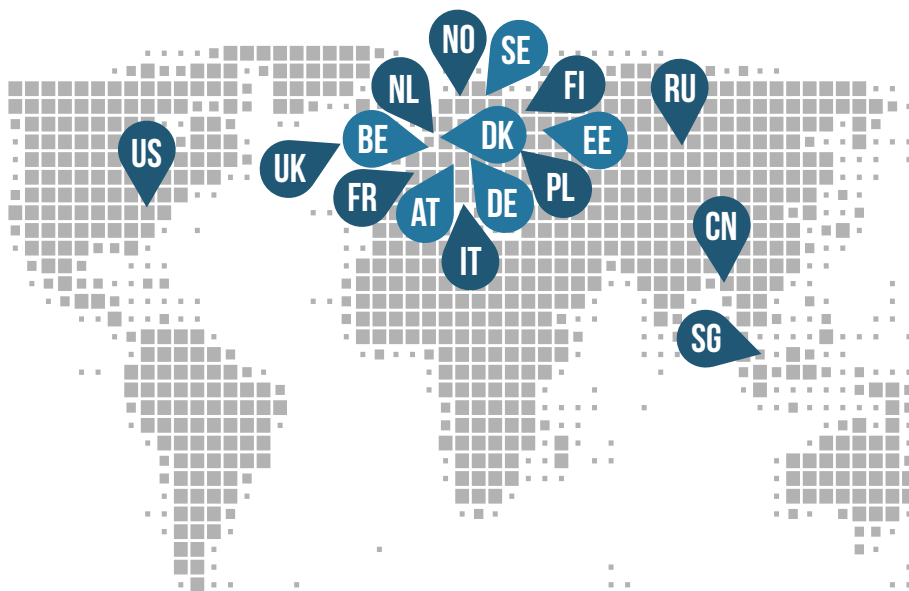
Under 2018 förvärvades Göteborgsbaserade Spocs som slutmonterar och testar elektronikprodukter.

Kontraktstillverkning hade en god försäljningsutveckling under 2018 med oförändrat resultat jämfört med 2017.

MILJÖTEKNIK

Under namnen Eldan Recycling, Rapid Granulator och TMC/Nessco tillverkar och säljer Lifco maskiner som förbättrar miljön såsom återvinningsmaskiner för däck, kablar, kylskåp, aluminiumprodukter och plast samt energieffektiva kompressorer. I divisionen ingår även Silvent som är en ledande tillverkare av blåsmunstycken och blåspistoler för industriella applikationer.

Miljöteknik hade en god omsättningsutveckling med förbättrad lönsamhet under året.

Kartan visar länder med anställda inom affärsområdet Systems Solutions.

SKOG

Lifco erbjuder utrustning till sågverk under namnen Heinola och Hekotek. Bolagen är verksamma i Baltikum, Finland, Ryssland, Norge och Sverige. Tillsammans erbjuder bolagen en stor del av den utrustning ett sågverk behöver såsom timmerhanterings-, virkeshanterings- och torkningsutrustning samt såglinjer. Utbudet omfattar också utrustning för pelletsverk. Försäljningen sker ofta i projektform och tar normalt flera år från inledande diskussion till första leverans. I verksamheten ingår även service och reservdelar men merparten av försäljningen utgörs av ny utrustning.

I divisionen ingår också Haglöf Sweden som är en världsledande leverantör av instrument för professionella fältmätare i skogen.

Under 2018 förvärvades majoriteten av svenska Wexman som tillverkar arbetskläder för professionellt bruk.

Skog hade en god omsättnings- och resultatutveckling under 2018. De projekt som skapade problem inom Skog under 2017 är avslutade. Detta, i kombination med god efterfrågan, ledde till en god utveckling under året.

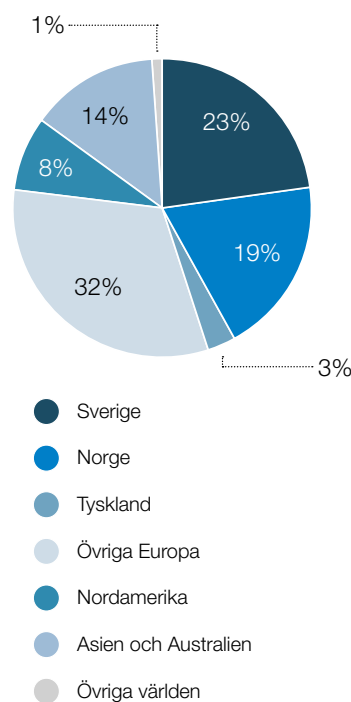
RESULTAT 2018

Omsättningen steg med 25,3% till 4 951 (3 952) MSEK och EBITA* ökade med 40,8% till 756 (537) MSEK under 2018. EBITA-marginalen* förbättrades med 1,7 procentenheter till 15,3% (13,6%).

FINANSIELLA RESULTAT

MSEK	2018	FÖRÄNDRING	2017	FÖRÄNDRING	2016
Nettoomsättning	4 951	25,3%	3 952	7,7%	3 671
EBITA*	756	40,8%	537	27,6%	421
EBITA-marginal*	15,3%	1,7	13,6%	2,1	11,5%

NETTOOMSÄTTNING PER GEOGRAFISK MARKNAD

RHEIN83

LIFCO-AKTIE

Lifcos B-aktie har varit noterad på Nasdaq Stockholms huvudlista sedan den 21 november 2014. Aktien ingår i Nasdaq OMX Nordic Large Cap index. Den 31 december 2018 uppgick antalet aktieägare till 7 794. Andelen utlandsägda aktier uppgick till 13,2 procent vid årsskiftet. Bolaget handlas under kortnamnet LIFCO B.

KURsutveckling och likviditet

Vid utgången av året var Lifcos börskurs 327,50 SEK vilket ger ett börsvärde på 29,75 miljarder SEK. Det är en uppgång med 15,15 procent under 2018. Nasdaq Stockholm mätt med indexet OMXS PI minskade under 2018 med 7,67 procent.

Under året noterades den högsta betalkursen den 19 september på 421,00 SEK och den lägsta betalkursen den 2 januari på 283,00 SEK.

Introduktionskursen för Lifco var 93 SEK. Sedan noteringen fram till utgången av 2018 har aktien stigit med 252,15 procent. Nasdaq Stockholm mätt med indexet OMXS PI har under samma period ökat med 14,57 procent.

Under 2018 omsattes 15 893 372 (18 143 455) aktier med ett dagligt genomsnitt på 63 573 (72 285) aktier. 62,3 (60,7) procent av aktierna omsattes på Nasdaq Stockholm.

Aktiekapital

Aktiekapitalet i Lifco uppgick vid utgången av 2018 till 18 168 652 SEK fördelat på 90 843 260 aktier. Samtliga aktier har lika rätt till utdelning. En A-aktie har tio röster och en B-aktie en röst. Antalet A-aktier uppgår till 6 075 970 och antalet B-aktier till 84 767 290.

Utdelningspolicy

Lifcos styrelse har antagit en utdelningspolicy som innebär att utdelningen ska baseras på bolagets resultatutveckling med beaktande av framtida utvecklingsmöjligheter och den finansiella ställningen. Den långsiktiga målsättningen är att utdelningen ska ha en jämn utveckling och uppgå till 30–50 procent av resultatet efter skatt.

Aktieägarinformation

Finansiell information om Lifco finns på bolagets webbplats. Frågor kan även ställas direkt till Lifco. Det går bra att beställa årsredovisningar, delårsrapporter och annan information från Lifcos huvudkontor, från webbplatsen, via e-post eller på telefon.

Webbplats: www.lifco.se E-post: ir@lifco.se
Telefon: 072 717 59 33

Aktieägarvärde

Lifco-koncernens ledning arbetar fortlöpande med att utveckla och förbättra den finansiella informationen kring Lifco för att ge såväl nuvarande som framtida ägare goda förutsättningar för att värdera bolaget på ett så rättvisande sätt som möjligt. I detta ingår bland annat att medverka vid möten med analytiker, investerare och media.

Analytiker som följer Lifco

Johan Nilsson Wall, ABG Sundal Collier
Robert Redin, Carnegie
Carolina Elvind, Danske Bank
Erik Elander/Daniel Lindkvist, Handelsbanken
Christian Hellman, Nordea
Johan Dahl, SEB

Lifcos böreshistorik

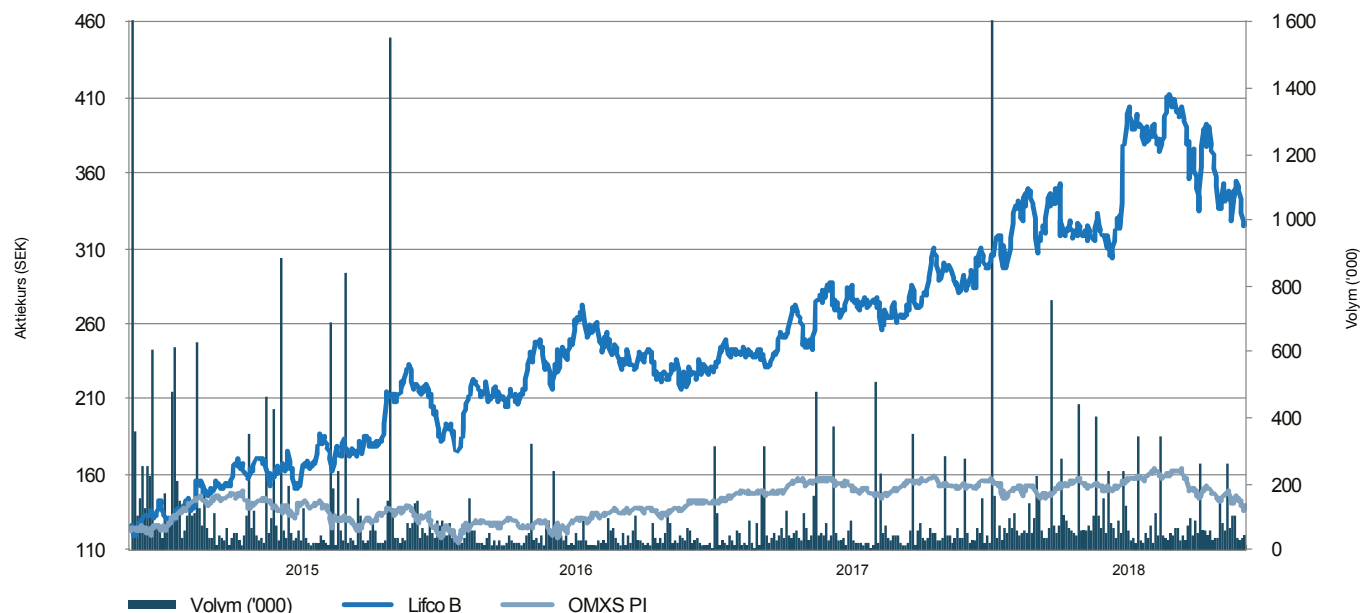
1998 delades Lifco ut till aktieägarna i Getinge Industrier och noterades på Stockholmsbörsen. År 2000 förvärvade Carl Bennet AB Lifco genom ett publikt bud och Lifco avnoterades. Året därpå renodlades verksamheten. Lifco fick sin nuvarande form 2006 genom förvärvet av systerbolaget Sorb Industri som hade köpts ut från börsen av Carl Bennet AB 1999.

AKTIEKAPITALET FÖRDELNING			
	SERIE A	SERIE B	SUMMA
Aktier, st	6 075 970	84 767 290	90 843 260
Röster, st	60 759 700	84 767 290	145 526 990
Kapital, %	7	93	100
Röster, %	42	58	100

DE TIO STÖRSTA LÄNDERNA 31 DECEMBER 2018					
	ANTAL AKTIER	KAPITAL, %	RÖSTER, %	ANTAL ÄGARE	ANDEL AV ÄGARE, %
Sverige	78 883 343	86,8	91,8	7 477	95,9
USA	5 043 901	5,6	3,5	22	0,3
Norge	3 003 002	3,3	2,1	36	0,5
Kanada	777 717	0,9	0,5	6	0,1
Danmark	755 129	0,8	0,5	97	1,2
Luxemburg	217 165	0,2	0,1	5	0,1
Tyskland	135 230	0,2	0,1	14	0,2
Finland	99 370	0,1	0,1	25	0,3
Schweiz	95 704	0,1	0,1	16	0,2
Frankrike	92 523	0,1	0,1	9	0,1
Övriga	116 992	0,1	0,1	87	1,1
Anonymt ägande	1 623 184	1,8	1,1	-	-
Totalt	90 843 260	100,0	100,0	7 794	100,0

Källa: Modular Finance

KURSUMVECKLING LIFCO B SEDAN NOTERING TILL 31 DECEMBER 2018

LIFCOS 15 STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2018

	A-AKTIER	B-AKTIER	KAPITAL, %	RÖSTER, %
Carl Bennet AB	6 075 970	39 437 290	50,1	68,9
Fjärde AP-fonden		6 933 163	7,6	4,8
Didner & Gerge Fonder		4 839 139	5,3	3,3
Swedbank Robur Fonder		4 486 058	4,9	3,1
Carnegie Fonder		3 750 000	4,1	2,6
Handelsbanken Fonder		2 778 000	3,1	1,9
Capital Group		2 061 815	2,3	1,4
Odin Fonder		1 755 639	1,9	1,2
Vanguard		1 188 999	1,3	0,8
Norges Bank		1 181 602	1,3	0,8
Nordstjernen		796 340	0,9	0,5
Fidelity Investments (FMR)		768 002	0,8	0,5
Spiltan Fonder		752 872	0,8	0,5
SEB Fonder		699 875	0,8	0,5
Livsförsäkrings-aktiebolaget Skandia		565 631	0,6	0,4
Övriga		12 772 865	14,2	8,8
Totalt	6 075 970	84 767 290	100,0	100,0

Källa: Modular Finance

Tabellen visar de kapitalmässigt största identifierade aktieägarna i ordning efter antal röster. Enskilt större aktieägare kan finnas förvaltarregistrerade och ingå bland övriga aktieägare.

ÄGARSTRUKTUR 31 DECEMBER 2018

ANTAL	AKTIER	ANTAL ÄGARE	ANDEL ÄGARE, %
1	500	7 066	90,7
501	1 000	315	4,0
1 001	10 000	295	3,8
10 001	20 000	32	0,4
20 001	50 000	32	0,4
50 001	100 000	12	0,2
100 001	500 000	25	0,3
500 001	1 000 000	7	0,1
1 000 001	2 000 000	4	0,1
2 000 001	5 000 000	4	0,1
5 000 001	20 000 000	1	0,0
20 000 001	-	1	0,0
Totalt		7 794	100,0

Källa: Modular Finance

DATA PER AKTIE	2018	2017	2016
Resultat per aktie efter skatt	15,29	11,94	9,99
Börskurs sista handelsdagen i december	327,50	284,40	233,20
Kassaflöde	16,90	14,60	11,93
Utdelning (föreslagen för 2018)	4,60	4,00	3,50
Utdelningstillväxt, %	15,0	14,3	16,7
Direktavkastning, %	1,4	1,4	1,5
P/E-tal	21,4	23,8	23,3
Andel utdelad vinst, %	30,1	33,5	35
Eget kapital	73,6	60,5	51,9
Antal aktier 31 december, miljoner	90,8	90,8	90,8

FÖRVÄRVEN

Under 2018 har Lifco genomfört nio förvärv inom affärsområdena Dental och Systems Solutions. Förvärven har bidragit med kompletterande eller nya produkter och ökad marknadsnärvaro. Den sammanlagda förvärvade omsättningen under 2018 uppgick till cirka 580 MSEK och under året har cirka 200 anställda tillkommit genom förvärv. De enskilda förvärven har inte haft någon väsentlig effekt på Lifcos resultat och finansiella ställning under 2018.

FÖRVÄRV I DENTAL

Inom Dental genomfördes fem förvärv:

Majoriteten av tyska Computer konkret som utvecklar, säljer och supportar mjukvara som används av tyska tandläkare och ortodontister.

Majoriteten av aktierna i Dental Direct i Norge och dess danska dotterbolag 3D Dental ApS, vilka är distributörer till tandläkare.

Det tyska dentallaboratoriet Flörchinger Zahntechnik.

Det franska dentalbolaget Denterbridge.

Majoriteten av det italienska bolaget Rhein83 som utvecklar och producerar tillbehör och infästningsprodukter vilka bland annat används av tandläkare för att fästa fullproteser i implantatskruvar.

FÖRVÄRV I SYSTEMS SOLUTIONS

Inom Systems Solutions skedde fyra förvärv:

Spocs som slutmonterar och testar elektronikprodukter. Bolaget är baserat i Göteborg och ingår i division Kontraktstillverkning.

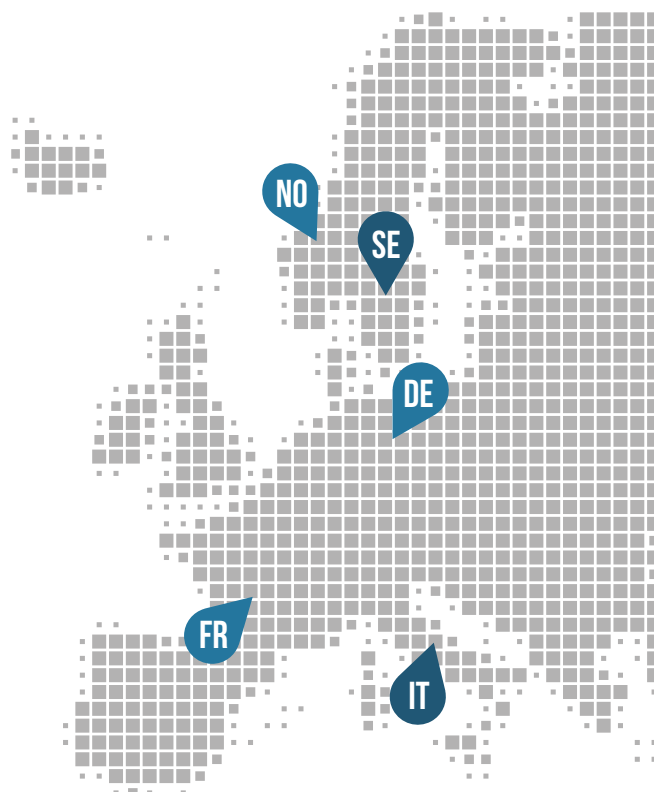
Toolpacks norska bilinredningsverksamhet som ingår i division Inredning till servicebilar.

Majoriteten av Wexman som tillverkar arbetskläder för professionellt bruk. Bolaget är baserat i Tidaholm och ingår i division Skog.

ERC Systems som är verksam inom inspektion och relining av avloppssystem. ERC Systems är baserat i Norrköping och ingår i division Byggmaterial.

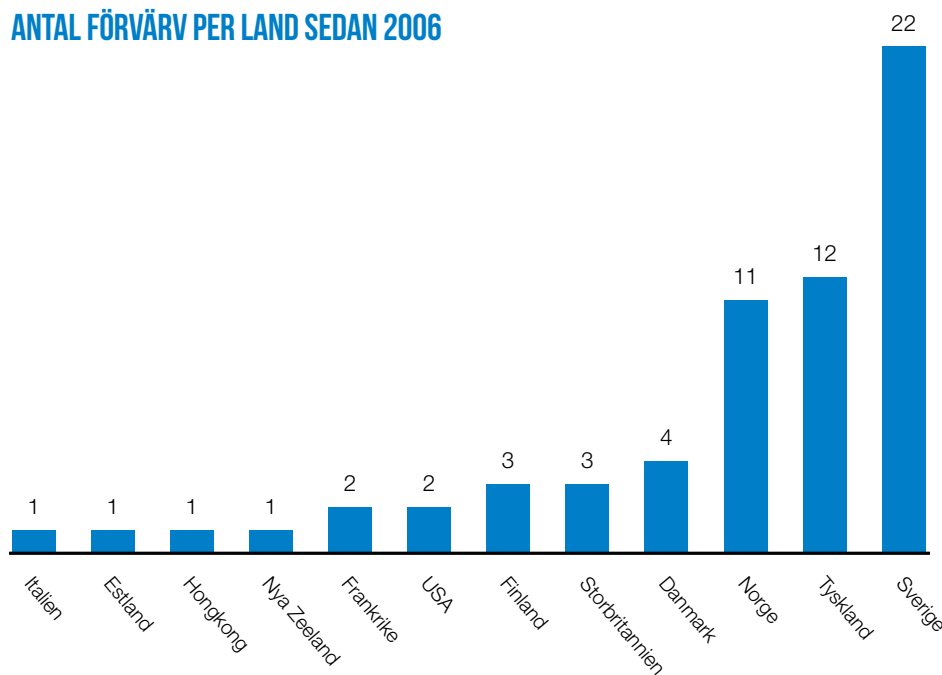
TIDIGARE FÖRVÄRV

Under åren 2006-2018 har Lifco genomfört 63 förvärv. En förteckning över samtliga förvärv finns på sidorna 78-79.

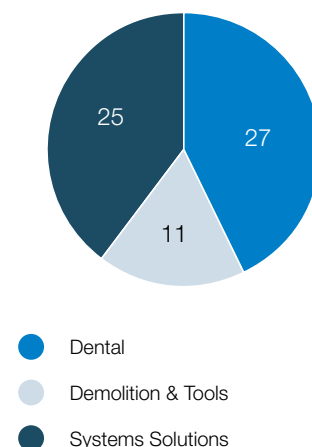

Länder i vilka Lifco gjort förvärv under 2018.

ANTAL FÖRVÄRV PER LAND SEDAN 2006

ANTAL FÖRVÄRV PER AFFÄRSOMRÅDE SEDAN 2006

GENOMFÖRDA FÖRVÄRV 2018

BOLAG	VERKSAMHET	AFFÄRSOMRÅDE	OMSÄTTNING 2017	ANTAL ANSTÄLLDA VID FÖRVÄRVET	KONSOLIDERAS FR O M MÅNAD	LAND
Computer konkret	Utvecklar, säljer och supportar mjukvara för tandläkare och ortodontister	Dental	3,8 MEUR	50	Januari	Tyskland
Spocs	Slutmonterar och testar elektronikprodukter	Systems Solutions	61 MSEK	23	Mars	Sverige
Dental Direct	Distributör till tandläkare	Dental	95 MNOK 25 MDKK	20	April	Norge
Toolpacks norska bilinredningsverksamhet	Inredning till servicebilar	Systems Solutions	40 MNOK	15	Maj	Norge
Flörchinger Zahntechnik	Tandtekniskt laboratorium	Dental	1,7 MEUR	25	Maj	Tyskland
Wexman	Tillverkar arbetskläder för professionellt bruk	Systems Solutions	46 MSEK	12	Juni	Sverige
Denterbridge	Importerar tandtekniska arbeten	Dental	9 MEUR	20	Juli	Frankrike
Rhein83	Utvecklar och producerar tillbehör och infästningsprodukter	Dental	8 MEUR	25	Juli	Italien
ERC Systems	Verksamhet inom inspektion och relining av avloppssystem	Systems Solutions	20 MSEK	11	Oktober	Sverige

RISKER OCH RISKHANTERING

Det finns en rad faktorer som påverkar, eller skulle kunna påverka, Lifcos verksamhet, resultat eller finansiella ställning. Lifco har 146 rörelsedrivande bolag i 29 länder och ett stort antal kunder i olika branscher. Lifco har också ett stort antal leverantörer inom olika områden. Denna spridning innebär att de affärsmässiga riskerna begränsas. Här nedan följer en genomgång av identifierade risker och hur de hanteras.

Lifco är beroende av makroekonomiska faktorer såsom konsumtion, företagsinvesteringar, offentliga investeringar, volatiliteten och styrkan på kapitalmarknaden liksom inflationen. Dentalindustrin har historiskt sett emellertid uppvisat en lägre känslighet för konjunkturförändringar än till exempel bolag inom industrisektorn. Även försäljning till privatpersoner påverkas typiskt sett mindre av det allmänna konjunkturläget. En betydande del av Lifcos försäljning riktar sig dock mot kunder inom industrisektorn. En starkare konjunktur leder till ökade affärsmässiga möjligheter för Lifco.

Enskilda dotterbolag är i viss utsträckning beroende av en eller flera kunder för att kunna upprätthålla sin försäljning. Koncernen som sådan är dock inte beroende av någon enskild kund. Lifcos största kund svarar för mindre än tre procent av koncernens totala omsättning.

Vid företagsförvärv kan Lifco åsamkas kostnader som inte ersätts av säljaren. Vid försäljningar av dotterbolag kan Lifco riskera att ådra sig kostnader och förluster som hänförs till det sålda bolaget. För att hantera denna risk gör Lifco en grundlig analys av verksamheten vid förvärv. Denna analys inkluderar diskussioner med leverantörer, kunder, andra parter på marknaden och industriexperter. Analysen inkluderar även en detaljerad genomlysning av målbolagets räkenskaper och avtal.

Koncernens olika kundavtal är av varierande karaktär vad avser bland annat avtalslängd, garantier, ansvarsbegränsningar och omfattning. Eventuella garantier i kundavtalen kan i vissa fall vara av så kallad on demandkaraktär innebärande att Lifco kan åläggas att betala ett visst belopp till motparten vid faktiskt eller upplevt fel i den levererade produkten. Sådana garantier kan medföra väsentliga negativa konsekvenser för bolagets finansiella ställning och resultat. En del av kund- och leverantörsrelationerna i Lifco är vidare inte formaliserade i skriftliga avtal. Parterna förlitar sig därmed i stor utsträckning på sedvanja mellan parterna, vilken ofta sträcker sig långt tillbaka i tiden. Innehållet i sådana avtal kan vara svårt att klargöra om parterna skulle ha olika uppfattningar därom, vilket kan leda till försämrade relationer och kostsamma tvister.

Enskilda dotterbolag kan missa att implementera ny teknik eller anpassa sitt produktutbud eller affärsmodell i tid för att ta tillvara fördelarna av ny eller existerande teknik. Orsaken skulle till exempel kunna vara oförmåga att finansiera teknikinvesteringar eller att följa med i teknikutvecklingen. Det är därför viktigt för Lifco att dotterbolagen har ett brett nätverk inom respektive branscher för att säkerställa att de följer med i teknikutvecklingen. Lifco tar alltid finansieringsbeslut baserade på affärsmässiga överväganden.

Lifcos decentraliserade organisationsmodell kan visa sig mindre lämpad för att möta framtida marknadsutmaningar. För att hantera denna risk går Lifcos koncernledning och styrelse varje år igenom strategin där bland annat en analys av Lifcos styrkor och svagheter ingår. I analysen ingår också att pröva om organisationen är anpassad för framtida utmaningar och satsningar.

Lifcos kunder eller konkurrenter kan gå samman och bilda större enheter. Om kunder går samman kan det komma att leda till prispress. Konkurrenter kan då komma att stärka sin marknadsposition på Lifcos bekostnad. Denna risk kan motverkas av nära kundrelationer. Nära kundrelationer är viktiga för Lifco i all verksamhet och Lifco erbjuder även i många fall service vilket ytterligare stärker närheten till kunderna. Starka kundrelationer är också viktiga i prisförhandlingar.

Flertalet av de produkter som säljs inom affärsområdet Dental omfattas av de ersättningssystem som tillämpas av privata försäkringsbolag, myndigheter och betalare av sjukvårdsprodukter och -tjänster. De skulle kunna komma att förändra systemen som gör att ersättningarna minskar. Dental står för 35% av koncernens totala omsättning och ingen enskild marknad svarar för mer än 34% av Dentals omsättning. Koncernens exponering mot en enskild marknad inom dentalområdet är således begränsad.

Lifco är beroende av vissa nyckelpersoner, både i koncernledningen och i dotterbolagen. I förvärvsstrategin ingår att bolagens nyckelpersoner ska vara väl motiverade att driva bolaget även efter förvärvet. För att attrahera och behålla nyckelpersoner tror Lifco på incitamentsprogram kopplade till lönsamhet.

Med valutarisk avses risken för ofördelaktiga valutakursförändringar. Valutarisken delas upp i:

- Transaktionsexponering som uppstår när bolagen inom koncernen genomför transaktioner i andra valutor än den lokala valutan.
- Omräkningsexponering som uppstår när koncernen genom sina dotterbolag har nettoinvesteringar i utländska valutor.

Lifcos verksamhet bedrivs i 29 länder. Den geografiska spridningen tillsammans med ett stort antal kunder och produkter ger en relativt begränsad transaktionsexponering. Inom koncernen råder balans mellan inköp och försäljning i utländsk valuta. En rimlig förändring av värdet på den svenska kronan innebär ingen materiell effekt på Lifcos finansiella ställning.

Omräkningsexponering hanteras till viss del genom upplåning i de berörda utländska valutorna.

Läs mer om Lifcos valutapolicy i not 3.

Med ränterisk avses risken att förändringar i det allmänna ränteläget påverkar Lifcos nettoresultat negativt, se not 3.1. Lifco har för tillfället inte vidtagit några säkringsåtgärder avseende ränterisken.

Kredit- eller motpartsrisken är risken för att motparten i en finansiell transaktion inte fullgör sina förpliktelser. Lifcos kreditrisk omfattar främst kundfordringar (kommersiell kreditrisk) men viss kreditrisk föreligger också avseende placering av

likvida medel (finansiell kreditrisk). Lifco bedömer att den finansiella kreditrisken är låg då koncernens likvida medel placeras hos banker med god kreditvärdighet.

Lifco är beroende av att erhålla finansiering via kreditgivare. Lifco bedömer att koncernen, med beaktande av befintligt rörelsekapital och existerande kreditavtal, har en god finansiell ställning.

BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT

Lifco är ett svenskt publikt bolag som noterades på Nasdaq Stockholm den 21 november 2014. Lifco förvärvar och utvecklar marknadsledande nischverksamheter med potential att leverera uthållig resultattillväxt och goda kassaflöden. Koncernen styrs av en tydlig filosofi som innebär att bolaget är långsiktigt, har fokus på lönsamhet och har en starkt decentraliserad organisation. Lifco har 146 rörelsedrivande bolag i 29 länder. En av bolagets främsta konkurrensfördelar är att det kan erbjuda ett tryggt ägande för små och medelstora företag.

Bolagsstyrningen inom Lifco syftar till att säkra en fortsatt stark utveckling av bolaget och därmed även säkra att koncernen lever upp till sina åtaganden gentemot aktieägare, kunder, medarbetare, leverantörer, kreditgivare och samhälle. Lifcos bolagsstyrning och interna regelverk är genomgående riktade mot affärs mål och strategier. Koncernens risker är väl analyserade och riskhanteringen är integrerad i såväl styrelsearbetet som den operativa verksamheten. Genom att bolagsstyrningen är så tydligt riktad mot affärs målen skapas den snabbhet och flexibilitet i beslutsfattandet som många gånger kan vara avgörande för framgång. Lifcos organisation är utformad för att snabbt kunna agera på förändringar i marknaden. En starkt decentraliserad organisation och hög grad av självbestämmande i dotterbolagen möjliggör snabba operativa beslut. Övergripande beslut om förvärv, avyttringar, strategi och inriktning fattas av Lifcos styrelse och koncernledning.

EXTERNA OCH INTERNA REGELVERK

Bolagsstyrningen i Lifco utgår från svensk lagstiftning, främst den svenska aktiebolagslagen, bolagsordningen, Nasdaq Stockholms regelverk för emittenter samt de regler och rekommendationer som ges ut av relevanta organisationer. Lifco tillämpar sedan noteringen på Nasdaq Stockholm Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden"). Koden bygger på principen "följ eller förklara". Detta innebär att företag som tillämpar Koden kan avvika från enskilda regler, men ska då avge förklaringar där skäl till varje avvikelse redovisas.

Lifco avviker från Koden på en punkt och det gäller att styrelseordföranden också är ordförande i valberedningen. Denna avvikelse förklaras nedan under rubriken Valberedningen.

Bland de interna regelverk som påverkar Lifcos bolagsstyrning återfinns bland annat bolagsordningen, styrelsens arbetsordning, VD-instruktion, policydokument och koncernens uppförandekod.

Läs mer:

Om Koden: www.bolagsstyrning.se

Lifcos uppförandekod och bolagsordning: www.lifco.se

AKTIEÄGARE

Vid utgången av 2018 hade Lifco 7 794 aktieägare enligt Modular Finance. Lifcos aktiekapital bestod den 31 december 2018 av 90 843 260 aktier fördelat på 6 075 970 A-aktier med tio röster vardera och 84 767 290 B-aktier med en röst vardera. Lifcos börsvärde uppgick vid utgången av 2018 till 29,75 miljarder SEK. Bolagets största aktieägare är

Carl Bennet AB, som representerar 68,9 procent av det totala antalet röster i bolaget. Ytterligare information avseende Lifcos aktieägarstruktur, aktiens utveckling etc finns på sidorna 24–25.

ÅRSSTÄMMA 2018

Vid Lifcos årsstämma den 24 april 2018 i Stockholm deltog 115 aktieägare representerande 85,0% av antalet aktier och 90,7% av det totala antalet röster i bolaget. Vid stämman var styrelse, VD, ekonomidirektör och bolagets revisorer närvarande. Vid stämman omvaldes styrelseledamöterna Carl Bennet, Gabriel Danielsson, Ulrika Dellby, Erik Gabrielson, Ulf Grunander, Anna Hallberg, Annika Espander Jansson, Fredrik Karlsson, Johan Stern och Axel Wachtmeister. Carl Bennet omvaldes till styrelsens ordförande. Det noterades att arbets-tagarorganisationerna utsett Anders Lorentzson och Peter Wiberg till ledamöter i styrelsen samt Annika Norlund och Hans-Eric Wallin till suppleanter. Protokoll från årsstämman finns tillgängligt på www.lifco.se.

Stämmans beslut • Fastställande av den framlagda resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen. • Utdelning. Årsstämman fastställde styrelsens förslag till vinstutdelning om 4,00 kronor per aktie. • Ansvarsfrihet. Stämman beslutade att bevilja styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2017. • Arvode till styrelsen. Arvode till styrelsen beslutades utgå med ett sammanlagt belopp om 5 920 000 kronor. För utskottsarbete ska utgå 220 000 kronor till revisionsutskottets ordförande och 110 000 kronor till respektive ledamot. Ersättningsutskottets ordförande ska erhålla 126 000 kronor och ledamöterna 77 000 kronor. Mer detaljerad information återfinns på sidorna 56–57. • Revisor. Till bolagets revisor omvaldes revisionsbolaget PricewaterhouseCoopers AB. • Valberedning. Stämman beslutade att uppdraga åt styrelsens ordförande att sammankalla en valberedning inför årsstämman 2019 bestående av styrelsens ordförande, en representant för envar av bolagets fem största aktieägare per den 31 augusti 2018 samt en representant för de mindre aktieägarna. • Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Årsstämman godkände styrelsens förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Mer detaljerad information återfinns på sidan 31.

BOLAGSSTÄMMAN

Bolagsstämman är högsta beslutande organ. Vid bolagsstämman utövar aktieägarna sin rösträtt i enlighet med svensk bolagsrätt och Lifcos bolagsordning. Bolagsstämman väljer bolagets styrelse och revisor. Till bolagsstämmans uppgifter hör också att fastställa resultat- och balansräkningar, disposition av bolagets resultat, beviljande av ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och VD. Bolagsstämman beslutar även om styrelsearvode, arvodering av revisor och riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare.

Årsstämma ska hållas inom sex månader från utgången av räkenskapsåret. Utöver årsstämman kan extra bolagsstämma sammankallas. Enligt Lifcos bolagsordning sker kallelse till bolagsstämma

genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar och genom att kallelsen publiceras på bolagets webbplats. Kallelsen ska också annonseras i Dagens Industri. Bolagsstämma kan hållas antingen i Enköping eller i Stockholm.

VALBEREDNINGEN

Valberedningens uppgift är att lägga fram förslag avseende val av ordförande vid årsstämma, val av ordförande och övriga ledamöter i styrelsen, revisorsval samt arvoden åt styrelsen och revisorerna.

Valberedningens sammansättning inför årsstämman 2019 offentliggjordes i niomånadersrapporten och på bolagets webbplats den 25 oktober 2018. Samtliga aktieägare har haft möjlighet att vända sig till valberedningen med nomineringsförslag. Valberedningen genomför en utvärdering av styrelsen och dess arbete. Därefter utarbetar valberedningen ett förslag till ny styrelse som lämnas i samband med kallelsen till den kommande årsstämman.

I valberedningen inför årsstämman 2019 ingår följande representanter:

- Carl Bennet, Carl Bennet AB
- Per Colleen, Fjärde AP-fonden
- Hans Hedström, Carnegie Fonder
- Marianne Nilsson, Robur Swedbank Fonder
- Adam Nyström, Didner & Gerge fonder

Till ordförande i valberedningen inför årsstämman 2019 utsågs styrelseordföranden Carl Bennet, vilket avviker från Kodens regler. Anledningen till detta är att det ter sig naturligt att en representant för den röstmässigt störste ägaren är ordförande i valberedningen eftersom denne likväl torde ha ett avgörande inflytande över valberedningens sammansättning genom sin röstmajoritet på bolagsstämman.

Utvärdering: Som underlag för sina förslag inför årsstämman 2019 har valberedningen gjort en bedömning huruvida den nuvarande styrelsen är ändamålsenligt sammansatt och uppfyller de krav som ställs på styrelsen till följd av bolagets läge och framtida inriktning. Valberedningens förslag offentliggörs senast i samband med kallelsen till årsstämman.

STYRELSEN

Styrelsen är bolagets näst högsta beslutsfattande organ efter bolagsstämman och dess högsta verkställande organ. Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av dess angelägenheter. Styrelsen ska också se till att organisationen beträffande bokföringen och medelsförvaltningen även innefattar en tillfredsställande kontroll.

Enligt Lifcos bolagsordning ska styrelsen bestå av lägst tre och högst tio ledamöter. Ledamöterna väljs årligen på årsstämman för tiden intill slutet av nästa årsstämma. Årsstämman utser även styrelsens ordförande. Styrelseordförandens roll är att leda styrelsens arbete och tillse att styrelsens arbete är väl organiserat och genomförs på ett effektivt sätt.

Styrelsen följer en skriftlig arbetsordning som revideras årligen och fastställs på det konstituerande styrelsemötet varje år. Arbetsordningen reglerar bland annat styrelsepraxis, funktioner och fördel-

ningen av arbete mellan styrelsen och VD. Enligt arbetsordningen ska styrelsen varje år granska sina egna rutiner. I samband med det konstituerande styrelsemötet fastställer styrelsen även instruktioner för den finansiella rapporteringen.

Styrelsen sammanträder enligt ett årligen fastställt schema. Utöver sådana styrelsemöten kan ytterligare styrelsemöten sammankallas för att hantera frågor som inte kan hänskjutas till ett ordinarie styrelsemöte. Utöver styrelsemöten har styrelseordföranden och VD en löpande dialog rörande ledningen av bolaget. Styrelsen träffar revisorn utan företagsledningen någon gång per år. Styrelsen konstituerade sig den 24 april 2018.

Under året har tio styrelsemöten hållits med en genomsnittlig närvaro bland ledamöterna på 97%. Med undantag för VD har ingen i Lifcos styrelse en operativ roll i bolaget. Styrelsen och VD presenteras närmare på sidorna 34–37.

Oberoende: Lifco uppfyller Kodens vad gäller krav på oberoende styrelseledamöter. Bolaget är av uppfattningen att Fredrik Karlsson, i sin egenskap av VD, inte var att anse som oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen samt att Carl Bennet, Erik Gabrielson och Johan Stern, som representerar för och styrelseledamöter i Lifcos huvudaktieägare Carl Bennet AB, inte är att anse som oberoende i förhållande till större aktieägare. Styrelseledamöten Erik Gabrielson är delägare i Advokatfirman Vinge som är leverantör av juridiska tjänster till bland annat Lifco AB och Carl Bennet AB. Valberedningen har emellertid gjort den sammanlagda bedömningen att Erik Gabrielson likväl är att betrakta som oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Övriga ledamöter – Gabriel Danielsson, Ulrika Dellby, Annika Espander Jansson, Ulf Grunander, Anna Hallberg och Axel Wachtmeister – bedöms som oberoende i förhållande till såväl bolaget och bolagsledningen som till större aktieägare.

Sekreterare vid styrelsemötena har varit ekonomidirektör Therése Hoffman. Styrelsen behandlar vid sina ordinarie möten de fasta punkter som följer av styrelsens arbetsordning såsom affärsläge, finansiell planering, årsbokslut och delårsrapporter. Vidare har styrelsen behandlat övergripande frågor rörande konjunkturförhållanden och relaterade kostnadsfrågor, företagsförvärv och andra investeringar, långsiktiga strategier, finansiella frågor samt struktur- och organisationsfrågor.

Som ett led i att effektivisera och fördjupa styrelsens arbete i vissa frågor finns två utskott: revisionsutskottet och ersättningsutskottet. Utskotten utsågs vid styrelsens konstituerande möte. Delegering av ansvar och beslutanderätt till dessa utskott framgår av styrelsens arbetsordning. De frågor som behandlats och de beslut som fattats vid utskottens möten protokollförs och rapport lämnas vid efterföljande styrelsemöte.

Ordföranden tillser att det sker en årlig utvärdering av styrelsens och verkställande direktörens arbete och att valberedningen får ta del av utvärderingens resultat.

Utvärderingen har utgjorts av en enkät som tillställts styrelsens ledamöter. Styrelsens ordförande har redovisat resultatet för styrelsen och valberedningen.

REVISIONSUTSKOTTET

Revisionsutskottet utses årligen av styrelsen. Revisionsutskottet ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka den finansiella rapporteringen, övervaka effektiviteten i Lifcos interna kontroll, interna uppföljningar och riskhantering, hålla sig informerad om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, granska och övervaka revisorns opartiskhet och självständighet och därvid särskilt uppmärksamma om revisorn tillhandahåller bolaget andra tjänster än revisionstjänster. Utskottet har även till uppgift att utvärdera revisionsinsatsen och att ge denna information till valberedningen samt att biträda valberedningen vid framtagandet av förslag till revisor och arvode för revisionsinsatsen.

Efter årsstämman 2018 var revisionsutskottets sammansättning följande: Ulf Grunander, ordförande, Ulrika Dellby, ledamot, Annika Espander Jansson, ledamot, och Anna Hallberg, ledamot. Under 2018 har utskottet haft fyra protokollförda möten samt däremellan haft underhandskontakter vid behov. Den genomsnittliga närvaron har varit 100%. Bolagets revisor har deltagit vid alla av revisionsutskottets möten. Utskottet har tillsammans med revisorn diskuterat och fastställt revisionens omfattning.

ERSÄTTNINGSAUTSKOTTET

Ersättningsutskottet utses årligen av styrelsen. Ersättningsutskottet ska bereda förslag avseende ersättningsprinciper, ersättning och andra anställningsvillkor för VD och ledande befattningshavare. Efter årsstämman 2018 var ersättningsutskottets sammansättning följande: Carl Bennet, ordförande, Gabriel Danielsson, ledamot, Erik Gabrielson, ledamot, Johan Stern, ledamot och Axel Wachtmeister, ledamot. Under 2018 har utskottet haft två protokollförda möten samt däremellan haft underhandskontakter vid behov. Samtliga medlemmar har närvarat vid alla sammanträden under året.

VD OCH KONCERNCHEF

VD är underordnad styrelsen och ansvarar för bolagets löpande förvaltning och den dagliga driften av Lifco. Arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD anges i arbetsordningen för styrelsen och VD-instruktionen. VD ansvarar också för att upprätta rapporter och sammanställa information från ledningen inför styrelsemöten och är föredragande av materialet på styrelsemötena.

Enligt instruktionen för finansiell rapportering är VD ansvarig för finansiell rapportering i bolaget och ska säkerställa att styrelsen får tillräckligt med information för att styrelsen fortlöpande ska kunna utvärdera bolagets finansiella ställning.

VD ska hålla styrelsen kontinuerligt informerad om utvecklingen av bolagets verksamhet, omsättningsutveckling, bolagets resultat och ekonomiska ställning, likviditets- och kreditläge, viktigare affärshändelser samt varje annan händelse, omstän-

dighet eller förhållande som kan antas vara av väsentlig betydelse för bolagets aktieägare.

FINANSIELL RAPPORTERING

Styrelsen övervakar den finansiella rapporteringens kvalitet genom instruktioner för VD och revisionsutskottet samt fastläggande av krav på innehållet i rapporterna om ekonomiska förhållanden som fortlöpande tillställs styrelsen genom instruktion för ekonomisk rapportering. Styrelsen tar del av och säkerställer ekonomisk rapportering såsom bokslutsrapporter och årsredovisning, och har delegerat till bolagsledningen att säkerställa pressmeddelanden med ekonomiskt innehåll samt presentationsmaterial i samband med möten med media, ägare och finansiella institutioner.

EXTERNA REVISORER

Huvudansvarig revisor vid PricewaterhouseCoopers AB är auktoriserade revisor Eric Salander och auktoriserade revisor Tomas Hilmarsson är medrevisor. Varken Eric Salander eller Tomas Hilmarsson innehar aktier i bolaget. När PricewaterhouseCoopers anlitas för att tillhandahålla andra tjänster än revision, sker detta i enlighet med de av revisionsutskottet beslutade reglerna för godkännande av tjänsternas art och omfattning samt ersättning av dessa. Lifco bedömer att utförandet av dessa tjänster inte äventyrat PricewaterhouseCoopers oberoende.

I not 8 framgår den fullständiga ersättningen till revisorerna under de senaste två åren. Lifcos revisor har deltagit vid alla av revisionsutskottets möten under 2018 och vid ett styrelsemöte. I samband med styrelsemötet hade revisorn ett möte med styrelsen där inga representerar för koncernledningen deltog.

Enligt bolagsordningen ska Lifco ha en eller två revisorer med högst två suppleanter. Till revisor ska utses auktoriserad revisor eller registrerat revisionsbolag.

DEN OPERATIVA VERKSAMHETEN

VD och övriga i koncernledningen har kontinuerliga möten för att gå igenom månadsresultat, uppdatera prognoser och planer samt diskutera strategifrågor. Lifcos koncernledning består av tre personer, vilka presenteras på sidan 37. I koncernledningen behandlas, förutom operativa frågor rörande varje affärsområde, koncerngemensamma ärenden. Koncernledningen består av VD, ekonomidirektören och chefen för förvärv.

Styrelsen har ansvaret för att det finns ett effektivt system för intern kontroll och riskhantering. Till VD har delegerats ansvaret att skapa goda förutsättningar för att arbeta med dessa frågor. Såväl koncernledningen som chefer på olika nivåer i företaget har detta ansvar inom sina respektive områden. Befogenheter och ansvar är definierade i policyer, riktlinjer och ansvarsbeskrivningar.

ARVODE TILL STYRELSEN

Vid årsstämman 2018 beslutades att arvode ska utgå till styrelsen med ett sammanlagt belopp om 5,92 MSEK varav 1,184 MSEK till ordföranden och 592 000 kronor till var och en av ledamöterna som

inte är anställda i bolaget. Årsstämman beslutade vidare att ersättning för arbete i revisionsutskottet ska utgå med 220 000 kronor till ordföranden och 110 000 kronor till var och en av de övriga ledamöterna, samt att ersättning för arbete i ersättningsutskottet ska utgå med 126 000 kronor till ordföranden och 77 000 kronor till var och en av de övriga ledamöterna.

AKTIE-/AKTIEKURSRELATERADE INCITEMENTSPROGRAM

Det finns inga utestående aktie- eller aktiekursrelaterade incitementsprogram för styrelsens ledamöter, VD eller andra ledande befattningshavare.

ERSÄTTNING TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Årsstämman 2018 fastställde riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare innebärande i huvudsak följande. Grundprincipen är att ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare ska vara marknadsmässiga och konkurrenskraftiga på varje marknad där Lifco verkar, så att kompetenta och skickliga medarbetare kan attraheras, motiveras och behållas. Den totala ersättningen till ledande befattningshavare ska bestå av grundlön, rörlig lön, pension samt övriga förmåner. Den fasta ersättningen, grundlönen, ska baseras på den enskilde befattningshavarens ansvarsområde, befogenheter, kompetens och erfarenhet. Fördelningen mellan grundlön och rörlig ersättning ska stå i proportion till befattningshavarens ansvar och befogenhet.

Den rörliga ersättningen ska vara kopplad till förutbestämda och mätbara kriterier utformade med syfte att främja bolagets långsiktiga värdeskapande. För den verkställande direktören ska den rörliga ersättningen vara maximerad till 70% av grundlönen. Den rörliga ersättningen ska baseras på individuella mål som föreslås av ersättningsutskottet och beslutas av styrelsen. Exempel på sådana mål är resultat, volymtillväxt, arbetande kapital och kassaflöde. För övriga ledande befattningshavare ska den rörliga ersättningen baseras på dels utfallet i det egna ansvarsområdet, dels individuellt uppsatta mål. Utöver ovanstående rörliga ersättning kan tillkomma från tid till annan beslutade aktie- eller aktiekursrelaterade incitementsprogram. Styrelsen har rätt att göra avsteg från riktlinjerna om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl som motiverar detta.

Totalt uppgick ersättning till ledande befattningshavare, vilket inkluderar löner och ersättningar till styrelse, koncernledning samt verkställande direktörer i koncernens dotterbolag, till 254 (213) MSEK under 2018. Se not 10 för ytterligare information.

Styrelsen föreslår att årsstämman beslutar om oförändrade riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare.

ARVODE TILL REVISORER

PricewaterhouseCoopers AB innehar revisionsuppdraget. Med revisionsuppdraget avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens

förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Andra uppdrag avser i allt väsentligt rådgivning inom redovisnings- och skatteområdet samt biträde i samband med företagsförvärv. Revisionsarvodet uppgick under 2018 till 8 (7) MSEK och arvodet för andra uppdrag till 2 (2) MSEK, se not 8.

INTERN KONTROLL OCH RISKHANTERING I DEN FINANSIELLA RAPPORTERINGEN

Intern kontroll över finansiell rapportering är en integrerad del av bolagsstyrningen inom Lifco-koncernen. Den innehåller processer och metoder för att säkerställa koncernens tillgångar och riktigheten i den finansiella rapporteringen, och syftar genom detta till att skydda ägarnas investering i bolaget.

KONTROLLMILJÖ

Lifcos organisation är utformad för att snabbt kunna agera på förändringar i marknaden. En starkt decentraliserad organisation och hög grad av självbestämmande i dotterbolagen möjliggör snabba operativa beslut. Övergripande beslut om förvärv, avyttringar, strategi och inriktning fattas av Lifcos styrelse och koncernledning. Den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen är utformad för att hantera dessa förutsättningar. Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med organisation, beslutsvägar, befogenheter och ansvar som dokumenterats och kommunicerats i styrande dokument.

Styrelsen fastställer varje år en arbetsordning som bland annat reglerar ordförandens och VD:s uppgifter. Styrelsen har inrättat ett revisionsutskott för att öka kännedomen om insyn och kontroll av företagets redovisning, ekonomiska rapportering och riskhantering, samt ett ersättningsutskott för att hantera företagsledningens ersättningar.

Inom varje operativ enhet finns ett eller flera administrativa centra som svarar för den löpande transaktionshanteringen och redovisningen. Varje operativ enhet har en ekonomichef som ansvarar för enhetens ekonomiska styrning och för att de finansiella rapporterna är korrekta, kompletta och levereras i tid inför koncernrapporteringen.

RISKBEDÖMNING

Riskbedömning utgår från Lifco-koncernen finansiella mål. De övergripande finansiella riskerna är definierade och till stor del branschspecifika. Genom att genomföra kvantitativa och kvalitativa riskanalyser med utgångspunkt i koncernens balans- och resultaträkningar identifierar Lifco vilka nyckelrisker som kan utgöra hot mot att nå affärsmässiga och finansiella mål. Inom respektive operativ enhet analyseras dessutom ett flertal dotterbolag för att få en mer detaljerad uppfattning om faktisk tillämpning av existerande regelverk. Åtgärder för att minimera identifierade risker tas därefter fram centralt inom koncernen.

KONTROLLAKTIVITETER

De risker som identifieras avseende den finansiella rapporteringen hanteras via bolagets kontrollaktiviteter. Det finns till exempel automatiserade kontroller i IT-baserade system som hanterar behövrigheter och attestträtt, samt manuella kontroller. Detaljerade ekonomiska analyser av resultat kompletteras de verksamhetsspecifika kontrollerna och ger en övergripande bekräftelse på rapporteringens kvalitet.

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Lifco har informations- och kommunikationsvägar som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen. Policyer och instruktioner finns tillgängliga på bolagets intranät. Information om hur effektivt den interna kontrollen i koncernen fungerar har etablerats och rapporteras regelbundet till relevanta parter inom organisationen.

UPPFÖLJNING OCH ÖVERVAKNING

Ledning och ekonomistab analyserar månatligen den ekonomiska rapporteringen på detaljnivå. Revisionsutskottet följer vid sina sammanträden upp den ekonomiska redovisningen och får rapporter från bolagets revisorer med deras iakttagelser och rekommendationer. Styrelsen får varje månad ekonomiska rapporter och behandlar vid varje möte koncernens ekonomiska situation. Effektiviteten i de interna kontrollaktiviteterna följs upp regelbundet på olika nivåer i koncernen och omfattar både bedömning av utformning och operativ funktionalitet.

Uppföljningen av den interna kontrollen har under 2018 fullgjorts av koncernledningen och Lifcos ekonomistab med stöd av de externa revisorerna. Revisionsutskottet har också en viktig roll i den interna kontrollen med bland annat uppgiften att utvärdera revisionsinsatsen och den interna kontrollen. Uppföljningen visade att dokumentation och kontrollaktiviteter i allt väsentligt är etablerade i koncernen. Styrelsen har mot bakgrund av utfört arbete med den interna kontrollen bedömt att det inte föreligger något behov av att införa en särskild granskningsfunktion (internrevisionsfunktion).

FORTSATT ARBETE

Det fortgående arbetet med intern kontroll inom Lifco-koncernen kommer det närmaste året främst koncentreras till riskbedömning, kontrollaktiviteter samt uppföljning och övervakning.

STYRELSEN

Carl Bennet

Gabriel Danielsson

Ulrika Dellby

Annika Espander
Jansson

Erik Gabrielson

Ulf Grunander

Anna Hallberg

Johan Stern

Axel Wachtmeister

Anders Lorentzson

Annika Norlund

Hans-Eric Wallin

Peter Wiberg

CARL BENNET

Styrelseordförande

Född 1951. Invald år 1998.

Civilekonom, tekn.dr.hc.

Nuvarande uppdrag: VD Carl Bennet AB, styrelseordförande i Getinge AB och Elanders AB samt ledamot i Arjo AB, Holmen AB och L E Lundbergföretagen AB.

Tidigare uppdrag: VD och koncernchef Getinge AB.

Innehav via bolag 31 december 2018: 6 075 970 A-aktier, 39 437 290 B-aktier

Oberoende av bolaget och bolagsledningen: Ja

Oberoende huvudägaren: Nej

Närvaro styrelsemöten: 9/10

Närvaro ersättningsutskottet: 2/2

GABRIEL DANIELSSON

Ledamot

Född 1954. Invald år 2006.

Jägmästare, entreprenör

Nuvarande uppdrag: VD för Linköpings Skogstjänst AB samt Slottstornet AB. Ledamot Boxholms Skogar AB, Dylta Bruk Förvaltnings AB, Gustafsborgs Säteri AB, Kårehatt AB, Wanås Gods AB och Wasatornet AB.

Tidigare uppdrag: Verksam i Domänverket.

Egna och närstående innehav 31 december 2018: 34 500 B-aktier

Oberoende av bolaget och bolagsledningen: Ja

Oberoende huvudägaren: Ja

Närvaro styrelsemöten: 10/10

Närvaro ersättningsutskottet: 2/2

ULRIKA DELLBY

Ledamot

Född 1966. Invald år 2015.

Civilekonom

Nuvarande uppdrag: Ledamot i Kavli Holding AS, Cybercom Group AB, SJ AB och ordförande för Hello World! Ideell Förening.

Tidigare uppdrag: Partner The Boston Consulting Group, VD Brindfors Enterprise IG (nuvarande Brand Union), vice ordförande Norrporten, ledamot Via Travel Group samt OSM Group.

Egna och närstående innehav 31 december 2018: 13 000 B-aktier

Oberoende av bolaget och bolagsledningen: Ja

Oberoende huvudägaren: Ja

Närvaro styrelsemöten: 10/10

Närvaro revisionsutskottet: 4/4

ANNIKA ESPANDER JANSSON

Ledamot

Född 1964. Invald år 2016.

BSc (kemi) och MBA

Nuvarande uppdrag: Ledamot Asperia AB, Elekta AB och Esperio AB.

Tidigare uppdrag: Chef Handelsbanken Private Banking, ordförande SHB Luxemburg. Ledande positioner i bland annat Catella Healthcare/Esperio AB och Enskilda Securities.

Egna och närstående innehav 31 december 2018: 2 000

Oberoende av bolaget och bolagsledningen: Ja

Oberoende huvudägaren: Ja

Närvaro styrelsemöten: 9/10

Närvaro revisionsutskottet: 4/4

ERIK GABRIELSON

Ledamot

Född 1962. Invald år 2001.

Jur kand

Nuvarande uppdrag: Advokat och partner Advokatfirman Vinge. Ordförande Allegresse AB, Eldan Recycling A/S och Redoma Recycling AB. Ledamot Carl Bennet AB, Elanders AB, ECG Vignoble AB och ECG Vininvest AB.

Tidigare uppdrag: Ledamot i Advokatfirman Vinge AB, Advokatfirman Vinge Skåne AB, Generic Sweden AB, Rosengård Invest AB och Storegate AB.

Egna och närstående innehav 31 december 2018: –

Oberoende av bolaget och bolagsledningen: Ja

Oberoende huvudägaren: Nej

Närvaro styrelsemöten: 10/10

Närvaro ersättningsutskottet: 2/2

ULF GRUNANDER

Ledamot

Född 1954. Invald år 2015.

Civilekonom

Nuvarande uppdrag: Ledamot i AMF Pensionsförsäkring AB, Arjo AB, Djurgården Hockey AB, Food Track i Malmö AB och Nyströms Gastronomi & Catering AB.

Tidigare uppdrag: CFO för Getingekoncernen.

Egna och närstående innehav 31 december 2018: 2 000 B-aktier

Oberoende av bolaget och bolagsledningen: Ja

Oberoende huvudägaren: Ja

Närvaro styrelsemöten: 10/10

Närvaro revisionsutskottet: 4/4

ANNA HALLBERG

Ledamot

Född 1963. Invald år 2017.

Ekonomi/Juridik Handelshögskolan i Göteborg

Nuvarande uppdrag: Styrelseledamot i Atrium Ljungberg och Mittuniversitetet.

Tidigare uppdrag: Vice koncernchef Almi Företagspartner, CFO för Almi Företagspartner, chef för SEB Private Banking Stockholm, företagsfinansiering på Öhman Fondkommission samt SEB Merchant Banking.

Egna och närstående innehav 31 december 2018: 2 000 B-aktier

Oberoende av bolaget och bolagsledningen: Ja

Oberoende huvudägaren: Ja

Närvaro styrelsemöten: 10/10

Närvaro revisionsutskottet: 4/4

JOHAN STERN

Vice ordförande

Född 1951. Invald år 2001.

Civilekonom

Nuvarande uppdrag: Ordförande Fädriften Invest AB, Healthinvest Partners AB, Rolling Optics AB, Skanör Falsterbo Kallbadhus AB och Stiftelsen Harry Cullbergs Fond. Ledamot Carl Bennet AB, Elanders AB, Estea AB, Getinge AB, RP Ventures AB och Swedish-American Chamber of Commerce, Inc.

Tidigare uppdrag: Verksam inom SEB i Sverige och USA.

Egna och närstående innehav 31 december 2018: 46 000 B-aktier

Oberoende av bolaget och bolagsledningen: Ja

Oberoende huvudägaren: Nej

Närvaro styrelsemöten: 9/10

Närvaro ersättningsutskottet: 2/2

AXEL WACHTMEISTER

Ledamot

Född 1951. Invald år 2006.

Civilingenjör

Nuvarande uppdrag: Ledamot och VD Wästerslöv AB. Ledamot Kilmartin Estate AB och Symbrio AB. Suppleant HAWAJ Holding AB och Sydsvensk Form Reklam i Höör AB.

Tidigare uppdrag: Ledamot Sorb Industri AB och Troponor AB.

Egna och närstående innehav 31 december 2018: 16 200 B-aktier

Oberoende av bolaget och bolagsledningen: Ja

Oberoende huvudägaren: Ja

Närvaro styrelsemöten: 9/10

Närvaro ersättningsutskottet: 2/2

ANDERS LORENTZSON

Ledamot, arbetstagarrepresentant för Unionen

Född 1957. Invald år 2017.

Egna och närstående innehav 31 december 2018: -

Närvaro styrelsemöten: 10/10

ANNIKA NORLUND

Arbetstagarrepresentant, suppleant, Unionen

Född 1967. Invald år 2013.

Egna och närstående innehav 31 december 2018: 300 B-aktier

Närvaro styrelsemöten: 10/10

HANS-ERIC WALLIN

Arbetstagarrepresentant, suppleant, IF Metall

Född 1952. Invald år 2006.

Egna och närstående innehav 31 december 2018: -

Närvaro styrelsemöten: 9/10

PETER WIBERG

Ledamot, arbetstagarrepresentant för IF Metall

Född 1960. Invald år 2013.

Egna och närstående innehav 31 december 2018: 300 B-aktier

Närvaro styrelsemöten: 9/10

REVISOR

Lifcos revisor är sedan 2010 PricewaterhouseCoopers AB.

På årsstämman 2018 omvaldes PricewaterhouseCoopers för tiden intill slutet av årsstämman 2019.

Eric Salander, född 1967, är huvudansvarig revisor. Eric Salander är auktoriserad revisor och medlem i FAR.

Tomas Hilmarsson, född 1981, är medrevisor. Tomas Hilmarsson är auktoriserad revisor och medlem i FAR.

PricewaterhouseCoopers adress är Torsgatan 21, 113 97 Stockholm.

LEDNINGSFÖRÄNDRINGAR FEBRUARI 2019:

Den 7 februari 2019 lämnade Fredrik Karlsson sin anställning som VD och koncernchef samt uppdraget som styrelseledamot.

KONCERNLEDNING

Per Waldemarson

Therése Hoffman

Ingvar Ljungqvist

PER WALDEMARSON

VD och koncernchef

Född 1977. Tillträdde 2019. Anställd 2006.

Civilekonom

Tidigare uppdrag: Vice VD Lifco, managementkonsult Bain & Co, VD Brokk AB.

Eget och närståendes innehav 31 december 2018: 102 700 B-aktier och 11 000 B-aktier via pensionsförsäkring

THERÉSE HOFFMAN

Ekonomidirektör

Född 1971. Tillträdde 2011. Anställd 2007.

Gymnasieekonom, Internationell marknadsföring

Tidigare uppdrag: Ekonomichef Nordenta AB.

Eget och närståendes innehav 31 december 2018: 300 B-aktier

INGVAR LJUNGQVIST

Chef, Förvärv

Född 1960. Tillträdde 2015. Anställd 2015.

Civilingenjör

Tidigare uppdrag: Pareto, SEB-Enskilda New York, IBM, Boeing.

Eget och närståendes innehav 31 december 2018: 48 300 B-aktier

LEDNINGSFÖRÄNDRINGAR FEBRUARI 2019:

Den 7 februari 2019 lämnade Fredrik Karlsson sin anställning som VD och koncernchef samt uppdraget som styrelseledamot. Den 8 februari utsågs Per Waldemarson till VD och koncernchef. Per Waldemarson var vid tillträdet vice VD i Lifco-koncernen.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Lifco AB (publ), org. nr. 556465-3185

TILL ÅRSSTÄMMANS FÖRFOGANDE STÅR FÖLJANDE VINSTMEDEL I LIFCO AB:		MSEK
Balanserade vinstmedel		2 316
Årets resultat		565
Summa		2 881
Styrelsen och verkställande direktören föreslår att utdelning till aktieägarna lämnas med 4,60 kr per aktie		418
i ny räkning överföres		2 463
Summa		2 881

Styrelsen anser att föreslagen utdelning är försvarlig i relation till de krav som koncernverksamhetens art, omfattning och risker ställer på koncernens egna kapital samt koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Beträffande koncernens och moderbolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till årsredovisningen. Resultat- och balansräkningar kommer att föreläggas årsstämman den 26 april 2019 för fastställelse.

Styrelsen och VD försäkrar att koncernredovisningen upprättats i överensstämmelse med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Enköping den 20 mars 2019

Carl Bennet
Styrelseordförande

Gabriel Danielsson
Styrelseledamot

Ulrika Dellby
Styrelseledamot

Annika Espander Jansson
Styrelseledamot

Erik Gabrielson
Styrelseledamot

Ulf Grunander
Styrelseledamot

Anna Hallberg
Styrelseledamot

Anders Lorentzson
Styrelseledamot,
arbetstagarrepresentant för Unionen

Johan Stern
Vice ordförande

Axel Wachtmeister
Styrelseledamot

Per Waldemarson
VD och koncernchef

Peter Wiberg
Styrelseledamot,
arbetstagarrepresentant för IF Metall

Vår revisionsberättelse har avgivits den 20 mars 2019
PricewaterhouseCoopers AB

Eric Salander
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Tomas Hilmarsson
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till bolagsstämman i Lifco AB (publ), org.nr 556465-3185

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

UTTALANDEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Lifco AB (publ) för år 2018 med undantag för bolagsstyrningsrapporten och hållbarhetsrapporten på sidorna 29–37 respektive 12–14. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 8–76 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten och hållbarhetsrapporten på sidorna 29–37 respektive 12–14. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets och koncernens revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

VÅR REVISIONSANSATS Översikt

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken koncernen verkar.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller fel. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

SÄRSKILT BETYDELSEFULLA OMRÅDEN

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

SÄRSKILT BETYDELSEFULLT OMRÅDE

Nedskrivningsprövning av immateriella tillgångar

Hänvisning till not 2, 4 och 14 i årsredovisningen.

Goodwill och övriga immateriella tillgångar utgör en väsentlig del av Lifcos balansräkning. Bolaget gör årligen en prövning av tillgångarnas värde vilken baseras på beräkning av diskonterat framtida kassaflöde för de kassagenererande enheter där goodwill och övriga immateriella tillgångar redovisas.

Nedskrivningstestet baseras på en hög grad av bedömningar och antaganden om framtida kassaflöden. Av not 2, 4 och 14 framgår hur bolaget gjort sin bedömning, samt en redogörelse av viktiga antaganden samt känslighetsanalyser. De antaganden som har störst påverkan på testet är tillväxt, bruttomarginaler, omkostnadsnivå, rörelsekapitalbehov, investeringsbehov och diskonteringsfaktorn (kapitalkostnad).

Det framgår även att inget nedskrivningsbehov har identifierats baserat på de antaganden som gjorts.

Redovisning av förvärv

Hänvisning till not 2, 4 och 31 i årsredovisningen.

Lifco har under räkenskapsåret 2018 genomfört ett antal förvärv inom samtliga affärsområden.

Information om gjorda förvärv presenteras i not 31.

Total köpeskilling för gjorda förvärv, efter avdrag för likvida medel i förvärvade bolag, uppgick till 695 MSEK därav identifierade övervärden i förvärvsanalyser för varumärken, kundrelationer och licenser uppgick till 426 MSEK och goodwill om 353 MSEK.

Redovisning av förvärv innehåller en hög grad av bedömningar av bolaget. Väsentliga bedömningar avser fördelning av över- och undervärden i förvärvsanalyser till tillgångar och skulder samt justeringar för anpassning till koncernens redovisningsprinciper.

HUR VÅR REVISION BEAKTAR DET SÄRSKILT BETYDELSEFULLA OMRÅDET

I vår revision har vi bedömt den beräkningsmodell som bolaget använt.

Vi har stämt av och kritiskt granskat viktiga antaganden mot bolagets budget och strategiska plan. Vi har analyserat hur väl tidigare års antaganden har uppnåtts samt analyserat eventuella justeringar som har skett av antaganden från tidigare år, som en följd av utvecklingen av verksamheten samt externa faktorer.

Vi har testat känsligheten av de viktigaste antagandena för att bedöma risken för att ett nedskrivningsbehov skulle uppstå.

Vi har inte noterat några nedskrivningsbehov baserat på utförd granskning.

Vi har även bedömt riktigheten i de upplysningar som framgår i årsredovisningen.

Vår granskning av förvärven har delvis skett genom en genomgång av förvärvsavtal och granskning av de förvärvade bolagens öppningsbalanser. Vidare har vi utvärderat gjorda justeringar för anpassning till koncernens redovisningsprinciper.

Vår revision har även inkluderat granskning av bolagets bedömningar och beräkningar vid allokeringen av koncernmässiga över- och undervärden i förvärvsanalyser. Vi har även gjort en analys och jämförelse med liknande förvärv genomförda tidigare år.

Vi har kontrollerat de upplysningar som lämnas i årsredovisningen kopplat till förvärven och granskat de underlag som ligger till grund för redovisningen av förvärven.

Vi har inte identifierat några avvikelser vid vår granskning.

ANNAN INFORMATION ÄN ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–7 samt 77–90. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nöd-

vändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

REVISORNS ANSVAR

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

UTTALANDEN

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Lifco AB (publ) för år 2018 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

REVISORNS ANSVAR

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försumelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

REVISORNS GRANSKNING AV BOLAGSSTYRNINGSRAPPORTEN

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 29–37 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FAR:s uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

REVISORNS YTTRANDE AVSEENDE DEN LAGSTADGADE HÅLLBARHETSRAPPORTEN

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 12–14 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen. Vår granskning har skett enligt FAR:s uttalande RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande. En hållbarhetsrapport har upprättats.

PricewaterhouseCoopers AB utsågs till Lifco AB (publ)s revisor av bolagsstämman den 24 april 2018 och har varit bolagets revisor sedan bolagsstämman 2010.

Enköping den 20 mars 2019

PricewaterhouseCoopers AB

Eric Salander
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Tomas Hilmarsson
Auktoriserad revisor

KONCERNREDOVISNING

KONCERNRESULTATRÄKNING			
MSEK	NOT	2018	2017
Nettoomsättning	5	11 956	10 030
Kostnad för sålda varor		-6 838	-5 766
Bruttoresultat		5 118	4 264
Försäljningskostnader		-1 315	-1 095
Administrationskostnader		-1 735	-1 525
Forsknings- och utvecklingskostnader		-144	-105
Övriga rörelseintäkter	6	29	18
Övriga rörelsekostnader	6	-51	-38
Rörelseresultat	7, 8, 9, 10, 11	1 902	1 519
Finansiella intäkter	6, 12	2	2
Finansiella kostnader	6, 12	-46	-48
Resultat före skatt		1 858	1 473
Skatt på årets resultat	13	-438	-366
Årets resultat		1 420	1 107
Årets resultat hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		1 389	1 084
Innehav utan bestämmande inflytande		31	23
Årets resultat		1 420	1 107
Resultat per aktie före och efter utspädning, hänförligt till moderbolagets aktieägare under året, SEK	32	15,29	11,94

Noterna på sidorna 48–67 utgör en integrerad del av denna års- och koncernredovisning.

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET FÖR KONCERNEN			
MSEK	NOT	2018	2017
Årets resultat		1 420	1 107
Övrigt totalresultat			
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen:			
Säkring av nettoinvestering	2.7.5	13	99
Omräkningsdifferenser		155	-59
Skatt relaterade till övrigt totalresultat		-3	-22
Summa totalresultat för året		1 585	1 125
Totalresultatet hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		1 552	1 102
Innehav utan bestämmande inflytande		33	23
Summa totalresultat för året		1 585	1 125

Noterna på sidorna 48–67 utgör en integrerad del av denna års- och koncernredovisning.

KONCERNBALANSRÄKNING			
MSEK	NOT	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	14	9 133	8 288
Materiella anläggningstillgångar	15	611	550
Andra långfristiga finansiella fordringar	16	17	5
Uppskjutna skattefordringar	17	136	125
Summa anläggningstillgångar		9 897	8 968
Omsättningstillgångar			
Varulager	18	1 710	1 391
Kundfordringar	16, 19	1 550	1 274
Aktuella skattefordringar		59	77
Övriga kortfristiga fordringar		109	83
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	93	94
Likvida medel	16, 21, 22	405	305
Summa omsättningstillgångar		3 926	3 224
SUMMA TILLGÅNGAR		13 823	12 192

Noterna på sidorna 48–67 utgör en integrerad del av denna års- och koncernredovisning.

KONCERNBALANSRÄKNING, FORTSÄTTNING

MSEK	NOT	2018-12-31	2017-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital	23	18	18
Reserver		352	189
Balanserad vinst inklusive årets resultat		6 315	5 289
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		6 685	5 496
Innehav utan bestämmande inflytande		63	50
Summa eget kapital		6 748	5 546
Långfristiga skulder			
Räntebärande långfristiga skulder	16, 24	1 776	997
Övriga långfristiga skulder		447	259
Avsättning för pensioner, räntebärande	25	37	36
Uppskjuten skatteskuld	17	824	736
Övriga avsättningar, långfristiga	26	36	30
Summa långfristiga skulder		3 120	2 058
Kortfristiga skulder			
Räntebärande kortfristiga skulder	16, 24	1 762	2 808
Leverantörsskulder	16	632	557
Förskott från kunder		435	260
Aktuella skatteskulder		189	198
Övriga avsättningar, kortfristiga	26	42	36
Övriga kortfristiga skulder		344	234
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	551	495
Summa kortfristiga skulder		3 955	4 588
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		13 823	12 192

Noterna på sidorna 48–67 utgör en integrerad del av denna års- och koncernredovisning.

KONCERNENS RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

MSEK	AKTIEKAPITAL	RESERVER	BALANSERAD VINST	SUMMA	INNEHAV UTAN BESTÄMMANDE INFLYTANDE	SUMMA EGET KAPITAL
Ingående balans per 1 januari 2017	18	171	4 523	4 712	46	4 758
Totalresultat						
Årets resultat	-	-	1 084	1 084	23	1 107
Övrigt totalresultat	-	18	-	18	-	18
Summa totalresultat	-	18	1 084	1 102	23	1 125
Transaktioner med aktieägare						
Utdelning	-	-	-318	-318	-19	-337
Utgående balans per 31 december 2017	18	189	5 289	5 496	50	5 546
Totalresultat						
Årets resultat	-	-	1 389	1 389	31	1 420
Övrigt totalresultat	-	163	-	163	2	165
Summa totalresultat	-	163	1 389	1 552	33	1 585
Transaktioner med aktieägare						
Utdelning	-	-	-363	-363	-20	-383
Utgående balans per 31 december 2018	18	352	6 315	6 685	63	6 748

KASSAFLÖDESANALYS FÖR KONCERNEN			
MSEK	NOT	2018	2017
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		1 902	1 519
Ej kassaflödespåverkande poster	36	391	318
Övriga finansiella poster		-4	-4
Erhållen ränta		2	1
Betald ränta		-42	-43
Betald inkomstskatt		-472	-368
Kassaflöde före förändring i rörelsekapital		1 777	1 423
Förändring i rörelsekapital			
Ökning/minskning av varulager		-260	-124
Ökning/minskning av rörelsefordringar		-214	-85
Ökning/minskning av rörelseskulder		230	112
Summa förändring i rörelsekapital		-244	-97
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 533	1 326
Investeringsverksamheten			
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-19	-9
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-162	-144
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		12	7
Förvärv av dotterbolag efter avdrag för likvida medel	31	-500	-1 378
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-669	-1 524
Finansieringsverksamheten			
Ökning/minskning av långfristiga fordringar/skulder		-13	-
Upptagande av lån		2 145	2 534
Amortering av lån		-2 548	-1 977
Utbetald utdelning		-383	-337
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-799	220
Årets kassaflöde		65	22
Likvida medel vid årets början		305	293
Omräkningsdifferenser		35	-10
Likvida medel vid årets slut		405	305

Noterna på sidorna 48–67 utgör en integrerad del av denna års- och koncernredovisning.

NOT 1 ALLMÄN INFORMATION

Lifco förvärvar och utvecklar marknadsledande nischverksamheter inom tre affärsområden: Dental, Demolition & Tools och Systems Solutions. Verksamheten bedrivs i dotterbolag i 29 länder. Moderbolaget, Lifco AB (publ), är ett aktiebolag med säte i Enköping (Verkmästaregatan 1, 745 85 Enköping).

Den 20 mars 2019 har denna årsredovisning godkänts av styrelsen för offentliggörande. Koncernens och moderbolagets resultat- och balansräkningar blir föremål för fastställelse på årsstämman den 26 april 2019.

Samtliga belopp redovisas i miljontals kronor (MSEK) om inte annat anges. Uppgifterna inom parentes avser föregående år.

I enlighet med tyska regler är det möjligt att undvika att publicera enskilda dotterbolags årsredovisningar i Tyskland, förutsatt att de konsolideras på en högre nivå i ett annat EU-land. För att uppfylla kraven enligt dessa regelverk har Lifco AB (publ) beslutat att absorbera eventuella förluster för dotterbolagen registrerade i Tyskland, se nedan, avseende räkenskapsåret 1 januari – 31 december 2018, i enlighet med § 32 AktG (Aktiengesetz). Denna resolution kommer att publiceras enligt § 325 HGB i tyska officiella register.

Det har även beslutats att undantagsreglerna enligt § 264 Abs 3 HGB är tillämpliga, i fråga om förvaltningsberättelsen och offentliggörande av de finansiella rapporterna i det tyska officiella registret för dotterbolagen enligt nedan.

- EDP European Dental Partners Holding GmbH, Lübeck
- M+W Dental Müller & Weygandt GmbH, Bidingen
- Interadent Zahntechnik GmbH, Lübeck
- MDH AG Mamisch Dental Health AG, Mülheim an der Ruhr
- DentalTiger GmbH, Linden
- Praezimed Service GmbH, Hamburg
- Smilodentax GmbH, Essen
- PP Greiftechnik GmbH, Waakirchen
- Kinshofer GmbH, Waakirchen
- Demolition and Recycling Tool Rentals GmbH, Waakirchen
- Darda GmbH, Blumberg

Lifco AB har utfärdat en moderbolagsgaranti i enlighet med section 479(C) av Storbritanniens Companies Act 2006 för räkenskapsåret 2018 för dotterbolagen registrerade i England och Wales, se nedan. Moderbolagsgarantin gäller samtliga utestående skulder för dotterbolagen per balansdagen till dess att åtaganden är fullgjorda. Dotterbolagen har applicerat undantaget av lagstadgad revision i enlighet med sektion 479(A) av Storbritanniens Companies Act 2006.

Dotterbolag:

- Auger Torque Europe Limited (org.nr. 03537549)
- Auto-Maskin UK Limited (org.nr. 06706114)
- Brokk UK Ltd, (org.nr. 04063287)
- Kinshofer UK Limited (org.nr. 01705372)
- Silvent UK Limited (org.nr. 03767990)
- Tevo Limited (org.nr. 01540940)
- Top Dental (Products) Limited (org.nr. 04261332)

För en fullständig förteckning över konsoliderade bolag se sidorna 81–86.

NOT 2 SAMMANFATTNING AV VIKTIGA REDOVISNINGSPRINCIPER

De viktigaste redovisningsprinciperna som tillämpas när denna koncernredovisning upprättats anges nedan. Dessa principer har tillämpats konsekvent för alla presenterade år, om inte annat anges.

2.1 GRUND FÖR RAPPORTERNAS UPPRÄTTANDE

Koncernredovisningen för Lifco-koncernen har upprättats i enlighet med IFRS (International Financial Reporting Standards) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsutlåtanden av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) sådana de antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapportering rekommenderat RFR 1, Kompletterande redovisningsregler för koncerner, samt Årsredovisningslagen tillämpats. Koncernredovisningen har upprättats enligt anskaffningsvärdemetoden.

Nya och ändrade standarder som tillämpas av koncernen

Koncernen tillämpar standarderna IFRS 9 Finansiella instrument och IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder för första gången för räkenskapsåret som börjar 1 januari 2018. Införandet av dessa standarder har inte inneburit någon effekt på koncernens resultat och ställning. Införandet av dessa standarder har inneburit ny beskrivning av redovisningsprinciper och utökade upplysningar.

Nya standarder och tolkningar som ännu inte har tillämpats av koncernen

Koncernen tillämpar IFRS 16 från den 1 januari 2019 och implementeringen av standarden kommer att innebära att nästan samtliga leasingkontrakt kommer att redovisas i leasetagarens balansräkning då ingen åtskillnad längre görs mellan operationella och finansiella leasingavtal. Enligt den nya standarden ska en anläggningstillgång (rättigheten att använda en leasad tillgång) och en finansiell skuld (lång- och kortfristig) avseende skyldigheten att betala leasingavgifter redovisas i balansräkningen. I koncernens resultaträkning redovisas avskrivningar och räntekostnader istället för kostnader för operationella leasingavtal, vilka i sin helhet har redovisats inom rörelseresultatet. IFRS 16 kommer påverka kassaflödet såtillvida att leasingbetalningar påverkar kassaflöde från den löpande verksamheten (till exempel ränta och leasingavtal för vilka den underliggande tillgången har ett mindre värde och kortidsleasingavtal) och kassaflöde från finansieringsverksamheten (återbetalning av leasingskulden).

Koncernen kommer att tillämpa den förenklade övergångsmetoden vilken innebär att nyttjanderätter värderas till ett belopp som motsvarar leasingskulden per 1 januari 2019 (justerade för förutbetalda och upplupna leasingavgifter). Övergången till IFRS 16 kommer således inte att få någon påverkan på eget kapital för koncernen. Då den förenklade övergångsmetoden tillämpas kommer inte jämförelsetalen för 2018 att räknas om. Koncernen har valt att tillämpa undantaget och inte redovisa kortidsleasingavtal och leasingavtal för vilka den underliggande tillgången har ett mindre värde som en del av nyttjanderättstillgången och leasingskulden i balansräkningen. Betalningar hänförliga till dessa leasingavtal kommer istället att redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden. Återstående leasingåtaganden utgörs i allt väsentligt av lokaler såsom kontors-, lager- och fabrikslokaler. För dessa leasingåtaganden kommer koncernen att redovisa nyttjanderätter som uppgår till cirka 400 MSEK och leasingskulder om cirka 400 MSEK per 1 januari 2019.

Inga andra av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som ännu inte har trätt i kraft, väntas ha någon väsentlig inverkan på koncernen.

2.2 KONCERNREDOVISNING

Dotterbolag

Dotterbolag är alla företag (inklusive strukturerade företag) över vilka koncernen har bestämmande inflytande. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget. Dotterbolag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Förvärvsmetoden används för redovisning av koncernens rörelseförvärv. Köpeskillingen för förvärvet av ett dotterbolag utgörs av verkligt värde på överlätna tillgångar, skulder och de aktier som emitterats av koncernen. I köpeskillingen ingår även verkligt värde på alla tillgångar eller skulder som är en följd av en överenskommelse om villkorad köpeskillning. Varje villkorad köpeskillning som ska överföras av koncernen redovisas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Efterföljande ändringar av verkligt värde av en villkorad köpeskillning som klassificerats som en skuld redovisas i enlighet med IAS 39 i resultaträkningen. Förvärvsrelaterade kostnader kostnadsförs när de uppstår. Identifierade förvärvade tillgångar och övertagna skulder i ett rörelseförvärv värderas inledningsvis till verkliga värden på förvärvsdagen. För varje förvärv - det vill säga förvärv för förvärv - avgör koncernen om innehav utan bestämmande inflytande i det förvärvade företaget redovisas till verkligt värde eller till innehavets proportionella andel av det förvärvade företagets nettotillgångar.

Som goodwill redovisas det belopp varmed köpeskillingen, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande samt verkligt värde per förvärvsdagen på tidigare eget kapital andel i det förvärvade företaget, överstiger verkligt värde på identifierade förvärvade nettotillgångar.

Åtaganden att förvärva innehav utan bestämmande inflytande anses vara finansiella skulder med efterföljande förändring i värde redovisat i eget kapital.

Koncerninterna transaktioner, balansposter, intäkter och kostnader samt realiserade vinster och förluster på transaktioner mellan koncernbolag elimineras. Redovisningsprinciperna för dotterbolag har i förekommande fall ändrats för att garantera en konsekvent tillämpning av koncernens principer.

Förändring i ägarandel i ett dotterbolag utan förändring i bestämmande inflytande

Transaktioner med innehavare utan bestämmande inflytande som inte leder till förlust av kontroll redovisas som eget kapital-transaktioner, det vill säga som transaktioner med ägare i deras roll som ägare. Vid förvärv från innehav utan bestämmande inflytande redovisas skillnaden mellan verkligt värde på erlagd köpeskilling och den faktiska förvärvade andelen av det redovisade värdet på dotterbolagets nettotillgångar i eget kapital. Vinst och förlust på avyttringar till innehavare utan bestämmande inflytande redovisas också i eget kapital.

2.3 OMRÄKNING AV UTLÄNSK VALUTA

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

De olika enheterna i koncernen har den lokala valutan som funktionell valuta då den lokala valutan har definierats som den valuta som används i den primära ekonomiska miljön där respektive enhet huvudsakligen är verksam. I koncernredovisningen används svenska kronor (SEK), som är moderbolagets funktionella valuta och koncernens rapportvaluta.

Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländsk valuta omräknas i redovisningen till den funktionella valutan enligt transaktionsdagens valutakurs. Valutakursvinster och -förluster, som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas i resultaträkningen. Undantag är då transaktionerna utgör nettoinvesteringar, vinster/förluster redovisas då i övrigt totalresultat. Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs och orealiserade kursvinster och kursförluster ingår i resultatet. Kursdifferenser hänförliga till rörelserelaterade fordringar och skulder redovisas som övriga rörelseintäkter (rörelsekostnader). Kursdifferenser avseende finansiella tillgångar och skulder redovisas bland övriga finansiella poster.

Omräkning av utländska koncernbolag

Resultat och finansiell ställning för de enheter som har en annan funktionell valuta än rapportvalutan, omräknas till koncernens rapportvaluta. Samtliga tillgångar och skulder i dotterbolagen omräknas till balansdagens kurs medan samtliga poster i resultaträkningarna omräknas till genomsnittlig valutakurs. De omräkningsdifferenser som uppstår är en effekt dels av skillnaden mellan resultaträkningarnas genomsnittskurser och balansdagens kurser, dels av att nettotillgångarna omräknas till en annan kurs vid årets slut än vid årets början. Omräkningsdifferenserna redovisas i övrigt totalresultat. Externa lån som tagits i syfte att reducera omräkningseffekterna i exponerad valuta för att möta de nettotillgångar som finns i de utländska dotterbolagen säkringsredovisas. Kursdifferenserna på dessa lån redovisas direkt i övrigt totalresultat för koncernen. Goodwill och justeringar av verkligt värde som uppkommer vid förvärv av en utlandsverksamhet behandlas som tillgångar och skulder hos denna verksamhet och omräknas till balansdagens kurs. Omräkningsdifferenser redovisas i övrigt totalresultat.

2.4 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Goodwill

Goodwill uppstår vid förvärv av dotterbolag och avser det belopp varmed köpeskillingen överstiger Lifcos andel i det verkliga värdet av identifierbara tillgångar, skulder och eventualförpliktelser i det förvärvade bolaget samt det verkliga värdet på innehav utan bestämmande inflytande i det förvärvade bolaget. Samtliga förvärv avser en strategisk och långsiktig investering. I syfte att testa nedskrivningsbehov, fördelas goodwill som förvärvats i ett rörelseförvärv till kassagenererande enheter eller grupper av kassagenererande enheter som förväntas bli gynnade av synergier från förvärvet. Varje enhet eller grupp av enheter som goodwill har fördelats till motsvarar den lägsta nivå i koncernen på vilken goodwillen i fråga övervakas i den interna styrningen. Goodwill nedskrivningstestas årligen eller oftare om händelser eller ändringar i förhållanden indikerar en möjlig värdeminskning. Det redovisade värdet av goodwill jämförs med återvinningsvärdet, vilket är det högsta av nyttjandevärdet och det verkliga värdet minus försäljningskostnader. Eventuell nedskrivning redovisas omedelbart som en kostnad och återförs inte.

Patent

Patent som förvärvats separat redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar. Patent söks på unika konstruktioner och tekniska lösningar ingående i produkter som utvecklats av bolaget. Avskrivningar görs linjärt för att fördela kostnaden för patent över den bedömda nyttjandeperioden som är den kortaste av patentets legala livslängd och den tidpunkt under vilken den till patent relaterade produkten förväntas produceras. Bedömd nyttjandeperiod för patent bedöms som regel inte kunna överstiga fem år.

Licenser, varumärken och kundrelationer

Licenser, varumärken och kundrelationer som förvärvats separat redovisas till anskaffningsvärde och de som förvärvats genom ett rörelseförvärv redovisas till verkligt värde på förvärvsdagen. Licenser och kundrelationer som har en bestämbar nyttjandeperiod redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar. Avskrivningar görs linjärt för att fördela kostnaden över deras bedömda nyttjandeperiod vilken för licenser bedöms till 2–20 år och för kundrelationer till tio år. Varumärken bedöms ha en obestämbar nyttjandeperiod vilka testas årligen för nedskrivningsbehov.

Förvärvade programvarulicenser aktiveras på basis av de kostnader som uppstått då den aktuella programvaran förvärvats och satts i drift. Dessa aktiverade kostnader skrivs av under den bedömda nyttjandeperioden på 3–5 år.

2.5 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma Lifco tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Redovisat värde för en ersatt del tas bort från balansräkningen. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

Ingen avskrivning görs på mark. Varje del av övriga materiella anläggningstillgångar med ett anskaffningsvärde som är betydande i förhållande till tillgångens sammanlagda anskaffningsvärde skrivs av separat. Avskrivningar görs linjärt enligt följande:

Byggnader	25-40 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	5-10 år
Inventarier, verktyg och installationer	3-6 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod prövas vid varje rapportperiods slut och justeras vid behov. En tillgångs redovisade värde skrivs omgående ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess bedömda återvinningsvärde.

Vinster och förluster vid avyttring av en materiell anläggningstillgång fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkten och det redovisade värdet och redovisas i övriga rörelseintäkter respektive övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

2.6 NEDSKRIVNINGAR AV ICKE-FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdenedgång när helst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp varmed tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högsta av tillgångens verkliga värde minskat med försäljningskostnader och dess nyttjandevärde. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter).

2.7 FINANSIELLA INSTRUMENT FÖRSTA REDOVISNINGSTILLFÄLLET

Finansiella tillgångar och finansiella skulder redovisas när koncernen blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, det datum då koncernen förbinder sig att köpa eller sälja tillgången.

Finansiella instrument redovisas vid första redovisningstillfället till verkligt värde plus transaktionskostnader som är direkt hänförliga till förvärv eller emission av en finansiell tillgång eller finansiell skuld, till exempel avgifter och provisioner.

2.7.1 KLASSIFICERING

Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar och skulder i kategorier utplupet anskaffningsvärde och finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången eller skulden förvärvades.

Finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde

Tillgångar som innehas med syftet att inkassera avtalsenliga kassaflöden och där dessa kassaflöden endast utgör kapitalbelopp och ränta värderas till upplupet anskaffningsvärde. Det redovisade värdet av dessa tillgångar justeras med eventuella förväntade kreditförluster som redovisats (se stycke nedskrivning nedan). Ränteintäkter från dessa finansiella tillgångar redovisas med effektivräntemetoden och ingår i finansiella intäkter. Koncernens finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde utgörs av andra långfristiga fordringar, kundfordringar och likvida medel.

Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde

Koncernens övriga finansiella skulder klassificeras som värderade till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden. Övriga finansiella skulder består av skulder till kreditinstitut, obligationslån, leverantörsskulder samt checkräkningskredit.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen är finansiella skulder som innehas för handel eller tilläggsköpeskillningar i rörelseförvärv. Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas även i efterföljande perioder till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat. Skulder i denna kategori klassificeras som kortfristiga skulder om de förfaller inom tolv månader från balansdagen om dessa förfaller senare än tolv månader från balansdagen klassificeras dessa som långfristiga skulder.

Övriga skulder värderade till verkligt värde

Övriga skulder värderade till verkligt värde utgörs av skulder hänförliga till säljoptioner eller kombinerade sälj-/köpoptioner avseende förvärv av innehav utan bestämmande inflytande. Förändringar i dessa skulder redovisas i resultaträkningen.

2.7.2 REDOVISNING OCH VÄRDERING

Köp och försäljningar av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, det datum då koncernen förbinder sig att köpa eller sälja tillgången. Finansiella instrument redovisas första gången till verkligt värde plus transaktionskostnader. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och koncernen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet har fullgjorts eller på annat sätt utsläcks. Lånefordringar och kundfordringar samt övriga finansiella skulder redovisas efter anskaffningstidpunkten till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

2.7.3 KVITTNING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella tillgångar och skulder kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det finns en legal rätt att kvitta de redovisade beloppen och en avsikt att reglera dem med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

2.7.4 NEDSKRIVNING FINANSIELLA TILLGÅNGAR

Tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde

Koncernen bedömer vid varje rapportperiods slut om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger för en finansiell tillgång eller en grupp av finansiella tillgångar.

Koncernen bedömer de framtida förväntade kreditförluster som är kopplade till tillgångar redovisade till upplupet anskaffningsvärde. Koncernens finansiella tillgångar för vilka förväntade kreditförluster bedöms utgörs i allt väsentligt av kundfordringar. Koncernen redovisar en kreditreserv för sådana förväntade kreditförluster vid varje rapporteringsdatum. För kundfordringar tillämpar koncernen den förenklade ansatsen för kreditreservering, det vill säga reserven kommer att motsvara den förväntade förlusten över hela kundfordrings livslängd. För att mäta de förväntade kreditförlusterna har kundfordringar grupperats baserat på fördelade kreditriskegenskaper och förfallna dagar. Koncernen använder sig av framåtblickande variabler för förväntade kreditförluster. Förväntade kreditförluster redovisas i koncernens resultaträkning i posten Administrationskostnader.

2.7.5 SÄKRING AV NETTOINVESTERING

Säkring av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet redovisas på liknande sätt som kassaflödessäkringar. Den andel av vinst eller förlust på säkringsinstrumentet som bedöms som en effektiv säkring redovisas i övrigt totalresultat. Den vinst eller förlust som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas i resultaträkningen. Ackumulerade vinster och förluster i eget kapital redovisas i resultaträkningen när utlandsverksamheten avyttras helt eller delvis.

2.8 VARULAGER

Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först-in-först-utmetoden (FIFU). I varulagrets värde ingår en därtill hänförlig andel av indirekta kostnader. Värdet på färdiga produkter omfattar råvaror, direkt arbete, övriga direkta kostnader samt produktionsrelaterade omkostnader inklusive avskrivningar.

Anskaffningsvärdet består av inköpspris från underleverantörer samt kostnader för tull och frakt. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, med avdrag för beräknade färdigställnings- och försäljningskostnader. En beräkning av inkuransen i varulagret sker kontinuerligt under året.

2.9 KUNDFORDRINGAR

Kundfordringar är belopp som ska betalas av kunder för sålda varor eller utförda tjänster i den löpande verksamheten. Om betalning förväntas inom ett år eller tidigare, klassificeras de som omsättningstillgångar. Om inte, redovisas de som anläggningstillgångar. Kundfordringar redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, minskat med eventuell reservering för värdeminskning.

2.10 LIKVIDA MEDEL

I likvida medel ingår, i såväl balansräkningen som i rapporten över kassaflöden, kassa och banktillgodoavanden.

2.11 LEVERANTÖRSSKULDER

Leverantörsskulder är förpliktelser att betala för varor och tjänster som har förvärvats i den löpande verksamheten från leverantörer. Leverantörsskulder klassificeras som kortfristiga skulder om de förfaller inom ett år eller tidigare. Om inte, redovisas de som långfristiga skulder.

Leverantörsskulder redovisas till nominellt belopp. Redovisat värde för leverantörsskulder förutsätts motsvara dess verkliga värde, eftersom denna post är kortfristig till sin natur.

Leverantörsskulder redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden (se 2.7 Finansiella instrument).

2.12 AKTUELL OCH UPPSKJUTEN SKATT

Periodens skattekostnad omfattar aktuell och uppskjuten skatt. Skatt redovisas i resultaträkningen, utom när skatten avser poster som redovisas i övrigt totalresultat eller direkt i eget kapital. I sådana fall redovisas även skatten i övrigt totalresultat respektive eget kapital. Den aktuella skattekostnaden beräknas på basis av de skatteregler som på balansdagen är beslutade eller i praktiken beslutade i de länder där moderbolaget och dess dotterbolag är verksamma och genererar skattepliktiga intäkter.

Uppskjuten skatt redovisas, enligt balansräkningsmetoden, på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet på tillgångar och skulder och deras redovisade värden i koncernredovisningen. Den uppskjutna skatten redovisas emellertid inte om den uppstår till följd av en transaktion som utgör den första redovisningen av en tillgång eller skuld som inte är ett rörelseförvärv och som, vid tidpunkten för transaktionen, varken påverkar redovisat eller skattemässigt resultat. Uppskjuten inkomstskatt beräknas med tillämpning av skattesatser som har beslutats eller anvisats per balansdagen och som förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefordran realiseras eller den uppskjutna skatteskulden regleras.

Uppskjutna skattefordringar på underskottsavdrag redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka underskotten kan utnyttjas.

Uppskjutna skattefordringar och skulder kvittas när det finns legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och skatteskulder och när de uppskjutna skattefordringarna och skatteskulderna hänför sig till skatter debiterade av en och samma skattemyndighet och avser antingen samma skattesubjekt eller olika skattesubjekt, där det finns en avsikt att reglera saldona genom nettobetalningar.

2.13 UPPLÅNING

Upplåning redovisas inledningsvis till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader. Upplåning redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde och eventuell skillnad mellan erhållet belopp (netto efter transaktionskostnader) och återbetalningsbeloppet redovisas i resultaträkningen fördelat över låneperioden, med tillämpning av effektivräntemetoden. Checkräkningskrediter redovisas som upplåning bland kortfristiga skulder i balansräkningen.

2.14 ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Pensionsförpliktelser

Koncernen har både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. Koncernens väsentliga förmånsbestämda plan är ITP-planen, tryggt genom avgifter till Alecta (för information om Alecta se not 25).

En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Koncernen har inte några rättsliga eller informella förpliktelser att betala ytterligare avgifter om denna juridiska enhet inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänger samman med de anställdas tjänstgöring under innevarande eller tidigare perioder. För avgiftsbestämda pensionsplaner betalar koncernen avgifter till offentligt eller privat administrerade pensionsförsäkringsplaner på obligatorisk, avtalsenlig eller frivillig basis. Koncernen har inga ytterligare betalningsförpliktelser när avgifterna väl är betalda. Avgifterna redovisas som personalkostnader när de förfaller till betalning. Förutbetalda avgifter redovisas som en tillgång i den utsträckning som kontant återbetalning eller minskning av framtida betalningar kan komma koncernen tillgodo.

De fåtal pensionsförpliktelser som inte övertagits av försäkringsbolag eller på annat sätt säkerställts genom fondering hos extern part skuldförs i balansräkningen.

2.15 AVSÄTTNINGAR

Avsättningar redovisas när koncernen har en legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse och att det är mer sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen än att så inte sker samt att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Avsättningar för garantikostnader är uppskattningar av gjorda garantianspråk och uppskattas med hjälp av samlad erfarenhet i form av statistik över historiska anspråk, förväntade kostnader för åtgärder samt den genomsnittliga tidsåtgången mellan det att felet uppstår och anspråk riktas mot koncernen.

2.16 INTÄKTSREDOVISNING

Försäljning av varor

Koncernens väsentliga intäktsströmmar hänförliga till varuförsäljning utgörs av försäljning av dentalprodukter, verktyg och maskiner, byggmaterial, inredning till servicebilar, miljöteknik och utrustning till skogsindustrin. Intäktsströmmen "Dentalprodukter", som härrör från rörelsesegmentet Dental, genereras från försäljning av produkter i form av förbrukningsmaterial och utrustning till tandläkare. Intäktsströmmen "Verktyg och maskiner", som härrör från rörelsesegmentet Demolition & Tools, genereras från försäljning av utrustning till bygg- och rivningsindustrin där de mest väsentliga produkterna utgörs av demoleringsrobotar och verktyg till kranar och grävmaskiner. Intäktsströmmarna "Byggmaterial", "Inredning till servicebilar", "Miljöteknik" och "Skog", vilka härrör från rörelsesegmentet Systems Solutions, genereras från försäljning av olika produkter till exempel maskiner och utrustning för elinstallationer och elproduktion, elektrisk utrustning, LED-belysning, inredningsmoduler till skåpbilar och lätta lastbilar, maskiner med syfte att förbättra miljön, arbetskläder, instrument för fältmätare samt utrustning till såg- och pelletsverk.

Inom området Skog förekommer avtal till fast pris kopplade till kundanpassad utrustning till sågverk, så som timmerhanterings-, virkeshanterings- och torkningsutrustning samt såglinjer och pelletsverk. Av koncernens totala intäkter utgör intäkter från avtal till fast pris en mindre del, cirka 6%.

För avtal till fast pris redovisas intäkten baserat på en beräkning som utgår från nedlagda utgifter per balansdagen i förhållande till de totala förväntade utgifterna för att uppfylla prestationsåtagandet. Uppskattningar gällande intäkter, kostnader eller färdigställandegraden av projektet revideras om omständigheterna förändras.

I fastprisavtal betalar kunden det överenskomna priset vid överenskomna betalningstidpunkter. Om uppfyllda prestationsåtaganden som koncernen levererat överstiger betalningen, redovisas en avtalsstillgång. Om betalningarna överstiger uppfyllda prestationsåtaganden, redovisas en avtalssskuld.

Koncernen bedriver delvis egen utveckling och tillverkning av produkter men köper även in produkter från underleverantörer för huvudsaklig försäljning till slutkund. Avtalet med kunden bedöms i normalfallet utgöras av ett eller flera prestationsåtaganden (om flera produkter levereras). I vissa fall förekommer andra prestationsåtaganden än produkter då service, installation, montering och/eller support ingår som en del av avtalet. Försäljning av varor redovisas som intäkt när kontrollen över varorna överförs, vilket normalt inträffar när varorna levereras till kunden. Samtliga intäkter från försäljning av varor redovisas vid en tidpunkt. I vissa avtal förekommer det kundbonus som baseras på den ackumulerade försäljningen till kunden under en viss period, vanligtvis ett år eller

längre. Intäkten från försäljning av varor baseras på priset i avtalet, med avdrag för beräknad kundbonus. Historiska data används för att uppskatta kundbonusens förväntade värde och intäkten redovisas endast i den utsträckning som det är mycket sannolikt att en väsentlig återföring inte uppstår. En skuld som ingår i posten "Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter" redovisas för förväntad kundbonus i förhållande till försäljningen till och med balansdagen. Koncernen bedömer inte att någon finansieringskomponent föreligger då den genomsnittliga kredittiden är kort. Koncernen har åtaganden att reparera eller ersätta defekta produkter i enlighet med normala garantiregler vilka redovisas som en avsättning. Försäljning av utökade garantier förekommer i något enstaka fall. En fordran redovisas när varorna har levererats, då detta är den tidpunkt ersättningen blir ovillkorlig (det vill säga, endast tidens gång krävs för att betalning ska ske).

Försäljning av tjänster

Koncernens väsentliga intäktsströmmar hänförliga till försäljning av tjänster utgörs av försäljning av tjänster inom området "Kontraktstillverkning" vilket härrör från rörelsesegment Systems Solutions och dels av tjänster kopplade till någon av de intäktsströmmar som beskrivs ovan avseende varuförsäljning i form av service, montering, support och/eller installation avseende sålda produkter. Den övervägande delen av avtal avseende tjänster baseras på löpande räkning. Intäkten från de levererade tjänsterna till rörligt pris redovisas över tid i den period de tillhandahålls. Intäkterna redovisas vanligen utifrån ett pris per timme.

Vissa avtal inkluderar flera olika tjänster såsom försäljning av en vara, montering, service, support och/eller installation av de sålda produkterna. För dessa avtal görs en bedömning om avtalet innehåller ett eller flera prestationsåtaganden baserat på om tjänsten är enkel, inkluderar en integrationstjänst eller kan utföras av en annan leverantör. I de fall avtalet innehåller flera prestationsåtaganden fördelas transaktionspriset till varje separat prestationsåtagande baserat på deras fristående försäljningspriser.

Vissa tjänster såsom underhåll, service och support av produkter redovisas linjärt över kontraktperioden såvida inte en annan metod bättre mäter uppfyllandet av prestationsåtagandet.

Ränteutgifter intäktsredovisas fördelat över löptiden med tillämpning av effektivräntemetoden.

2.17 LEASING

Leasing där en väsentlig del av riskerna och fördelarna med ägande behålls av leasegivaren klassificeras som operationell leasing. Betalningar som görs under leasingperioden kostnadsförs i resultaträkningen linjärt över leasingperioden.

Leasingavtal där koncernen i allt väsentligt innehar de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet klassificeras som finansiell leasing. Vid leasingperiodens början redovisas finansiell leasing i balansräkningen till det lägre av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna.

Koncernens leasingavtal består främst av hyra av lokaler. Inga av dessa leasingavtal är för närvarande klassificerade som finansiella leasingavtal.

2.18 KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Denna innebär att rörelseresultatet justeras för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar under perioden samt för eventuella intäkter och kostnader som hänförs till investerings- eller finansieringsverksamhetens kassaflöden.

2.19 UTDELNINGAR

Utdelning till moderbolagets aktieägare redovisas som skuld i koncernens finansiella rapporter i den period då utdelningen godkänns av moderbolagets aktieägare. Utdelningsintäkter redovisas när rätten att erhålla betalning har fastställts.

2.20 AKTIEÄGARTILLSKOTT

Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras.

2.21 SEGMENTSINFORMATION

Segmentsinformation rapporteras på ett sätt som överensstämmer med den interna rapporteringen som lämnas till den högste verkställande beslutsfattaren. Den högste verkställande beslutsfattaren är den funktion som ansvarar för tilldelning av resurser och bedömning av rörelsesegmentens resultat. I koncernen har denna funktion identifierats som den verkställande direktören som fattar strategiska beslut. Koncernledningen har fastställt rörelsesegmenten baserat på den information som behandlas av den verkställande direktören och som används som underlag för att fördela resurser och utvärdera resultat.

Den verkställande direktören bedömer verksamheten utifrån tre rörelsesegment: Dental, Demolition & Tools och Systems Solutions. Systems Solutions utgörs av en sammanslagning av de affärsområden som har likartade ekonomiska egenskaper och individuellt inte uppfyller enskilt kvantitativa gränsvärden.

2.22 ALTERNATIVA NYCKELTAL

I årsredovisningen förekommer alternativa nyckeltal för uppföljning av koncernens verksamhet och de primära alternativa nyckeltal som presenteras avser EBITA, EBITDA, räntebärande nettoskuld, nettoskuld och sysselsatt kapital. Avstämningar av de alternativa nyckeltalen återfinns på sidan 68 och syfte samt definitioner av dessa på sidan 87.

NOT 3 FINANSIELL RISKHANTERING

3.1 FINANSIELLA RISKFAKTORER

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för en mängd olika finansiella risker: marknadsrisk (omfattande valutarisk, ränterisk och prISRISK), kreditrisk och likviditetsrisk. Dessa risker hanteras i enlighet med Lifcos finanspolicy som är fastställd av bolagets styrelse. Koncernen har som policy att endast tillämpa sÄkringsredovisning avseende nettoinvestering i utlandsverksamheter och fokuserar istället på att minska potentiella ogynnsamma effekter på koncernens finansiella resultat genom ett omfattande koncernkontosystem där överskott i viss valuta matchas mot betalning i den valutan.

a) Marknadsrisk

(i) Valutarisk

Med valutarisk avses risken för att ofördelaktiga valutakursförändringar ska påverka koncernens resultat och eget kapital mätt i SEK:

- Transaktionsexponering uppstår som ett resultat av att koncernen har inbetalningar och utbetalningar i utländska valutor
- Omräkningsexponering uppstår som ett resultat av koncernens valutaexponering från nettotillgångarna i koncernens utlandsverksamheter

Lifco-koncernens verksamhet bedrivs i 29 länder. Den geografiska spridningen tillsammans med ett stort antal kunder och produkter ger en relativt begränsad transaktionsrisksexponering. Lifco-koncernens transaktionsexponering uppstår då dotterbolagen importerar produkter för försäljning på den inhemska marknaden och/eller säljer produkter i utländsk valuta. Effekt av valutakursförändringar hanteras så långt det är möjligt genom användning av valutaklausuler i kundkontrakt och genom försäljning i samma valuta som inköpet sker.

Enligt den policy som gäller inom koncernen ska varje bolag hantera sina valutaflöden avseende exponering av plötsliga kursförändringar. Valutarisker hanteras framför allt genom ett koncernkontosystem med konton i olika valutor där överskott som finns inom detta system används för att betala transaktioner i viss valuta. Inga derivatinstrument har tecknats för att hantera valutarisken. Terminkontrakt får bara tecknas med koncernledningens godkännande. Det fanns inga för koncernen väsentliga terminkontrakt under 2017 och 2018.

Lifco bedömer att transaktionsexponeringen är begränsad då det inom koncernen finns en balans mellan inköp och försäljning i utländsk valuta. Således medför en rimlig förändring av värdet på den svenska kronan gentemot andra valutor ingen materiell effekt på koncernens resultat efter skatt. Under 2018 uppgick valutakursdifferenser som redovisats i resultaträkningen till netto 1 (-7) MSEK, se not 6. Lifco har även transaktionsexponering i form av upplåning av utländsk valuta. Denna risk är begränsad då dessa lån ingår som en del av koncernens säkring av nettoinvestering.

Omräkningsrisk föreligger vid omräkning av utländska dotterbolag till rapportvalutan SEK. Koncernen har ett antal innehav i utlandsverksamheter vilkas nettotillgångar exponeras för valutarisker. Valutaexponering som uppstår från nettotillgångarna i koncernens utlandsverksamheter hanteras till viss del genom upplåning i de berörda utländska valutorna. Dessa lån redovisas som säkring av nettoinvestering, se 2.7.5 Säkring av nettoinvestering. Moderbolaget har tecknat obligationslån, lån i checkräkningskredit samt banklån, hänförliga till förvärv, i EUR motsvarande 1 304 (1 127) MSEK, USD motsvarande 480 (585) MSEK, NOK motsvarande 358 (632) MSEK och NZD motsvarande 72 (74) MSEK. Förvärslånen har identifierats som säkring av nettoinvestering. Under perioden har det inte förekommit någon ineffektivitet som ska redovisas från säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet.

Nettoexponering uppgår till 700 (341) MSEK och nettotillgångar som säkras uppgår till 5 794 (4 922) MSEK.

Lifco uppskattar att bolagets omräkningsexponering medför att 1 procent förändring av värdet på den svenska kronan gentemot andra valutor skulle resultera i en effekt på det egna kapitalet med +/- 50 (40) MSEK. Exponeringen hänför sig främst till EUR och NOK.

(ii) Ränterisk

Med ränterisk avses risken att förändringar i det allmänna ränteläget påverkar koncernens finansnetto och resultat negativt. Den upplåning som finns löper med både fast och rörlig ränta. Den ränterisk avseende kassaflöde som koncernen utsätts för genom den rörliga räntan neutraliseras delvis av kassamedel med rörlig ränta. Koncernens genomsnittsränta uppgick till 2,1 procent under räkenskapsåret 2018 (1,5 procent 2017).

Koncernens upplåning uppgick per balansdagen till 3 538 (3 805) MSEK, se not 24, varav 20 procent löper med fast ränta och 80 procent löper med rörlig ränta. En förändring av ränteläget med +/- 0,5 procentenheter skulle innebära en påverkan på årets resultat med +/- 11 (11) MSEK.

b) Kreditrisk

Kreditrisk eller motpartsrisk är risken för att motparten i en finansiell transaktion inte fullgör sina förpliktelser på förfallodagen. Lifcos kreditrisk innefattar främst kundfordringar men viss kreditrisk finns avseende likvida medel. Varje koncernbolag ansvarar för att följa upp och analysera kreditrisken samt göra kreditvärderingsbedömning för varje ny kund. En reservering för osäkra kundfordringar görs utifrån ett av koncernen fastlagt schema. Lifco bedömer att risken för kundförluster är låg då försäljningen i hög grad sker till kunder med vilka koncernen har haft långa samarbeten och/eller goda erfarenheter av betalningsviljan. Koncernen bevakar löpande kundernas kreditvärdighet och omprövar efter givna riktlinjer kreditvillkoren vid behov. Avseende likvida medel bedöms kreditrisken vara låg då motparterna är stora välkända banker med hög kreditvärdighet. För koncernens kreditförluster se not 19. Några väsentliga kreditrisker finns inte. Koncernens finansiella tillgångar som ska testas för nedskrivning utgörs i allt väsentligt av kundfordringar. De förväntade kreditförlustnivåerna baserar sig på en betalningshistorik tillsammans med förlusthistorik. Historiska förluster justeras sedan för att ta hänsyn till nuvarande och framåtblickande information om makroekonomiska faktorer som kan påverka kundernas möjlighet att betala fordran. För upplysning om kundfordringarnas förfallostruktur samt kreditförlustreserven se not 19 Kundfordringar.

c) Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att koncernen saknar likvida medel för betalning av sina åtaganden avseende finansiella skulder. Målsättningen med bolagets likviditetshantering är att minimera risken för att koncernen inte har tillräckliga likvida medel för att klara sina kommersiella åtaganden. För att hantera löpande betalningar finns ett cash-pool system inom koncernen som säkerställer att likvida medel finns tillgängliga i de valutor i vilka betalning ska ske. Ledningen följer rullande prognoser för koncernens likvida medel (inklusive outnyttjade kreditfaciliteter) baserade på förväntade kassaflöden. Lifcos policy är att ha en stark likviditetsposition vad gäller tillgängliga likvida medel och outnyttjade bekräftade kreditfaciliteter.

Per 31 december 2018 uppgår koncernens likvida medel till 405 (305) MSEK. Framtida likviditetsbelastning i övrigt avser betalning av leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder samt amortering av lån. För löptidsanalys avseende framtida kassaflöde från koncernens finansiella skulder se not 24.

3.2 HANTERING AV KAPITALRISK

Koncernens mål avseende kapitalstrukturen är att trygga koncernens förmåga att fortsätta sin verksamhet, så att den kan fortsätta att generera avkastning till aktieägarna och nytta för andra intressenter och upprätthålla en optimal kapitalstruktur för att hålla kostnaderna för kapitalet nere. Lifco ser i dagsläget ingen refinansieringsrisk.

3.3 BERÄKNING AV VERKLIGT VÄRDE

Redovisat värde, efter eventuella nedskrivningar, för kundfordringar och övriga fordringar samt leverantörsskulder och övriga skulder förutsätts motsvara deras verkliga värden, eftersom dessa poster är kortfristiga i sin natur. Information om verkligt värde och redovisat värde för långfristiga räntebärande skulder framgår av not 24.

Det finansiella instrument som värderas till verkligt värde i koncernen utgörs av skulder i form av tilläggsköpeskillningar samt sälj-/köpoptioner avseende framtida förvärv av innehav utan bestämmande inflytande. Verkligt värde på dessa baseras på företagets framtida intjäning. Båda dessa poster redovisas i kategori tre i verkligt värde hierarkin. Nedanstående tabell visar årets förändring:

MSEK	TILLÄGGSKÖPESKILLNINGAR SAMT SÄLJ-/KÖPTIONER
Ingående balans 1 januari 2017	57
Tillkommande	212
Omvärdering	-1
Utbetalda köpeskillningar	-6
Valutakursdifferenser	-4
Utgående balans 31 december 2017	258
Tillkommande	267
Omvärdering	-1
Utbetalda köpeskillningar	-10
Valutakursdifferenser	1
Utgående balans 31 december 2018	515

NOT 4 VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Uppskattningar av balansposters värden och bedömningar vid tillämpning av redovisningsprinciper utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden.

Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

Koncernen gör uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitions-mässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet. De uppskattningar och antaganden som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår behandlas i huvuddrag nedan.

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill och immateriella tillgångar med obestämd nyttjandeperiod

Koncernen undersöker varje år om något nedskrivningsbehov föreligger för goodwill och immateriella tillgångar med obestämd nyttjandeperiod, i enlighet med den redovisningsprincip som beskrivs i not 2. Återvinningsvärden för kassagenererande enheter har fastställs genom beräkning av nyttjandevärde. För dessa beräkningar måste vissa uppskattningar göras (se not 14).

Redovisning av förvärv

I samband med genomförande av förvärv upprättar koncernen förvärvsanalyser för redovisningsändamål i enlighet med den redovisningsprincip som beskrivs i not 2. Redovisning av förvärv innehåller en hög grad av bedömningar och uppskattningar vilket främst avser allokering av över- och undervärden i förvärvsanalyser till tillgångar och skulder (nettotillgångar) samt justeringsposter för anpassning till koncernens redovisningsprinciper. Justeringar till verkligt värde samt uppkommen goodwill presenteras i not 31.

NOT 5 SEGMENTSREDOVISNING

Den verkställande direktören är koncernens högste verkställande beslutsfattare. Företagsledningen har fastställt rörelsesegmenten baserat på den information som behandlas av den verkställande direktören och som används som underlag för att fördela resurser och utvärdera resultat. De presenterade segmentens resultat bedöms baserat på ett mått som benämns EBITA (resultat före avskrivningar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med förvärv, förvärvskostnader samt räntor och skatt).

INTÄKTER

Koncernens väsentliga intäktsströmmar hänförliga till varuförsäljning utgörs av försäljning av dentalprodukter, verktyg och maskiner, byggmaterial, inredning till servicebilar, miljöteknik och utrustning till skogsindustrin. Intäktsströmmen "Dentalprodukter", som härrör från rörelsesegmentet Dental, genereras från försäljning av produkter i form av förbrukningsmaterial och utrustning till tandläkare. Intäktsströmmen "Verktyg och maskiner", som härrör från rörelsesegmentet Demolition & Tools, genereras från försäljning av utrustning till bygg- och rivningsindustrin där de mest väsentliga produkterna utgörs av demoleringsrobotar och verktyg till kranar och grävmaskiner. Intäktsströmmarna "Byggmaterial", "Inredning till servicebilar", "Miljöteknik" och "Skog", vilka härrör från rörelsesegmentet Systems Solutions, genereras från försäljning av olika produkter till exempel maskiner och utrustning för elinstallationer och elproduktion, elektrisk utrustning, LED-belysning, inredningsmoduler till skåpbilar och lätta lastbilar, maskiner med syfte att förbättra miljön, arbetskläder, instrument för fältmätare samt utrustning till såg- och pelletsverk.

Ingen försäljning sker mellan segmenten. De intäkter från externa parter som rapporteras till den verkställande direktören värderas på samma sätt som i resultaträkningen.

MSEK	2018	2017
Intäkter från externa kunder		
Dental	4 185	3 817
Demolition & Tools	2 820	2 261
Systems Solutions	4 951	3 952
Summa	11 956	10 030

Fördelningen av resultat per segment sker till och med EBITA. Ingen uppdelning av tillgångar och skulder sker per segment då inget sådant belopp regelbundet redovisas för den högste verkställande beslutsfattaren.

EBITA stäms av mot resultat före skatt enligt följande avstämning:

Dental	802	701
Demolition & Tools	724	598
Systems Solutions	756	537
Gemensamma koncernfunktioner	-114	-104
Summa	2 168	1 732

MSEK	2018	2017
Avskrivning av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med förvärv	-253	-196
Förvärvskostnader	-13	-17
Finansiella poster, netto	-44	-46
Resultat före skatt	1 858	1 473
Nettoomsättningen fördelar sig på betydande intäktslag enligt följande:		
Dentalprodukter	4 185	3 817
Verktyg och maskiner	2 820	2 261
Miljöteknik	1 463	1 124
Byggmaterial	1 102	804
Kontraktstillverkning	951	901
Skog	775	570
Inredning till servicebilar	660	553
Summa	11 956	10 030

Det finns ingen kund som står för mer än tio procent av omsättningen.

Nettoomsättningen fördelar sig på geografiska marknader enligt följande:

Sverige	1 877	1 799
Norge	1 485	1 135
Tyskland	2 127	1 818
Övriga Europa	3 919	3 217
Asien och Australien	1 258	954
Nordamerika	1 180	1 023
Övriga	110	84
Summa	11 956	10 030

Summa anläggningstillgångar, andra än finansiella instrument och uppskjutna skattefordringar, som är lokaliserade i Sverige uppgår till 2 543 (2 391) MSEK, Tyskland 3 861 (3 645) MSEK, Norge 1 493 (1 443) MSEK och summan av sådana anläggningstillgångar i andra länder uppgår till 1 847 (1 359) MSEK.

Avtalstillgångar och avtalsskulder

Koncernen har endast avtalstillgångar i form av pågående arbete för annans räkning vilka även fortsättningsvis kommer att särredovisas inom posten varulager och benämnas pågående arbete för annans räkning. I övrigt förekommer det, förutom kundfordringar, fordringar från avtal med kunder där ersättningen för varan eller tjänsten endast är beroende av den tid som förflutit. Fordringar från avtal med kunder redovisas som en del av Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter på rad "Fordringar från avtal med kunder".

MSEK	2018-12-31	2017-12-31
Koncernen redovisar följande intäktsrelaterade avtalsskulder:		
Förskott från kunder	435	260
Övriga kundrelaterade avtalsskulder	6	6
Summa avtalsskulder	441	266

Av de totala avtalsskulderna om 266 MSEK som redovisats vid ingången av räkenskapsåret har intäkter hänförliga till avtalsskulder om 196 MSEK redovisats under räkenskapsåret. Utgående balans för avtalsskulder vid räkenskapsårets slut om 371 MSEK bedöms intäktsföras under nästkommande räkenskapsår.

Återstående uppfyllda prestationsåtaganden

Samtliga avtal avseende försäljning av tjänster har en ursprunglig löptid på högst ett år eller faktureras baserat på nedlagd tid. I enlighet med reglerna i IFRS 15 har upplysning inte lämnats om transaktionspriset för dessa uppfyllda åtaganden.

NOT 6 VALUTAKURSVINSTER OCH -FÖRLUSTER, NETTO

MSEK	2018	2017
Valutakursdifferenser har redovisats i resultaträkningen enligt följande:		
Övriga rörelseintäkter och -kostnader	2	-5
Finansiella intäkter och kostnader (not 12)	-1	-2
Summa	1	-7

NOT 7 AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN

MSEK	2018	2017
Avskrivningarnas fördelning på materiella och immateriella anläggningstillgångar		
Byggnader och markanläggningar	-17	-16
Maskiner och andra tekniska anläggningar	-47	-42
Inventarier, verktyg och installationer	-63	-54
Summa avskrivningar på materiella anläggningstillgångar	-127	-112
Kundrelationer	-246	-185
Patent	-7	-11
Övriga immateriella tillgångar	-12	-11
Summa avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar	-265	-207
Summa avskrivningar på anläggningstillgångar	-392	-319
Avskrivningar fördelat på funktion		
Kostnad sålda varor	-71	-61
Försäljningskostnader	-259	-199
Administrationskostnader	-58	-56
Forsknings- och utvecklingskostnader	-4	-3
Summa avskrivningar	-392	-319

NOT 8 ERSÄTTNING TILL REVISORERNA

MSEK	2018	2017
PricewaterhouseCoopers		
Revisionsuppdraget	8	7
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	1	-
Skatterådgivning	-	-
Övriga tjänster	1	2
Summa	10	9
Övriga revisionsbyråer		
Revisionsuppdraget	1	1
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-	-
Skatterådgivning	-	-
Övriga tjänster	-	-
Summa	1	1

Med revisionsuppdraget avses arvode för den lagstadgade revisionen, det vill säga sådant arbete som varit nödvändigt för att avge revisionsberättelsen. Skatterådgivning avser i huvudsak allmänna skattefrågor angående bolagsskatt. Övriga tjänster avser rådgivning angående finansiell redovisning samt tjänster i samband med förvärv. Det totala arvodet till PwC och dess internationella nätverk uppgår till 10 (9) MSEK för räkenskapsåret 2018. Arvodet till revisionsföretaget PricewaterhouseCoopers AB uppgår till 5 (4) MSEK, varav 4 (3) MSEK avser revisionsuppdraget, 0 (0) MSEK övriga lagstadgade uppdrag och 1 (1) MSEK övriga tjänster.

NOT 9 KOSTNADER FÖRDELADE PÅ KOSTNADSSLAG

MSEK	2018	2017
Handelsvaror, råmaterial och förbrukningsmaterial	5 422	4 641
Personalkostnader (not 10)	2 661	2 196
Av- och nedskrivningar (not 7, 14 och 15)	392	319
Kostnader för operationell leasing (not 11)	176	121
Produktions- och övriga kostnader	1 381	1 214
Summa kostnader för sålda varor, försäljning, administration, forskning och utveckling	10 032	8 491

NOT 10 PERSONALKOSTNADER OCH MEDELANTAL ANSTÄLLDA

MSEK	2018	2017
Löner och ersättningar		
Styrelse och ledande befattningshavare*	254	213
Övriga anställda	1 868	1 536
	2 122	1 749
Sociala kostnader	410	336
Pension för ledande befattningshavare	33	30
Pension för övriga anställda	96	81
Summa	2 661	2 196

* Inkluderar löner och ersättningar till styrelse, koncernledning samt verkställande direktörer i koncernens dotterbolag.

ERSÄTTNINGAR OCH FÖRMÅNER 2018					
TSEK	GRUNDLÖN/ STYRELSEARVODE*	RÖRLIG ERSÄTTNING	ÖVRIGA FÖRMÅNER	PENSIONS-KOSTNAD	SUMMA
Carl Bennet	1 310	-	-	-	1 310
Gabriel Danielsson	669	-	-	-	669
Ulrika Dellby	702	-	-	-	702
Annika Espander Jansson	702	-	-	-	702
Erik Gabrielson	669	-	-	-	669
Ulf Grunander	812	-	-	-	812
Anna Hallberg	702	-	-	-	702
Fredrik Karlsson (i egenskap av styrelseledamot)	-	-	-	-	-
Johan Stern	669	-	-	-	669
Axel Wachtmeister	669	-	-	-	669
Summa	6 904	-	-	-	6 904
Fredrik Karlsson (i egenskap av verkställande direktör)	25 718	17 573	38	14 979	58 308
Övriga koncernledningen (3 personer)	14 212	11 568	55	4 384	30 219
Summa	39 930	29 141	93	19 363	88 527

ERSÄTTNINGAR OCH FÖRMÅNER 2017					
TSEK	GRUNDLÖN/ STYRELSEARVODE*	RÖRLIG ERSÄTTNING	ÖVRIGA FÖRMÅNER	PENSIONS-KOSTNAD	SUMMA
Carl Bennet	1 276	-	-	-	1 276
Gabriel Danielsson	645	-	-	-	645
Ulrika Dellby	675	-	-	-	675
Annika Espander Jansson	675	-	-	-	675
Erik Gabrielson	645	-	-	-	645
Ulf Grunander	775	-	-	-	775
Anna Hallberg	675	-	-	-	675
Fredrik Karlsson (i egenskap av styrelseledamot)	-	-	-	-	-
Johan Stern	645	-	-	-	645
Axel Wachtmeister	645	-	-	-	645
Summa	6 656	-	-	-	6 656
Fredrik Karlsson (i egenskap av verkställande direktör)	23 244	16 271	32	14 031	53 578
Övriga koncernledningen (3 personer)	12 648	9 847	51	4 105	26 651
Summa	35 892	26 118	83	18 136	80 229

* Inkluderar även arvode för arbete i styrelseutskott.

Ersättningar till ledande befattningshavare

Principer: Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt årsstämman beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller ej styrelsearvode. Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension. Med andra ledande befattningshavare avses de tre personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. För koncernledningens sammansättning, se sidan 37. Fördelningen mellan grundlön och rörlig ersättning ska stå i proportion till befattningshavarens ansvar och befogenhet.

Rörlig ersättning: För verkställande direktören är den rörliga ersättningen maximerad till 70 procent av den fasta lönen och baseras på uppnådda resultat. För andra ledande befattningshavare är den rörliga ersättningsdelen baserad på utfallet i förhållande till individuellt uppsatta mål.

Pensioner: Pensionsåldern för verkställande direktören är tidigast 60 år. Lifco avsätter ett belopp motsvarande 60 procent (exklusive lönekostnad) av den verkställande direktörens fasta lön till kapital-, pensions-, liv- och sjukförsäkringar. Andra ledande befattningshavare har rätt till pensionsförmåner om max 35 procent av fast lön och pensionsåldern är tidigast 60 år. Samtliga pensionsförmåner är oantastbara, det vill säga inte villkorade av framtida anställning i Lifco.

Uppsägningslön: Vid uppsägning av verkställande direktör från bolagets sida gäller en uppsägningstid om 12 månader. Beträffande uppsägning från verkställande direktören gäller en uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning av övriga ledande befattningshavare från bolagets sida gäller en uppsägningstid om högst 12 månader. Rätt till lön och andra förmåner bibehålls under uppsägningstiden.

Berednings- och beslutprocess: Ersättningsutskottet har under året givit styrelsen rekommendationer gällande principer för ersättning till ledande befattningshavare. Rekommendationerna har innefattat proportionerna mellan fast och rörlig ersättning samt storleken på eventuella löneökningar. Ersättningsutskottet har vidare föreslagit kriterier för bedömning av bonusutfall. Styrelsen har diskuterat ersättningsutskottets förslag och fattat beslut med ledning av utskottets rekommendationer.

Ersättningar till verkställande direktören har för verksamhetsåret 2018 beslutats av styrelsen utifrån ersättningsutskottets rekommendation. Ersättningar till andra ledande befattningshavare har beslutats av verkställande direktören efter samråd med styrelsens ordförande. Ersättningsutskottet har under 2018 sammanträtt vid två tillfällen.

MEDELANTAL ANSTÄLLDA, KONCERNEN TOTALT	2018			2017		
	KVINNOR	MÄN	TOTALT	KVINNOR	MÄN	TOTALT
Sverige	289	878	1 167	267	831	1 098
Australien	4	31	35	4	23	27
Belgien	1	4	5	1	4	5
Danmark	64	173	237	55	167	222
Estland	87	131	218	95	132	227
Filippinerna	89	159	248	88	152	240
Finland	40	133	173	47	135	182
Frankrike	16	77	93	12	66	78
Förenade arabemiraten	1	4	5	1	4	5
Hongkong	1	3	4	-	1	1
Italien	6	9	15	-	2	2
Kanada	2	11	13	2	10	12
Kina	204	562	766	83	243	326
Lettland	8	4	12	8	3	11
Litauen	10	1	11	8	1	9
Nederländerna	4	43	47	4	35	39
Norge	82	287	369	76	233	309
Nya Zeeland	1	18	19	-	-	-
Polen	1	8	9	1	7	8
Ryssland	2	5	7	2	5	7
Schweiz	4	6	10	4	7	11
Singapore	4	8	12	3	7	10
Slovenien	5	20	25	4	19	23
Storbritannien	29	123	152	30	125	155
Sydkorea	1	2	3	1	2	3
Tjeckien	37	124	161	38	124	162
Tyskland	319	421	740	285	381	666
Ungern	6	3	9	4	3	7
USA	66	183	249	63	160	223
Österrike	5	41	46	4	35	39
Totalt antal anställda	1 388	3 472	4 860	1 190	2 917	4 107
Moderbolaget						
Sverige	2	3	5	2	3	5

FÖRDELNING LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE PER BALANSDAGEN

2018

2017

Kvinnor:

Styrelseledamöter i moderbolaget	30%	30%
Andra personer i företagets ledning inklusive VD	25%	25%

Män:

Styrelseledamöter i moderbolaget	70%	70%
Andra personer i företagets ledning inklusive VD	75%	75%

NOT 11 LEASING

MSEK	2018	2017
Operationell leasing		
Koncernens operationella leasingavtal avser i huvudsak hyra av lokaler. Vidareuthyrning förekommer inte. Kostnader för operationell leasing i koncernen har under räkenskapsåret uppgått till 176 (121) MSEK. Leasingkostnader för tillgångar som innehas via operationella leasingavtal redovisas bland rörelsekostnader.		
Framtida minimileaseavgifter enligt icke uppsägningsbara operationella leasingavtal uppgick per balansdagen till följande:		
Förfallotidpunkt inom 1 år	163	119
Förfallotidpunkt 2 till 5 år	329	286
Förfallotidpunkt mer än 5 år	108	109
Summa	600	514

NOT 12 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

MSEK	2018	2017
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	2	1
Övriga finansiella intäkter	-	1
Summa finansiella intäkter	2	2
Finansiella kostnader		
Räntekostnader	-42	-43
Valutakursförluster	-1	-2
Övriga finansiella kostnader	-3	-3
Summa finansiella kostnader	-46	-48
Summa finansiella poster, netto	-44	-46

NOT 13 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

MSEK	2018	2017
Skattekostnad		
Aktuell skatt för året	-482	-378
Justeringar av aktuell skatt hänförlig till tidigare år	-9	-10
Summa aktuell skattekostnad	-491	-388
Uppskjuten skatt (not 17)		
Uppkomst och återförande av temporära skillnader	30	28
Effekt förändrad skattesats	23	-6
Summa uppskjuten skatt	53	22
Summa inkomstskatt	-438	-366

Sambandet mellan årets skattekostnad och redovisat resultat framgår av tabellen nedan. Beräknad skatt på årets vinst har beräknats till 22 (22) procent. Skatt för övriga länder har beräknats enligt de skattesatser som används lokalt. Inkomstskatt på koncernens resultat skiljer sig från det teoretiska belopp som skulle ha framkommit vid användning av vägd genomsnittlig skattesats för resultaten i de konsoliderade företagen enligt följande:

Redovisat resultat före skatt	1 858	1 473
Skatt enligt gällande skattesats i Sverige 22%	-409	-324
Skatteeffekter av ej skattepliktiga intäkter/ej bokförda avdragsgilla kostnader	42	24
Skatteeffekter av ej avdragsgilla kostnader	-60	-8
Justering för andra skattesatser i utländska dotterbolag	-29	-44
Utnyttjade underskottsavdrag för vilka ingen uppskjuten skattefordran redovisats	4	2
Effekt förändrad skattesats	23	-6
Justering avseende tidigare år	-9	-10
Redovisad skattekostnad	-438	-366

Effektiv skattesats för koncernen är 23,6 (24,9) procent.

NOT 14 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

MSEK	*OBESTÄMBAR NYTTJANDEPERIOD	*GOODWILL	*VARUMÄRKEN	KUNDRELATIONER	PATENT	ÖVR IMMAT TILLGÅNGAR	SUMMA
ANSKAFFNINGSVÄRDE							
Per 1 januari 2017		5 441	587	1 455	49	129	7 661
Investeringar		-	-	-	2	7	9
Förvärv av bolag		719	220	740	13	2	1 694
Försäljningar/Utrangeringar		-	-	-	-22	-6	-28
Omklassificeringar		-9	-14	-	23	-	-
Omräkningsdifferenser		39	-9	-47	1	2	-14
Per 1 januari 2018		6 190	784	2 148	66	134	9 322
Investeringar		-	-	1	6	12	19
Förvärv av bolag		376	106	359	10	2	853
Försäljningar/Utrangeringar		-	-	-	-2	-2	-4
Omklassificeringar		13	-	-10	-3	1	1
Omräkningsdifferenser		172	25	63	1	3	264
Per 31 december 2018		6 751	915	2 561	78	150	10 455
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR							
Per 1 januari 2017		-447	-	-214	-25	-101	-787
Årets avskrivningar		-	-	-185	-11	-11	-207
Förvärv av bolag		-	-	-	-8	-	-8
Försäljningar/Utrangeringar		-	-	-	22	6	28
Omklassificeringar		-	-	-2	2	-	-
Omräkningsdifferenser		-8	-	2	-1	-3	-10
Per 1 januari 2018		-455	-	-399	-21	-109	-984
Årets avskrivningar		-	-	-246	-7	-12	-265
Förvärv av bolag		-	-	-	-2	-1	-3
Försäljningar/Utrangeringar		-	-	-	2	2	4
Omklassificeringar		-1	-	1	-	-	-
Omräkningsdifferenser		-8	-	-11	-1	-4	-24
Per 31 december 2018		-464	-	-655	-29	-124	-1 272
ACKUMULERADE NEDSKRIVNINGAR							
Per 1 januari 2017		-50					-50
Årets nedskrivningar		-	-	-	-	-	-
Per 1 januari 2018		-50					-50
Årets nedskrivningar		-	-	-	-	-	-
Per 31 december 2018		-50	-	-	-	-	-50
Bokfört värde per 1 januari 2017		4 944	587	1 241	24	28	6 824
Bokfört värde per 31 december 2017		5 685	784	1 749	45	25	8 288
Bokfört värde per 31 december 2018		6 237	915	1 906	49	26	9 133

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill och varumärken

Goodwill och immateriella tillgångar (varumärken) med obestämbar nyttjandeperiod fördelas på koncernens kassagenererande enheter identifierade per rörelsesegment. De antaganden som använts vid beräkning av nyttjandevärdet är desamma för goodwill och varumärken.

Återvinningsbart belopp för en kassagenererande enhet har fastställts baserat på beräkningar av nyttjandevärdet. Dessa beräkningar utgår från uppskattade framtida kassaflöden före skatt baserat på finansiella budgetar som godkännts av koncernledningen och som täcker en femårsperiod. Kassaflöden bortom femårsperioden extrapoleras med hjälp av bedömd tillväxttakt. Den bedömda tillväxttakten har antagits motsvara tillväxttakten under det femte året, vilken bedöms vara cirka 2 procent för samtliga rörelsesegment både 2018 och 2017. Vidare har antagande gjorts om bruttomarginal, omkostnadsnivå, rörelsekapitalbehov och investeringsbehov. Parametrarna har satts till att motsvara en tillväxttakt om 2 (2) procent per år för samtliga rörelsesegment. Den diskonteringsränta före skatt som används uppgår till 9,4 (9,6) procent för rörelsesegment Dental och 9,4 (10,8) procent för övriga rörelsesegment.

Beräkningen per 2018-12-31 visar att nyttjandevärdet överstiger det redovisade värdet på alla kassagenererande enheter varför inget nedskrivningsbehov föreligger. Vid beräkningen per 2017-12-31 förelåg inte heller något nedskrivningsbehov.

Känslighetsanalys

En känslighetsanalys visar att kvarstående goodwillvärde för alla kassagenererande enheter fortsatt skulle försvaras om diskonteringsräntan skulle höjas med 1 procentenhet eller tillväxttakten, terminaltillväxten eller bruttomarginalen skulle sänkas med 1 procentenhet.

Lifcos rapporterbara rörelsesegment är Dental, Demolition & Tools och Systems Solutions. Goodwill allokeras i syfte att göra nedskrivningstest, förutom till de rapporterbara segmenten Dental och Demolition & Tools till de fem individuella kassagenererande enheterna; Byggmateriel, Inredning till servicebilar, Kontraktstillverkning, Miljöteknik samt Skog. Följande är en sammanställning av goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod fördelat per kassagenererande enhet:

KONCERNEN	GOODWILL		VARUMÄRKEN	
MSEK	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Dental	3 717	3 307	470	374
Demolition & Tools	997	967	98	97
Miljöteknik	625	594	171	161
Byggmateriel	504	489	112	106
Skog	212	158	45	29
Kontraktstillverkning	105	99	19	17
Inredning till servicebilar	77	71	-	-
Total	6 237	5 685	915	784

NOT 15 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

MSEK	BYGGNADER OCH MARK	MASKINER OCH ANDRA TEKNISKA ANLÄGGNINGAR	INVENTARIER, VERKTYG OCH INSTALLATIONER	PÅGÅENDE NYAN- LÄGGNINGAR	SUMMA
ANSKAFNINGSVÄRDE					
Per 1 januari 2017	483	530	498	3	1 514
Investeringar	7	50	63	24	144
Förvärv/Avyttringar av bolag	41	96	68	-	205
Försäljningar/Utrangeringar	-	-33	-51	-	-84
Omklassificeringar	2	21	-	-23	-
Omräkningsdifferenser	6	5	4	-	15
Per 1 januari 2018	539	669	582	4	1 794
Investeringar	15	48	91	8	162
Förvärv/Avyttringar av bolag	8	4	30	-	42
Försäljningar/Utrangeringar	-	-14	-74	-	-88
Omklassificeringar	-	4	1	-6	-1
Omräkningsdifferenser	13	16	17	-	46
Per 31 december 2018	575	727	647	6	1 955
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR					
Per 1 januari 2017	-288	-406	-356	-	-1 050
Årets avskrivningar	-16	-42	-54	-	-112
Förvärv/Avyttringar av bolag	-14	-83	-50	-	-147
Försäljningar/Utrangeringar	-	32	45	-	77
Omklassificeringar	-	-	-	-	-
Omräkningsdifferenser	-4	-5	-3	-	-12
Per 1 januari 2018	-322	-504	-418	-	-1 244
Årets avskrivningar	-17	-47	-63	-	-127
Förvärv/Avyttringar av bolag	-2	-2	-16	-	-20
Försäljningar/Utrangeringar	-	13	63	-	76
Omklassificeringar	-	-	-	-	-
Omräkningsdifferenser	-8	-11	-10	-	-29
Per 31 december 2018	-349	-551	-444	-	-1 344
Bokfört värde per 1 januari 2017	195	124	142	3	464
Bokfört värde per 31 december 2017	217	165	164	4	550
Bokfört värde per 31 december 2018	226	176	203	6	611

NOT 16 FINANSIELLA INSTRUMENT PER KATEGORI

TILLGÅNGAR I BALANSRÄKNINGEN MSEK		FINANSIELLA TILLGÅNGAR VÄRDERADE TILL UPPLUPET ANSKAFFNINGSVÄRDE	
Per 31 december 2018			
Kundfordringar			1 550
Andra långfristiga finansiella fordringar			17
Likvida medel			405
Summa			1 972
Per 31 december 2017			
Kundfordringar			1 274
Andra långfristiga finansiella fordringar			5
Likvida medel			305
Summa			1 584

SKULDER I BALANSRÄKNINGEN MSEK	SKULDER VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN	FINANSIELLA SKULDER VÄRDERADE TILL UPPLUPET ANSKAFFNINGSVÄRDE	SUMMA
Per 31 december 2018			
Räntebärande lån	-	3 538	3 538
Leverantörsskulder	-	632	632
Övriga skulder*	515	-	515
Summa	515	4 170	4 685
Per 31 december 2017			
Räntebärande lån	-	3 805	3 805
Leverantörsskulder	-	557	557
Övriga skulder*	258	-	258
Summa	258	4 362	4 620

* Övriga skulder som är finansiella instrument avser tvingande sälj-/köpoptioner avseende innehav utan bestämmande inflytande samt tilläggsköpeskillningar.

NOT 17 UPPSKJUTEN SKATT

MSEK	2018	2017
Uppskjuten skattefordran hänför sig till följande temporära skillnader samt underskottsavdrag.		
Uppskjuten skattefordran hänförlig till:		
Temporära skillnader på omsättningstillgångar	97	61
Temporära skillnader på anläggningstillgångar	6	3
Avdragsgilla temporära skillnader avsättningar	1	1
Övriga avdragsgilla temporära skillnader	32	60
Summa uppskjutna skattefordringar	136	125
Uppskjuten skatteskuld hänför sig till följande temporära skillnader.		
Uppskjuten skatteskuld hänförlig till:		
Temporära skillnader på anläggningstillgångar	-648	-584
Övriga skattepliktiga temporära skillnader	-176	-152
Summa uppskjutna skatteskulder	-824	-736
Uppskjuten skatteskuld/skattefordran, netto	-688	-611

Uppskjutna skattefordringar redovisas för skattemässiga underskottsavdrag i den utsträckning som det är sannolikt att de kan tillgodogöras genom framtida beskattningsbara vinster. Koncernen redovisade inte uppskjutna skattefordringar uppgående till 7 (7) MSEK, avseende förluster uppgående till 28 (31) MSEK, i vilka det finns osäkerhet kring hur dessa kan utnyttjas mot framtida beskattningsbar vinst. Av dessa underskottsavdrag förfaller 0 MSEK senare än fem år.

NOT 18 VARULAGER

MSEK	2018	2017
Värderat till anskaffningsvärde		
Färdiga varor och handelsvaror	828	780
Råvaror och förnödenheter	559	410
Varor under tillverkning	173	91
Pågående arbete för annans räkning	3	16
Förskott till leverantörer	147	94
Summa	1 710	1 391
Nettoeffekt av nedskrivning och återföring av varulager som redovisats som intäkt/kostnad i resultaträkningen	-14	6

NOT 19 KUNDFORDRINGAR

MSEK	2018	2017
Kundfordringar	1 627	1 336
Kreditförlustreserv	-77	-62
Kundfordringar, netto	1 550	1 274

31 DECEMBER 2018	EJ FÖRFALLNA FORDRINGAR	1 - 30 DGR FÖRFALLNA	MER ÄN 30 DGR FÖRFALLNA	MER ÄN 60 DGR FÖRFALLNA	MER ÄN 90 DGR FÖRFALLNA	SUMMA
Redovisat värde brutto kundfordringar	989	351	181	30	76	1 627

Förväntad genomsnittlig kreditförlustreserv uppgår till 4,8%, vilken är lägre för kundfordringar förfallna 0-90 dagar och högre för kundfordringar förfallna mer än 90 dagar.

MSEK	2017
Ej förfallna kundfordringar	816
Förfallna 1-30 dagar, ej nedskrivning	290
Förfallna 31-60 dagar, ej nedskrivning	149
Förfallna 61-90 dagar	19
Reservering	-5
Förfallna >90 dagar	62
Reservering	-57
Summa kundfordringar, netto	1 274

Förändringar i reserven för förväntade kreditförluster hänförliga till kundfordringar är som följer för räkenskapsåret 2018:

Per 1 januari 2018 beräknat i enlighet med IFRS 9	-62
Ökning av förlustreserven, förändring redovisad i resultaträkningen	-15
Förvärv av verksamheter	-9
Under året bortskrivna kundfordringar	9
Per 31 december 2018	-77

Förändringar i reserven för osäkra kundfordringar är som följer för räkenskapsåret 2017:

Per 1 januari 2017	-54
Förvärv av verksamheter	-4
Reservering befarande förluster	-9
Konstaterade förluster	5
Per 31 december 2017	-62

NOT 20 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

MSEK	2018	2017
Förutbetalda hyreskostnader	15	15
Förutbetalda försäkringskostnader	6	7
Förutbetalda IT-kostnader	10	8
Övrigt förutbetalda kostnader	28	17
Fordringar från avtal med kunder	25	33
Upplupna intäkter	9	14
Summa	93	94

NOT 21 CHECKRÄKNINGSKREDIT

MSEK	2018	2017
Utnyttjat belopp på checkräkningskredit uppgår till	258	317
Beviljat belopp på checkräkningskredit uppgår till	1 200	1 275

NOT 22 LIKVIDA MEDEL

MSEK	2018	2017
I likvida medel i balansräkningen och kassaflödesanalysen ingår följande poster:		
Kassa och bank	405	305

NOT 23 AKTIEKAPITAL

MSEK	ANTAL AKTIER (TUSENTAL)	AKTIEKAPITAL
Per 1 januari 2017	90 843	18
Per 31 december 2017	90 843	18
Per 31 december 2018	90 843	18

Aktiekapitalet består av 6 075 970 A-aktier och 84 767 290 B-aktier, totalt 90 843 260 aktier. A-aktierna har ett röstvärde på tio röster per aktie och B-aktierna har ett röstvärde på en röst per aktie. Alla aktier som emitterats av moderbolaget är till fullo betalda.

NOT 24 UPPLÅNING

MSEK	2018	2017
Långfristiga räntebärande skulder		
Skulder till kreditinstitut	11	2
Obligationslån	1 765	995
Summa långfristiga räntebärande skulder	1 776	997
Kortfristiga räntebärande skulder		
Skulder till kreditinstitut	468	1 379
Obligationslån	1 036	1 112
Checkräkningskredit utnyttjat belopp	258	317
Summa kortfristiga räntebärande skulder	1 762	2 808
Summa räntebärande skulder	3 538	3 805

Under första kvartalet 2018 emitterades två icke säkerställda obligationslån, LIFCO 5 och LIFCO 6, med en löptid på två år. Räntevillkoren sattes till FRN Stibor 3M +55bps respektive FX 0,405%. Verkligt värde på obligationslånen överensstämmer med dess redovisade värde.

Av de räntebärande skulderna löper 20% med fast ränta och 80% med rörlig ränta. Redovisade belopp skiljer sig inte från verkligt värde. Nedanstående tabell analyserar koncernens finansiella skulder uppdelade efter den tid som på balansdagen återstår fram till den avtalsenliga förfallodagen. De belopp som anges är de avtalsenliga, odiskonterade kassaflödena. Räntesatser enligt gällande villkor per balansdagen har använts i beräkningen.

MSEK	MINDRE ÄN 1 ÅR	> 1 ÅR < 2 ÅR
Per 31 december 2018		
Banklån och obligationslån*	1 794	1 777
Leverantörsskulder	632	-
Summa	2 426	1 777

* inklusive ränta

AVSTÄMNING AV NETTOSKULD MSEK	2018	2017
Likvida medel	405	305
Låneskulder - förfall inom ett år (inklusive checkräkningskredit)	-1 776	-2 808
Låneskulder - förfall efter ett år	-1 762	-997
Räntebärande pensionsavsättning	-37	-36
Räntebärande nettoskuld	-3 170	-3 536
Sälj-/köpoptioner, tilläggsköpeskillingar - förfall inom ett år	-73	-
Sälj-/köpoptioner, tilläggsköpeskillingar - förfall efter ett år	-442	-258
Nettoskuld	-3 685	-3 794
Likvida medel	405	305
Bruttoskuld - bunden ränta	-700	-1 114
Bruttoskuld - rörlig ränta	-2 875	-2 727
Sälj-/köpoptioner, tilläggsköpeskillingar	-515	-258
Nettoskuld	-3 685	-3 794

MSEK	LIKVIDA MEDEL	LÅNESKULDER FÖRFALL INOM ETT ÅR	LÅNESKULDER FÖRFALL EFTER ETT ÅR	RÄNTEBÄRANDE PENSIONS- SÄTTNING	SÄLJ-/KÖPTIONER, TILLÄGGSKÖPESKILLINGAR FÖRFALL INOM ETT ÅR	SÄLJ-/KÖPTIONER, TILLÄGGSKÖPESKILLINGAR FÖRFALL EFTER ETT ÅR	SUMMA
Nettoskuld per 1 januari 2017	293	-2 191	-1 083	-37	-	-57	-3 075
Kassaflöde	22	-638	81	-	-	6	-529
Förvärv	-	-40	-	-	-	-212	-252
Omvärdering	-	-	-	-	-	1	1
Valutakursdifferenser	-10	61	5	1	-	4	61
Nettoskuld per 31 december 2017	305	-2 808	-997	-36	0	-258	-3 794
Kassaflöde	65	2 157	-1 755	-	-	10	477
Förvärv	-	-	-4	-	-74	-193	-271
Omvärdering	-	-995	995	-	-	1	1
Valutakursdifferenser	35	-116	-15	-1	1	-2	-98
Nettoskuld per 31 december 2018	405	-1 762	-1 776	-37	-73	-442	-3 685

NOT 25 ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA EFTER AVSLUTAD ANSTÄLLNING

De belopp som redovisas i balansräkningen avser förmånsbestämda pensioner i Sverige, Tyskland och USA hänförliga till anställda som inte längre arbetar i bolaget. Bokfört värde avseende förmånsbestämda förpliktelser uppgår till 37 (36) MSEK.

För tjänstemän i Sverige tryggs ITP 2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden för ålders- och familjepension genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 3 Klassificering av ITP-planer som finansieras genom försäkring i Alecta, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2018 har bolaget inte haft tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader vilket medfört att planen inte varit möjlig att redovisa som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen ITP 2 som tryggs genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Premien för den förmånsbestämda ålders- och familjepensionen är individuellt beräknad och är bland annat beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad återstående tjänstgöringstid. Förväntade avgifter nästa rapportperiod för ITP 2-försäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 12 (11) MSEK.

Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkrings-tekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 155 procent. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125 procent eller överstiger 155 procent ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premiereduktioner. Vid utgången av 2018 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 142 procent (2017: 154 procent).

Lifco har ställt ut ett pensionslöfte till två personer och i samband med detta köpt en kapitalförsäkring som ställs som säkerhet för dessa anställdas pensioner. Pensionslöftet innebär att individerna erhåller värdet i kapitalförsäkringen med avdrag för särskild löneskatt. Eftersom det inte föreligger några garanterade ersättningsnivåer kommer koncernens nettoförpliktelse alltid att vara 0. Dessa kapitalförsäkringar anses vara förvaltningstillgångar och netto redovisas mot förpliktelser.

NOT 26 AVSÄTTNINGAR

MSEK	GARANTIRESERV	OMSTRUKTURERINGS- RESERV	LOKALKOSTNADER	ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR	SUMMA
Per 1 januari 2017	48	1	1	12	62
Tillkommande avsättningar	19	1	2	4	26
Förvärv av företag	1	-	-	7	8
Utnyttjat under året	-10	-1	-2	-6	-19
Outnyttjade medel som återförts	-12	-	-	-	-12
Omklassificeringar	-	-	3	-3	-
Omräkningsdifferenser	1	-	-	-	1
Per 31 december 2017	47	1	4	14	66
varav kortfristiga avsättningar	27	1	4	4	36
varav långfristiga avsättningar	20	-	-	10	30
Förväntade tidpunkter för utflöde					
inom 1 år	27	1	4	4	36
inom 3 år	8	-	-	-	8
inom 5 år	11	-	-	9	20
Mer än 5 år	1	-	-	1	2
Per 31 december 2017	47	1	4	14	66
Per 1 januari 2018	47	1	4	14	66
Tillkommande avsättningar	29	1	7	10	47
Förvärv av företag	-	-	-	10	10
Utnyttjat under året	-5	-1	-6	-15	-27
Outnyttjade medel som återförts	-20	-	-	-1	-21
Omklassificeringar	-2	-	2	-	-
Omräkningsdifferenser	2	-	-	1	3
Per 31 december 2018	51	1	7	19	78
varav kortfristiga avsättningar	30	1	6	5	42
varav långfristiga avsättningar	21	-	1	14	36
Förväntade tidpunkter för utflöde					
inom 1 år	30	1	6	5	42
inom 3 år	8	-	1	4	13
inom 5 år	12	-	-	10	22
Mer än 5 år	1	-	-	-	1
Per 31 december 2018	51	1	7	19	78

Garantireserven baserar sig på åtaganden som vid balansdagens slut ännu inte är avslutade och beräkningen baseras på tidigare erfarenheter. Övriga avsättningar avser främst kommissioner till agenter inom affärsområde Dental. Härutöver har övriga ansvarsförbindelser ställts om 198 (107) MSEK. Då det har bedömts att inget utflöde kommer att ske för dessa förbindelser har ingen avsättning skett. Se även information i not 30.

NOT 27 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Transaktioner mellan Lifco AB och dess dotterbolag, vilka är närstående bolag till Lifco AB, har eliminerats i koncernredovisningen. Vid leverans av produkter och tjänster mellan koncernbolagen tillämpas affärsmässiga villkor och marknadsprissättning. Koncernintern försäljning uppgick under året till 3 234 (2 511) MSEK. Carl Bennet AB äger 50,1% av aktierna i Lifco och bedöms ha bestämmande inflytande över koncernen. Andra närstående parter är samtliga dotterbolag inom koncernen samt ledande befattningshavare i koncernen, det vill säga styrelsen och koncernledningen. Lifco AB, moderbolag i Lifco-koncernen har under 2018 inte köpt några administrationstjänster av Carl Bennet AB (2017: 1 MSEK). En av styrelsens ledamöter, Erik Gabrielson, är delägare i Advokatfirman Vinge som under året erhållit 5 (8) MSEK för löpande juridisk rådgivning. Upplysningar om ersättningar till ledande befattningshavare framgår av not 10.

NOT 28 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

MSEK	2018	2017
Upplupna personalkostnader	408	352
Kommissioner, provisioner och bonus till kunder	37	48
Periodisering av kostnader	44	39
Upplupna räntekostnader	4	5
Övriga kundrelaterade avtalsskulder	6	6
Övriga upplupna kostnader	52	45
Summa	551	495

NOT 29 STÄLLDA SÄKERHETER

MSEK	2018	2017
Fastighetsinteckningar	15	12
Företagsinteckningar	8	10
Summa	23	22

NOT 30 EVENTUALFÖRPLIKTELSE

MSEK	2018	2017
Garantiförbindelser	198	107
Borgensförbindelser	-	0
Summa	198	107

Garantiförbindelser avser förskotts- och fullgörandegarantier.

NOT 31 RÖRELSEFÖRVARV

Under året har nio nya verksamheter konsoliderats. Förvärven avser samtliga aktier i Denterbridge, ERC Systems och Spocs liksom aktiemajoriteterna i Computer konkret, Dental Direct, Rhein83 samt Wexman. Därutöver har inkråmsförvärv skett av Toolpacks norska bilinredningsverksamhet samt Flörchinger Zahntechnik.

Förvärvskalkylen inkluderar samtliga förvärv som gjorts under 2018.

Kostnader relaterade till förvärven på 14 MSEK ingår i administrativa kostnader i koncernens resultaträkning för året. De förvärvade bolagen har sedan respektive konsolideringsdag bidragit till koncernens nettoomsättning med 371 MSEK och EBITA med 73 MSEK. Om verksamheterna hade konsoliderats från och med 1 januari 2018 skulle årets nettoomsättning ökat med ytterligare 213 MSEK och EBITA skulle ökat med ytterligare 37 MSEK.

NETTOTILLGÅNGAR MSEK	TILLGÅNGAR OCH SKULDER VID FÖRVARVSTILLFÄLLET	JUSTERING TILL VERKLIGT VÄRDE	VERKLIGT VÄRDE
Varumärken, kundrelationer, licenser	9	426	435
Materiella tillgångar	21	1	22
Lager, kundfordringar och övriga fordringar	149	-1	148
Leverantörsskulder och övriga skulder	-152	-111	-263
Likvida medel	144	-	144
Summa nettotillgångar	171	315	486
Goodwill	-	353	353
Totala nettotillgångar	171	668	839

Kassaflödeseffekt, MSEK

Köpeskilling	839
varav ej utbetalda köpeskillingar	-205
Likvida medel i de förvärvade bolagen	-144
Utbetald köpeskilling avseende tidigare års förvärv	10
Summa kassaflödeseffekt	500

NOT 32 RESULTAT PER AKTIE

Före utspädning: Resultat per aktie före utspädning beräknas genom att det resultat som är hänförligt till moderbolagets aktieägare divideras med ett vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier under perioden. Det har inte förekommit några återköpta aktier som innehas som egna aktier av moderbolaget under perioden.

MSEK	2018	2017
Resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare	1 389	1 084
Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier (st)	90 843 260	90 843 260
Resultat per aktie (kr)	15,29	11,94

Efter utspädning: För beräkning av resultat per aktie efter utspädning justeras det vägda genomsnittliga antalet utestående stamaktier för utspädningseffekten av samtliga potentiella stamaktier. Varken under 2018 eller 2017 har det funnits några potentiella stamaktier med utspädningseffekt. Resultat per aktie uppgår således till samma resultat före och efter utspädning.

NOT 33 UTDELNING PER AKTIE

Utdelningar som betalades ut under 2018 och 2017 uppgick till 363 MSEK (4,00 kr per aktie) respektive 318 MSEK (3,50 kr per aktie). På årsstämman den 26 april 2019 kommer en utdelning avseende räkenskapsåret 2018 på 4,60 kr per aktie, totalt 418 MSEK, att föreslås. Den föreslagna utdelningen har inte redovisats som skuld i dessa finansiella rapporter.

NOT 34 AVYTTRING AV DOTTERFÖRETAG

Inga avyttringar har skett under räkenskapsåret 2018 eller under 2017.

NOT 35 HÄNDELSER EFTER RAPPORTPERIODENS UTGÅNG

Den 3 januari annonserades förvärvet av svenska Indexator Rotator Systems som utvecklar och tillverkar rotatorer, främst till skogsindustrin. Bolaget omsatte 2018 cirka 300 MSEK och har cirka 140 anställda. Indexator Rotator Systems kommer att konsolideras i affärsområdet Demolition & Tools.

Den 23 januari annonserades förvärvet av italienska Hammer som levererar hydrauliska hammare och andra demoleringsverktyg för grävmaskiner. Bolaget omsatte 2018 cirka 20 MEUR och har cirka 100 anställda. Hammer kommer att konsolideras i affärsområdet Demolition & Tools.

De enskilda förvärven kommer inte att ha någon väsentlig effekt på Lifcos resultat och finansiella ställning under innevarande år. Preliminär förvärvskalkyl kommer att presenteras i kvartalsrapporten för första kvartalet 2019.

Den 7 februari 2019 lämnade Fredrik Karlsson sin anställning som VD och koncernchef samt uppdraget som styrelseledamot. Den 8 februari utsågs Per Waldemarson till VD och koncernchef. Per Waldemarson var vid tillträdet vice VD i Lifco-koncernen.

NOT 36 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR TILL KASSAFLÖDESANALYSEN

MSEK	2018	2017
Ej kassaflödespåverkande poster		
Avskrivningar	392	319
Omvärdering sälj-/köpoption	-1	-1
Summa	391	318

AVSTÄMNING AV ALTERNATIVA NYCKELTAL

EBITA MOT FINANSIELLA RAPPORTER ENLIGT IFRS

MSEK	2018	2017
Rörelseresultat	1 902	1 519
Avskrivningar immateriella tillgångar som uppkommit i samband med förvärv	253	196
EBITA	2 155	1 715
Förvärvskostnader	13	17
EBITA före förvärvskostnader	2 168	1 732

EBITDA MOT FINANSIELLA RAPPORTER ENLIGT IFRS

MSEK	2018	2017
Rörelseresultat	1 902	1 519
Avskrivningar materiella tillgångar	127	112
Avskrivningar immateriella tillgångar	12	11
Avskrivningar immateriella tillgångar som uppkommit i samband med förvärv	253	196
EBITDA	2 294	1 838
Förvärvskostnader	13	17
EBITDA före förvärvskostnader	2 307	1 855

NETTOSKULD MOT FINANSIELLA RAPPORTER ENLIGT IFRS*

MSEK	2018-12-31	2017-12-31
Långfristiga räntebärande skulder inklusive pensionsavsättningar	1 813	1 033
Kortfristiga räntebärande skulder	1 762	2 808
Likvida medel	-405	-305
Räntebärande nettoskuld	3 170	3 536
Sälj-/köpoptioner, tilläggsköpeskillingar	515	258
Nettoskuld	3 685	3 794

* Nyckeltal har räknats om per 2018-06-30 enligt ny definition av nettoskuld på sidan 87. Även jämförelseperioderna har räknats om enligt den nya definitionen.

SYSSELSATT KAPITAL OCH SYSSELSATT KAPITAL EXKLUSIVE GOODWILL OCH ÖVRIGA IMMATERIELLA TILLGÅNGAR MOT FINANSIELLA RAPPORTER ENLIGT IFRS*

MSEK	2018-12-31	2018-09-30	2018-06-30	2018-03-31
Totala tillgångar	13 823	14 109	13 567	12 909
Likvida medel	-405	-374	-301	-250
Räntebärande pensionsavsättningar	-37	-37	-36	-33
Icke räntebärande skulder	-2 985	-3 125	-2 899	-2 671
Sysselsatt kapital	10 396	10 573	10 331	9 955
Goodwill och övriga immat tillgångar	-9 133	-9 322	-8 946	-8 606
Sysselsatt kapital exklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar	1 263	1 251	1 385	1 349

* Nyckeltal har räknats om per 2018-06-30 enligt nya definitioner av sysselsatt kapital liksom sysselsatt kapital exklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar på sidan 87. Även jämförelseperioderna har räknats om enligt de nya definitionerna.

SYSSELSATT KAPITAL OCH SYSSELSATT KAPITAL EXKLUSIVE GOODWILL OCH ÖVRIGA IMMATERIELLA TILLGÅNGAR BERÄKNAT SOM GENOMSNITTET AV DE FYRA SENASTE KVARTALEN MOT FINANSIELLA RAPPORTER ENLIGT IFRS*

MSEK	GENOMSNITT	KV 4 2018	KV 3 2018	KV 2 2018	KV 1 2018
Sysselsatt kapital	10 314	10 396	10 573	10 331	9 955
Sysselsatt kapital exklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar	1 312	1 263	1 251	1 385	1 349
	SUMMA				
EBITA före förvärvskostnader	2 168	670	520	560	418
Avkastning sysselsatt kapital	21,0%				
Avkastning sysselsatt kapital exklusive goodwill och övriga immat tillgångar	165%				

* Nyckeltal har räknats om per 2018-06-30 enligt nya definitioner av sysselsatt kapital liksom sysselsatt kapital exklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar på sidan 87. Även jämförelseperioderna har räknats om enligt de nya definitionerna.

MODERBOLAGSREDOVISNING

MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING			
MSEK	NOT	2018	2017
Administrationskostnader		-136	-128
Övriga rörelseintäkter	38, 39	48	89
Rörelseresultat	40, 41, 42, 43	-88	-39
Resultat från andelar i koncernbolag	44	560	558
Finansiella intäkter	45	106	168
Finansiella kostnader	45	-64	-43
Resultat efter finansiella poster		514	644
Bokslutsdispositioner	46	56	-41
Skatt på årets resultat	47	-5	-10
Årets resultat		565	593

I moderbolaget återfinns inga poster som redovisas som övrigt totalresultat varför summa totalresultat överensstämmer med årets resultat.

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING			
MSEK	NOT	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Inventarier		0	0
Andelar i koncernbolag	48	1 960	1 960
Långfristiga fordringar hos koncernbolag		1 925	2 209
Uppskjutna skattefordringar	49	42	43
Summa anläggningstillgångar		3 927	4 212
Omsättningstillgångar			
Fordringar hos koncernbolag		4 501	4 047
Aktuella skattefordringar		18	4
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		4	3
Kassa/Bank		143	86
Summa omsättningstillgångar		4 666	4 140
SUMMA TILLGÅNGAR		8 593	8 352
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		18	18
Reservfond		12	12
Summa bundet eget kapital		30	30
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat	50	2 316	2 086
Årets resultat		565	593
Summa fritt eget kapital		2 881	2 679
Summa eget kapital		2 911	2 709
Obeskattade reserver	51	69	70
Långfristiga skulder			
Obligationslån	52	1 765	995
Uppskjutna skatteskulder		-	2
Summa långfristiga skulder		1 765	997
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	52	719	1 678
Obligationslån	52	1 036	1 112
Leverantörsskulder		0	0
Skulder till koncernbolag		2 025	1 715
Övriga kortfristiga skulder		14	26
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	53	54	45
Summa kortfristiga skulder		3 848	4 576
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		8 593	8 352

MODERBOLAGETS FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL				
MSEK	AKTIEKAPITAL	RESERVFOND	FRITT EGET KAPITAL	SUMMA EGET KAPITAL
Ingående balans per 1 januari 2017	18	12	2 404	2 434
Utdelning enligt beslut av årsstämman	-	-	-318	-318
Årets resultat	-	-	593	593
Utgående balans per 31 december 2017	18	12	2 679	2 709
Utdelning enligt beslut av årsstämman	-	-	-363	-363
Årets resultat	-	-	565	565
Utgående balans per 31 december 2018	18	12	2 881	2 911

I moderbolaget återfinns inga poster som redovisas som övrigt totalresultat varför summa totalresultat överensstämmer med årets resultat.

Aktiekapitalet består av 6 075 970 A-aktier och 84 767 290 B-aktier, totalt 90 843 260 aktier. A-aktierna har ett röstvärde på tio röster per aktie och B-aktierna har ett röstvärde på en röst per aktie. Moderbolaget innehar inga egna aktier. För information om aktiekapitalet se not 24 till koncernens finansiella rapporter.

KASSAFLÖDESANALYS FÖR MODERBOLAGET		
MSEK	2018	2017
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	-88	-39
Övriga finansiella poster	-2	-2
Erhållen ränta	106	97
Betald ränta	-44	-41
Betald inkomstskatt	-20	-5
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital	-48	10
Förändring i rörelsekapital		
Ökning/minskning av rörelsefordringar	39	-967
Ökning/minskning av rörelseskulder	315	424
Summa förändring i rörelsekapital	354	-543
Kassaflöde från den löpande verksamheten	306	-533
Finansieringsverksamheten		
Förändring av långfristiga fordringar	-46	-268
Upptagna lån	2 139	2 526
Amortering av lån	-2 534	-1 945
Erhållet koncernbidrag	-	-
Utbetalt koncernbidrag	-11	-2
Erhållen utdelning	560	558
Utbetald utdelning	-363	-318
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-255	551
Årets kassaflöde	51	18
Likvida medel vid årets början	86	68
Kursdifferenser i likvida medel	6	0
Likvida medel vid årets slut	143	86

NOT 37 MODERBOLAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning i enlighet med årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation, RFR 2, redovisning för juridiska personer. Reglerna i RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av godkända IFRS/IAS regler och uttalande så långt det är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag som ska göras från IFRS/IAS. Bestämmelserna enligt IFRS/IAS finns angivna i koncernredovisningens not 1 Redovisningsprinciper. Moderbolaget tillämpar de redovisningsprinciper som finns angivna för koncernen med undantag för nedanstående:

Uppställningsformer

Resultat- och balansräkning följer årsredovisningslagens uppställningsform. Resultaträkningen är uppdelad i två räkningar: en över resultaträkningen och en över totalresultatet. I moderbolaget återfinns inga poster som redovisas som övrigt totalresultat varför summa totalresultat överensstämmer med årets resultat. Rapport över förändring av eget kapital följer koncernens uppställningsform men innehåller de kolumner som anges i årsredovisningslagen. Uppställningsformerna för moderbolaget ger skillnad i benämningar, jämfört med koncernredovisningen, främst avseende finansiella intäkter och kostnader, avsättningar och poster inom eget kapital.

Andelar i dotterbolag

Andelar i dotterbolag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet inkluderas förvärvsrelaterade kostnader och eventuella tilläggsköpeskillningar. När det finns en indikation på att andelar i dotterbolag minskat i värde görs en beräkning av återvinningsvärdet. Är detta lägre än det redovisade värdet görs en nedskrivning. Nedskrivningar redovisas i posterna "Resultat från andelar i koncernbolag".

Finansiella instrument

IFRS 9 tillämpas ej i moderbolaget. Moderbolaget tillämpar istället de punkterna som anges i RFR 2 (IFRS 9 Finansiella instrument, p. 3-10). Finansiella instrument värderas till anskaffningsvärde. Inom efterföljande perioder kommer finansiella tillgångar som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt att redovisas i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Vid varje balansdag bedömer moderbolaget om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov i någon av de finansiella anläggningstillgångarna. Nedskrivning sker om värdenedgången bedöms vara bestående. Nedskrivning för räntebärande finansiella tillgångar redovisade till upplupet anskaffningsvärde beräknas som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av företagsledningens bästa uppskattning av de framtida kassaflödena diskonterade med tillgångens ursprungliga effektivränta. Nedskrivningsbeloppet för övriga finansiella anläggningstillgångar fastställs som skillnaden mellan det redovisade värdet och det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nuvärdet av framtida kassaflöden (som baseras på företagsledningens bästa uppskattning).

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal, oavsett om de är finansiella eller operationella, klassificeras som operationella leasingavtal.

Intäkter

I moderbolagets övriga rörelseintäkter ingår till dotterbolag utfakturerade koncerngemensamma kostnader.

Koncernbidrag

Både lämnade och erhållna koncernbidrag redovisas som en bokslutsdisposition i resultaträkningen.

NOT 38 MODERBOLAGETS FÖRSÄLJNING TILL OCH INKÖP FRÅN KONCERNBOLAG

Moderbolaget har under året fakturerat dotterbolagen 48 (89) MSEK för koncerngemensamma tjänster. Moderbolaget har inte köpt tjänster från dotterbolag.

NOT 39 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

MSEK	2018	2017
Koncerngemensamma tjänster	48	89
Summa övriga rörelseintäkter	48	89

NOT 40 KOSTNADER FÖRDELADE PÅ KOSTNADSSLAG

MSEK	2018	2017
Personalkostnader (not 42)	123	117
Kostnader för operationell leasing (not 43)	1	1
Övriga kostnader	12	10
Summa	136	128

NOT 41 ERSÄTTNING TILL REVISORERNA

MSEK	2018	2017
PricewaterhouseCoopers		
Revisionsuppdraget	1	1
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-	-
Övriga tjänster	0	0
Summa	1	1

Med revisionsuppdraget avses arvode för den lagstadgade revisionen, det vill säga sådant arbete som varit nödvändigt för att avge revisionsberättelsen. Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget avser bland annat granskning av kvartalsrapport. Övriga tjänster avser rådgivning angående finansiell redovisning samt tjänster i samband med förvärv.

NOT 42 MEDELANTAL ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

MEDELANTAL ANSTÄLLDA	2018	2017
Kvinnor	2	2
Män	3	3
Totalt	5	5

PERSONALKOSTNADER, MSEK	2018	2017
Löner och ersättningar		
Styrelse och verkställande direktör	50	47
Övriga anställda	26	24
	76	71
Sociala avgifter styrelse och verkställande direktör	19	18
Sociala avgifter övriga anställda	9	10
Pensionskostnader för verkställande direktör	15	14
Pensionskostnader för övriga anställda	4	4
Summa	123	117

För information om ersättning till ledande befattningshavare se not 10 till koncernens finansiella rapporter.

NOT 43 LEASING

MSEK	2018	2017
Operationell leasing		
Förfallotidpunkt inom 1 år	1	1
Förfallotidpunkt mellan 1 och 5 år	1	-
Summa	2	1

Moderbolagets operationella leasingavtal består främst av kontorslokaler. Vidareuthyrning förekommer ej. Kostnader för operationell leasing i moderbolaget har under räkenskapsåret uppgått till 1 (1) MSEK. Leasingkostnader för tillgångar som innehas via operationella leasingavtal redovisas bland rörelsekostnader.

NOT 44 RESULTAT FRÅN ANDELAR I KONCERNBOLAG

MSEK	2018	2017
Utdelningar	560	558
Summa	560	558

NOT 45 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

MSEK	2018	2017
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter från koncernbolag	106	97
Valutakursvinster	-	71
Summa finansiella intäkter	106	168
Finansiella kostnader		
Räntekostnader till koncernbolag	-6	-2
Räntekostnader	-38	-39
Valutakursförluster	-18	-
Övriga finansiella kostnader	-2	-2
Summa finansiella kostnader	-64	-43
Summa finansiella poster, netto	42	125

I posten valutakursförluster ingår kostnader på -124 MSEK samt intäkter på 106 MSEK, vilket ger en nettoförlust på -18 MSEK.

NOT 46 BOKSLUTSDISPOSITIONER

MSEK	2018	2017
Lämnade koncernbidrag	-3	-11
Mottagna koncernbidrag	58	-
Förändring av periodiseringsfond	1	-30
Summa	56	-41

NOT 47 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

MSEK	2018	2017
Aktuell skatt för året	-6	-19
Justeringar avseende tidigare år	0	-
Uppskjuten skatt	1	9
Summa skatt på årets resultat	-5	-10

Sambandet mellan årets skattekostnad och redovisat resultat framgår av tabellen nedan. Beräknad skatt på årets vinst har beräknats till 22% (22%).

Resultat före skatt	570	603
Skatt enligt gällande skattesats i Sverige 22%	-125	-133
Skatteeffekter av ej skattepliktiga intäkter	123	123
Effekt förändrad skattesats	-3	-
Justering avseende tidigare år	0	-
Skatteeffekter av ej avdragsgilla kostnader	0	0
Skatt på årets resultat	-5	-10

NOT 48 ANDELAR I KONCERNBOLAG

Specifikation av moderbolagets direkta innehav av aktier och andelar i dotterbolag:

KONCERNBOLAGETS NAMN	ORG NR	SÅTE
Lifco Dental International AB	556730-9710	Enköping
Proline Group AB	556543-0971	Sollentuna
PP Greiftechnik GmbH	HR B No 157420	Waakirchen, Tyskland
Rapid Granulator AB	556082-8674	Bredaryd
Sorb Industri AB	556272-5282	Skellefteå

	KAPITALANDEL %	RÖSTANDEL %	ANTAL AKTIER	BOKFÖRT VÄRDE 2018	BOKFÖRT VÄRDE 2017
Lifco Dental International AB	100,00	100,00	252 525	716	716
Proline Group AB	100,00	100,00	12 400	182	182
PP Greiftechnik GmbH	100,00	100,00	25 000	490	490
Rapid Granulator AB	100,00	100,00	100 000	205	205
Sorb Industri AB	100,00	100,00	6 800 000	367	367
Summa				1 960	1 960

	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	1 960	1 960
Förvärv av dotterbolag	-	-
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	1 960	1 960
Utgående redovisat värde	1 960	1 960

NOT 49 UPPSKJUTEN SKATT

MSEK	2018	2017
Skillnaden mellan å ena sidan den inkomstskatt som har redovisats i resultaträkningen samt å andra sidan den inkomstskatt som belöper sig på verksamheten utgörs av:		
Uppskjuten skattefordran på kostnad återförd i beskattningen och i framtida ej skattepliktig intäkt	42	43
Uppskjuten skatteskuld hänförlig till övriga skattepliktiga temporära skillnader	-	-2
Summa uppskjuten skattefordran/skatteskuld, netto	42	41

NOT 50 FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

MSEK	
Till årsstämman förfogande står följande medel:	
Balanserat resultat	2 316
Årets resultat	565
Summa	2 881
Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så att till aktieägarna utdelas 4,60 kronor per aktie, totalt i ny räkning överförs	418
Summa	2 881

NOT 51 OBESKATTADE RESERVER

MSEK	2018	2017
Periodiseringsfond 2012	-	9
Periodiseringsfond 2013	11	11
Periodiseringsfond 2014	0	0
Periodiseringsfond 2015	12	12
Periodiseringsfond 2016	9	9
Periodiseringsfond 2017	29	29
Periodiseringsfond 2018	8	-
Summa	69	70

NOT 52 UPPLÅNING

MSEK	2018	2017
Långfristiga räntebärande skulder		
Obligationslån	1 765	995
Summa långfristiga räntebärande skulder	1 765	995
Kortfristiga räntebärande skulder		
Obligationslån	1 036	1 112
Checkräkningskredit	258	317
Skulder till kreditinstitut	461	1 361
Summa kortfristiga räntebärande skulder	1 755	2 790
Summa räntebärande skulder	3 520	3 785

Ingen del av långfristiga skulder förfaller till betalning senare än två år efter balansdagen. Samtliga räntebärande skulder klassificeras i kategorin "Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde".

NOT 53 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

MSEK	2018	2017
Upplupna räntekostnader	8	5
Upplupna lönerelaterade kostnader	28	23
Upplupna semesterlöner	6	6
Upplupna sociala avgifter	11	10
Övriga upplupna kostnader	1	1
Summa	54	45

NOT 54 EVENTUALFÖRPLIKTELSE

MSEK	2018	2017
Eventualförpliktelser för koncernbolags PRI-skulder	0	0
Borgensförbindelse till förmån för koncernbolag	97	77
Övriga borgensförbindelser	-	0
Summa	97	77

TIOÅRSÖVERSIKT

	ENLIGT IFRS							ENLIGT BFN			
	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2012	2011	2010	2009
Nettoomsättning, MSEK	11 956	10 030	8 987	7 901	6 802	6 030	6 184	6 184	5 707	4 591	4 146
Total tillväxt i nettoomsättning	19,2%	11,6%	13,7%	16,2%	12,8%	-2,5%	8,4%	8,4%	24,3%	10,7%	-15,4%
varav organisk tillväxt	6,4%	2,1%	2,5%	5,7%	4,4%	-1,4%	-1,8%	-1,8%	7,9%	15,7%	-19,8%
varav förvärvad tillväxt	8,6%	8,6%	11,3%	7,3%	5,1%	0,1%	11,7%	11,7%	20,5%	0,6%	0,4%
varav valutaeffekt och övrigt	4,2%	0,9%	-0,1%	3,2%	3,3%	-1,2%	-1,5%	-1,5%	-4,2%	-5,5%	3,9%
EBITA* MSEK	2 168	1 732	1 377	1 186	966	692	715	716	631	511	305
EBITA-marginal*	18,1%	17,3%	15,3%	15,0%	14,2%	11,5%	11,6%	11,6%	11,1%	11,1%	7,3%
Avskrivningar enligt plan, MSEK	-139	-123	-104	-91	-75	-68	-71	-71	-67	-63	-64
Avskrivningar av immateriella anläggningstillgångar som uppkommit i samband med förvärv, MSEK	-253	-196	-121	-66	-38	-7	-3	-175	-141	-81	-84
Jämförelsestörande poster, MSEK	-13	-17	-4	-13	-122	-58	1	0	0	-6	4
Förvärv av materiella anläggningstillgångar, MSEK	162	144	114	102	105	95	75	76	56	55	55
Förvärv av dotterföretag efter avdrag för likvida medel, MSEK	500	1 378	1 608	573	1 264	-	90	95	1 771	663	76
Sysselsatt kapital exklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar, MSEK	1 312	1 155	989	983	877	874	970	-	-	-	-
Sysselsatt kapital, MSEK	10 314	8 962	7 395	5 981	5 098	3 910	3 921	-	-	-	-
Avkastning på sysselsatt kapital exklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar	165%	150%	139%	121%	110%	84,0%	73,8%	-	-	-	-
Avkastning på sysselsatt kapital	21,0%	19,3%	18,6%	19,8%	18,9%	18,8%	18,3%	-	-	-	-
Räntebärande nettoskuld MSEK	3 170	3 536	3 018	1 950	2 013	1 420	1 618	1 618	1 912	1 180	823
Räntebärande nettoskuldsättningsgrad, ggr	0,5x	0,6x	0,6x	0,5x	0,6x	0,6x	0,8x	0,8x	1,0x	1,2x	0,8x
Räntebärande nettoskuld/EBITDA*, ggr	1,4x	1,9x	2,0x	1,5x	1,9x	1,9x	2,1x	2,1x	2,7x	2,1x	2,2x
Nettoskuld, MSEK	3 685	3 794	3 076	1 980	2 091	1 498	1 695	1 618	1 912	1 180	823
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	0,5x	0,7x	0,6x	0,5x	0,6x	0,6x	0,8x	0,8x	1,0x	1,2x	0,8x
Nettoskuld/EBITDA*, ggr	1,6x	2,0x	2,1x	1,6x	2,0x	1,9x	2,2x	2,1x	2,7x	2,1x	2,2x
Soliditet	48,8%	45,5%	47,0%	49,2%	46,7%	43,6%	39,9%	38,2%	34,6%	28,5%	34,9%
Vinst per aktie, kr	15,29	11,94	9,99	8,91	6,17	4,16	5,56	3,57	3,20	2,59	0,84
Eget kapital per aktie, kr	73,60	60,50	51,9	43,4	38,0	26,0	23,6	21,5	20,1	10,6	9,5
Antal anställda vid årets utgång	4 926	4 758	3 627	3 386	3 009	2 865	3 005	3 005	3 106	2 234	2 024

FÖRVÄRV 2006–2018

ÅR	BOLAG	VERKSAMHET	AFFÄRSOMRÅDE	OMSÄTTNING VID FÖRVÄRVET	LAND
2006	Dental Prime	Dentalprodukter	Dental	3 MEUR	Finland
	Elektronikprodukter i Järlåsa	Kontraktstillverkning	Systems Solutions	30 MSEK	Sverige
	Darda	Rivningsverktyg	Demolitions & Tools	8 MEUR	Tyskland
2007	Kinshofer	Tillbehör till kranar och grävmaskiner	Demolitions & Tools	66 MEUR	Tyskland
	Safe Dental	Dentalprodukter	Dental	2 MSEK	Sverige
	Proline	Relining (renovering av avloppsrör)	Systems Solutions	120 MSEK	Sverige
	Oriola Dental	Dentalprodukter	Dental	45 MEUR	Finland
	Hekotek	Sågverksutrustning	Systems Solutions	13 MEUR	Estland
	Zetterström Rostfria	Kontraktstillverkning	Systems Solutions	50 MSEK	Sverige
	Plass Data Dental	Dentalprodukter	Dental	7 MDKK	Danmark
	Endomark	Produkter inom bland annat diagnostik och rotfyllning	Dental	9 MSEK	Sverige
2008	XO Care Denmark	Dentalprodukter	Dental	77 MDKK	Danmark
	Tevo	Inredning till servicebilar	Systems Solutions	8 MGBP	Storbritannien
	Ellman Produkter	Dentalprodukter	Dental	43 MSEK	Sverige
2009	Aponox	Tiltskopor	Demolition & Tools	-	Finland
	Interdental	Dentalprodukter	Dental	10 MSEK	Norge
	ATC	Återförsäljare	Demolition & Tools	5 MEUR	Frankrike
2010	RF-System	Produkter för järnväg-, mark- och byggentreprenad	Demolition & Tools	80 MSEK	Sverige
	Wintech	Kontraktstillverkning	Systems Solutions	125 MSEK	Sverige
	EDP	Dentalprodukter	Dental	119 MEUR	Tyskland
	Net Dental	Distributör	Dental	20 MEUR	Tyskland
2012	Ahlberg Cameras	Kamerasystem för kärnkraftverk	Demolition & Tools	73 MSEK	Sverige
2014	MDH	Tandteknik, distributör	Dental	44 MEUR	Tyskland
2015	Saniståls danska verksamhet	Inredning till servicebilar	Systems Solutions	25 MDKK	Danmark
	Auger Torque	Jordborrar	Demolition & Tools	10 MGBP	Storbritannien
	Rapid Granulator	Granuleringskvarnar för plastindustrin	Systems Solutions	300 MSEK	Sverige
	Top Dental	Dentalprodukter	Dental	3,4 MGBP	Storbritannien
	J.H. Orsing	Dentalprodukter	Dental	20 MSEK	Sverige
	Smilodent	Tandteknik	Dental	5 MEUR	Tyskland
	Preventum Partner	Redovisningstjänster för tandläkare	Dental	10 MSEK	Sverige
	Aquajet Systems	Tillverkar vattenbilningsrobotar	Demolition & Tools	60 MSEK	Sverige
2016	Auto-Maskin	Kontrollsystem för marina dieselmotorer	Systems Solutions	130 MNOK	Norge
	Cenika	Leverantör av elektrisk utrustning inom lågspänningsområdet	Systems Solutions	160 MNOK	Norge
	Dens Esthetix	Tandtekniskt laboratorium	Dental	1,4 MEUR	Tyskland
	Design Dental	Importerar samt producerar tandteknik i Danmark med digital teknik	Dental	13 MDKK	Danmark
	Endodontiprodukter	Produkter för bland annat rotfyllning	Dental	10 MSEK	Sverige
	Nordesign	Leverantör av LED-belysning till skandinaviska marknaden	Systems Solutions	64 MNOK	Norge
	Parkell	Tillverkar och säljer dentala förbrukningsmaterial och mindre utrustning till tandläkare	Dental	29 MUSD	USA
	Praezimed	Utför service och reparerar dentalinstrument	Dental	2,5 MEUR	Tyskland
	Redoma Recycling	Tillverkar återvinningsmaskiner för små och medelstora kablar	Systems Solutions	25 MSEK	Sverige
	TMC/Nessco	Leverantör av marina kompressorer och reservdelar	Systems Solutions	525 MNOK	Norge

ÅR	BOLAG	VERKSAMHET	AFFÄRSOMRÅDE	OMSÄTTNING VID FÖRVARVET	LAND
2017	Blinken	Återförsäljare av mätinstrument till lantmätare och byggindustri	Systems Solutions	124 MNOK	Norge
	City Dentallabor och Hohenstücken-Zahntechnik	Dentallaboratorier	Dental	1,3 MEUR	Tyskland
	Doherty	Leverantör av snabbkopplingar, skopor och andra tillbehör till grävmaskiner	Demolition & Tools	14 MNZD	Nya Zeeland
	Elit	Partihandel med maskiner och utrustning för elinstallationer och elproduktion	Systems Solutions	38 MNOK	Norge
	Fiberworks	Tillhandahåller kommunikationsutrustning för den europeiska fibernätsmarknaden	Systems Solutions	93 MNOK	Norge
	Haglöf Sweden	Leverantör av instrument för professionella fältnätare i skogen	Systems Solutions	60 MSEK	Sverige
	Hultdin System	Tillverkar redskap och inbyggnadskomponenter för skogs- och entreprenadmaskiner	Demolition & Tools	152 MSEK	Sverige
	Hydal	Tillverkar aluminiumkabinett för utomhus- och inomhusbruk	Systems Solutions	50 MNOK	Norge
	Perfect Ceramic Dental	Tandtekniskt laboratorium	Dental	24 MHKD	Hongkong
	Pro Optix	Tillhandahåller kommunikationsutrustning för den europeiska fibernätsmarknaden	Systems Solutions	62 MSEK	Sverige
	Silvent	Verkar inom energioptimering och arbetsmiljö inom området tryckluftsdynamik	Systems Solutions	120 MSEK	Sverige
	Solesbee's	Utvecklar och säljer verktyg till grävmaskiner och hjullastare	Demolition & Tools	11 MUSD	USA
	Wachtel	Helhetsleverantör av rörteknik	Systems Solutions	2 MEUR	Tyskland
2018	Computer konkret	Utvecklar, säljer och supportar mjukvara för tandläkare och ortodontister	Dental	3,8 MEUR	Tyskland
	Spocs	Slutmonterar och testar elektronikprodukter	Systems Solutions	61 MSEK	Sverige
	Dental Direct	Distributör till tandläkare	Dental	95 MNOK 25 MDKK	Norge
	Toolpacks norska bilinrednings-verksamhet	Inredning till servicebilar	Systems Solutions	40 MNOK	Norge
	Flörchinger Zahntechnik	Tandtekniskt laboratorium	Dental	1,7 MEUR	Tyskland
	Wexman	Tillverkar arbetskläder för professionellt bruk	Systems Solutions	46 MSEK	Sverige
	Denterbridge	Importerar tandtekniska arbeten	Dental	9 MEUR	Frankrike
	Rhein83	Utvecklar och producerar tillbehör och infästningsprodukter	Dental	8 MEUR	Italien
	ERC Systems	Verksamhet inom inspektion och relining av avloppssystem	Systems Solutions	20 MSEK	Sverige

KVALITETS- OCH MILJÖCERTIFIERINGAR

BOLAG	LAND	CERTIFIERING					
		ISO 3834	ISO 9001	ISO 13485	ISO 14001	ISO 18001	ISO 50001
Ahlberg Cameras AB	Sverige		•				
Auger Torque Europe Ltd	Storbritannien		•				
Auto-Maskin AS	Norge		•		•		
Aquajet System AB	Sverige		•				
Brokk AB	Sverige		•				
Brokk UK Ltd	Storbritannien		•				
Cenika AS	Norge				•		
Computer konkret GmbH	Tyskland		•	•			
Darda GmbH	Tyskland		•				
DAB Dental AB	Sverige		•	•	•		
DentalEye AB	Sverige			•			
Dentamed spol. s.r.o.	Tjeckien		•	•			
Directa AB	Sverige			•			
Fiberworks AS	Norge		•				
Hammasväline Oy	Finland		•				
AS Hekotek	Estland		•				
Hultdin System AB	Sverige		•				
InteraDent Zahntechnik, Inc.	Filippinerna		•				
InteraDent Zahntechnik GmbH	Tyskland		•				
Kinshofer CZ s.r.o.	Tjeckien	•					
Kinshofer GmbH	Tyskland	•	•				•
Leab Eesti OÜ	Estland		•		•	•	
Löfvånger Elektronik AB	Sverige		•	•	•		
Löfvånger Elektronik Uppsala AB	Sverige		•		•		
Müller und Weygand GmbH	Tyskland			•			
MDH AG Mamisch Dental Health	Tyskland			•			
Modul-System HH AB	Sverige		•		•		
Modul-System S.A.	Frankrike		•				
Modul-System Fahrzeugeinrichtungen GmbH	Tyskland		•				
Modul-System N.V./S.A.	Belgien		•				
Modul-System Polska Sp. z o.o.	Polen		•				
Tevo Ltd	Storbritannien		•		•	•	
Nessco AS	Norge		•		•	•	
Nordenta AB	Sverige			•			
J.H. Orsing AB	Sverige			•			
Jacobsen Dental AS	Norge		•				
Parkell, Inc.	USA			•			
Rapid Granulator AB	Sverige		•		•		
Si Zhou Dental (Shenzhen) Co. Ltd	Kina		•	•			
Texor AB	Sverige		•				
Tamrotor Marine Compressors AS	Norge		•		•	•	
TMC Compressors Asia Pte Ltd	Singapore		•		•	•	
Top Dental Products Ltd	Storbritannien			•			
Zetterströms Rostfria AB	Sverige		•				
Wintech AB	Sverige		•		•		

ADRESSER

DENTAL

3D Dental ApS

VD: Charlotte Kammersgaard
Kildeparken 12, 26A
8722 Hedensted, Danmark
Webb: 3d-dental.dk
E-mail: post@3d-dental.dk
Telefon: +45 76 40 93 00

AB Implants SARL

VD: Charles Mamisch
6 Rue Villaret de Joyeuse
750 17 Paris, Frankrike
E-mail: contact@denterbridge.fr
Telefon: +33 1 40 55 95 55
Fax: +33 1 40 55 07 18

AI dente Software A/S

VD: Vibeke Mikkelsen
Nydamsvej 8
8362 Hørning, Danmark
Webb: aldente.dk
E-mail: info@aldente.dk
Telefon: +45 87 68 16 01

Almaso För Tandvården AB

VD: Marcus Johansson
Kyrkostigen 5
247 62 Veberöd, Sverige
Webb: almasoft.se
E-mail: info@almasoft.se
Telefon: +46 46 23 81 80

Computer konkret AG

VD: Michael Brand, Jens-Peter Eibisch,
Jörg Müller
Theoder-Körner-Strasse 6
082 23 Falkenstein, Tyskland
Webb: ivoris.de
E-mail: info@ivoris.de
Telefon: +49 3745 7824 33
Fax: +49 3745 7824 633

DAB Dental AB

VD: Jonas Redin
Finvids väg 8
194 47 Upplands Väsby, Sverige
Webb: dabdental.se
E-mail: kontakt@dabdental.se
Telefon: +46 8 506 505 00

DAB Eesti OÜ

VD: Pille Männisalu
Kungla 2
765 05 Harjumaa, Estland
Webb: dabdental.ee
E-mail: info@dabdental.ee
Telefon: +372 6 39 13 20

DAB Dental Latvia SIA

VD: Beate Gaille
Dzelzavas iela 117
1021 Rīga, Lettland
Webb: dabdental.lv
E-mail: info@debdental.lv
Telefon: +371 677 847 56
Fax: +371 677 847 50

DAB Dental UAB

VD: Agne Bagdziunaite
Laisves pr. 57
06144 Vilnius, Litauen
Webb: dabdental.lt
E-mail: dental@dabdental.lt
Telefon: +370 8 800 200 33
Fax: +370 85 233 43 22

Dansk Nordenta A/S

VD: Claus Holmgaard
Nydamsvej 8
8362 Hørning, Danmark
Webb: nordenta.dk
E-mail: nordenta.dk@nordenta.dk
Telefon: +45 87 68 16 11

DentalEye AB

VD: Marcus Johansson
Kavallerivägen 30
174 58 Sundbyberg, Sverige
Webb: dentaleye.com
E-mail: info@dentaleye.com
Telefon: +46 8 621 07 00

DentalTiger GmbH

VD: Christina Kreus
Robert-Bosch-Strasse 15
354 40 Linden, Tyskland
Webb: dentaltiger.de
E-mail: info@dentaltiger.de
Telefon: +49 64 03 774 20 60

Dentamed spol. s.r.o.

VD: Pavel Smazik
Pod Lipami 2620/41
130 00 Praha 3, Tjeckien
Webb: dentamed.cz
E-mail: info@dentamed.cz
Telefon: +420 266 007 111

Denterbridge SAS

VD: Charles Mamisch
6 Rue Villaret de Joyeuse
750 17 Paris, Frankrike
Webb: denterbridge.fr
E-mail: contact@denterbridge.fr
Telefon: +33 1 40 55 95 55
Fax: +33 1 40 55 07 18

Denter'Lab SASU

VD: Charles Mamisch
6 Rue Villaret de Joyeuse
750 17 Paris, Frankrike
E-mail: contact@denterlab.fr
Telefon: +33 1 40 55 95 55
Fax: +33 1 40 55 07 18

Dental-Direct AS

VD: Michael Kammersgaard Krogh
Tverrmyra 16
3185 Skoppum, Norge
Webb: dental-direct.no
E-mail: post@dental-direct.no
Telefon: +47 33 07 15 00

Directa AB

VD: Henric Karsk
Box 723, Finvids väg 8
194 27 Upplands Väsby, Sverige
Webb: directadental.com
E-mail: info@directadental.com
Telefon: +46 8 506 505 75
Fax: +46 8 590 306 30

Directa, Inc.

VD: Henric Karsk
64 Barnabas Road, Unit 3
Newtown, CT 064 70, USA
Webb: directadental.com
E-mail: infousa@directadental.com
Telefon: +1 203 491 2273

EDP European Dental Partner Holding GmbH

VD: Charles Mamish, Per Waldemarson,
Reinhold Kuhn
Roggenhorster Strasse 7
235 56 Lübeck, Tyskland
E-mail: info@edp-holding.eu
Telefon: +49 451 29 26 910
Fax: +49 451 29 26 91 29

Ellman Produkter AB

VD: Jonas Redin
Box 423
194 04 Upplands Väsby
Webb: ahrendental.com
E-mail: info@ahrendental.com
Telefon: +46 8 506 505 44

Endomark Dental AB

VD: Peter Johansson
Verkmästaregatan 1
745 85 Enköping, Sverige
Webb: endomark.se
E-mail: info@endomark.se
Telefon: +46 171 230 30

Hammasväline Oy

VD: Kalle Salmela
PL 15
021 01 Espoo, Finland
Webb: hammasvaline.fi
Telefon: +358 10 588 6000
Fax: +358 10 588 6999

InteraDent Zahntechnik GmbH

VD: Charles Mamisch, Thomas Albrecht
Roggenhorster Strasse 7
235 56 Lübeck, Tyskland
Webb: intradent.com
E-mail: info@intradent.de
Telefon: +49 4 51 8 79 85 0
Fax: +49 4 51 8 79 85 20

InteraDent Zahntechnik, Inc.

VD: Dieter Schneider
Pascor Drive
RP-1704 Paranaque, Metro Manila, Filippinerna
E-mail: gguillermo@interadent.com.ph
Telefon: +63 2 852 4029

J.H. Orsing AB

VD: Henric Karsk
Box 16077
250 16 Råå, Sverige
Webb: orsing.se
E-mail: orsing@orsing.se
Telefon: +46 42 29 55 00

Jacobsen Dental AS

VD: Björn Myhre
Boks 97, Alnabru
0614 Oslo, Norge
Webb: jacobson-dental.no
E-mail: post@jacobson-dental.no
Telefon: +47 22 79 20 20

LIC Scadenta AS

VD: Arild Haugeland
Postboks 443, Hamangskogen 60
1338 Sandvika, Norge
Webb: licscadenta.no
E-mail: firmapost@licscadenta.no
Telefon: +47 67 80 58 80
Fax: +47 67 54 57 10

Lifco Dental AB

VD: Jonas Redin
 Verkmästaregatan 1
 745 39 Enköping, Sverige
 E-mail: anders.westlund@lifcodental.se
 Telefon: +46 171 478450
 Fax: +46 171 478489

Lifco Dental International AB

VD: Jonas Redin
 Verkmästaregatan 1
 745 85 Enköping, Sverige
 E-mail: jonas.redin@dabdental.se
 Telefon: +46 171 478450

MDH AG Mamisch Dental Health

VD: Charles Mamisch
 Schenkendorfstrasse 29
 454 72 Mülheim an der Ruhr, Tyskland
 Webb: mdh-ag.de
 E-mail: info@mdh-ag.de
 Telefon: +49 208 469 599 0
 Fax: +49 208 469 599 113

Müller und Weygandt GmbH

VD: Jonas Redin
 Reichardsweide 40
 636 54 Büdingen, Tyskland
 Webb: mwdental.de
 E-mail: kontakt@mwdental.de
 Telefon: +49 60 42 88 00 88
 Fax: +49 60 42 88 00 80

M+W Dental Austria GmbH

VD: Wolfgang Schuster
 Albert-Schweitzer-Gasse 6A
 1140 Wien, Österrike
 Webb: mwdental.at
 E-mail: email@mwdental.at
 Telefon: +43 800 500 809
 Fax: +43 0800 88 00 80 01

M+W Dental Magyarorszá Kft.

VD: Janos Szabo
 Csillaghegyi út 19-21
 1037 Budapest, Ungern
 Webb: mwdental.hu
 E-mail: dental@mwdental.hu
 Telefon: +36 1 436 9790
 Fax: +36 1 436 9799

M+W Dental Swiss AG

VD: Christina Kreus
 Länggstrasse 15
 8308 Illnau, Schweiz
 Webb: mwdental.ch
 E-mail: kontakt@mwdental.ch
 Telefon: +41 800 002 300
 Fax: +41 800 002 006

Nordenta AB

VD: Peter Johansson
 Verkmästaregatan 1
 745 85 Enköping, Sverige
 Webb: nordenta.se
 E-mail: info@nordenta.se
 Telefon: +46 171 230 00

Parkell, Inc.

VD: Henrik Karsk
 300 Executive Drive
 Edgewood, NY 117 17, USA
 Webb: parkell.com
 E-mail: info@parkell.com
 Telefon: +1 631 249 1134

Perfect Ceramic Dental Company Ltd

VD: Charles Mamisch
 RM 1809, Office Tower Two, Grand Plaza 625,
 Nathan Road Kowloon, Hong Kong
 E-mail: perfecthk@netvigator.com
 Telefon: +852 2783 7768
 Fax: +852 2783 7730

Praezimed Service GmbH

VD: Reinhold Kuhn
 Volksdorfer Grenzweg 143
 223 59 Hamburg, Tyskland
 Webb: praezimed.de
 E-mail: info@praezimed.de
 Telefon: +49 40 645 088 0

Preventum Partner AB

VD: Marcus Johansson
 Kungsgatan 35B
 736 32 Kungsör, Sverige
 Webb: Preventum.nu
 E-mail: info@preventum.nu
 Telefon: +46 227 120 60

Prodent International d.o.o.

VD: Vojco Andjelic
 Zvezna ulica 2A
 1000 Ljubljana, Slovenien
 Webb: prodent.si
 E-mail: info@prodent.si
 Telefon: +368 1 5204 800
 Fax: +368 1 5204 822

Rhein'83 S.R.L.

VD: Gianni Storni
 Via Zago 10/ABC
 401 28 Bologna, Italien
 Webb: rhein83.com
 E-mail: info@pec.rhein83.it
 Telefon: +39 051 244510-051
 Fax: +39 051 245 238

Si Zhou Dental (Shenzhen) Co. Ltd

VD: Charles Mamisch
 8/F, Block 12, CuiGang Industrial District 6
 HuaiDe Zone, Fuyong, Baoan, Shenzhen
 518103 Guangdong, Kina
 E-mail: xin-mason.jin@perfectdental.mdh.com
 Telefon: +86 755 27864816
 Fax: +86 755 2744 9224

Smilodentax GmbH

VD: Charles Mamisch
 Alte Hatzper Strasse 10 A
 451 49 Essen/Ruhr, Tyskland
 Webb: smilodentax.de
 E-mail: info@smilodentax.de
 Telefon: +49 201 24 055 0
 Fax: +49 201 24 055 11

Technomedics Norge AS

VD: Arild Haugeland
 Gramveien 68
 1832 Askim, Norge
 Webb: technomedics.no
 E-mail: post@technomedics.no
 Telefon: +47 69 88 79 20
 Fax: +47 69 88 79 30

Top Dental Products Ltd

VD: Daniel Rollén
 12 Ryefield Way, Silsden
 Keighley BD20 0EF, Storbritannien
 Webb: topdental.org
 E-mail: sales@topdental.co.uk
 Telefon: +44 1535 652 750
 Fax: +44 1535 652 751

West Road Properties

Interadent Building, L3275 Pascor Drive
 Sto. Niño, Parañaque City, Filippinerna
 E-mail: gguillermo@interadent.com.ph
 Telefon: +63 2 852 4029

DEMOLITION & TOOLS**Ahlberg Cameras AB**

VD: Joakim Ahlberg
 Gösvägen 22
 761 41 Norrtälje, Sverige
 Webb: ahlbergcameras.com
 E-mail: sales@ahlbergcameras.com
 Telefon: +46 176 20 55 00
 Fax: +46 176 22 37 15

Ahlberg Cameras, Inc.

VD: Joakim Ahlberg
 419B Raleigh street
 Wilmington, NC 284 12, USA
 Webb: ahlbergcameras.com
 E-mail: usa@ahlbergcameras.com
 Telefon: +1 910 399 42 40
 Fax: +1 910 523 58 76

Aquajet Systems Holding AB

VD: Roger Simonsson
 Brunnsvägen 15
 570 15 Holsbybrunn, Sverige
 Webb: aquajet.se
 E-mail: aquajet@aquajet.se
 Telefon: +46 383 508 01
 Fax: +46 383 507 30

Aquajet Systems AB

VD: Roger Simonsson
 Brunnsvägen 15
 570 15 Holsbybrunn, Sverige
 Webb: aquajet.se
 E-mail: aquajet@aquajet.se
 Telefon: +46 383 508 01
 Fax: +46 383 507 30

Auger Torque Europe Ltd

VD: Alistair Brydon
 Hazleton, Cheltenham
 GL54 4DX, Storbritannien
 Webb: augertorque.com
 E-mail: sales@augertorque.com
 Telefon: +44 1451 861652
 Fax: +44 1451 861660

Auger Torque Australia Pty. Ltd

VD: Kelvin Hamilton
 122 Boundary Road, Rocklea
 Queensland 4106, Australia
 Webb: augertorque.com.au
 E-mail: sales@augertorque.com.au
 Telefon: +61 73274 2077
 Fax: +61 73274 5077

Auger Torque China Co. Ltd

VD: Alistair Brydon
 Baozhan Road, Tongyi i Industrizone, Dongwu,
 Yinzhou, Ningbo 315114, Kina
 Webb: augertorque.com

BINC Delaware, Inc.

VD: Lars Lindgren
 1144 Village Way
 Monroe WA 982 72, USA
 Webb: brokkinc.com
 E-mail: info@brokkinc.com
 Telefon: +1 360 794 1277
 Fax: +1 425 487 2963

Brokk AB

VD: Martin Krupicka
Box 730, Risbergsgatan 67
931 27 Skellefteå, Sverige
Webb: brokk.com
E-mail: info@brokk.com
Telefon: +46 910 711 800
Fax: +46 910 711 811

Brokk Asia-Pacific Plc. Ltd

VD: Richard Yip
51 Bukit Batok Crescent, #04-26 Unity Centre,
658077 Singapore
Webb: brokk.com.sg
E-mail: info@brokk.com.sg
Telefon: +65 6316 2500
Fax: +65 3125 7439

Brokk Australia Pty.

VD: Wilhelm Visser
9 Colorado Court
Morphett Vale SA 5162, Australien
Webb: brokkaustralia.com.au
Telefon: +61 8 8387 7742
Fax: +61 8 8387 7743

Brokk Beijing Machines Co. Ltd

VD: William Liu
A1208, No. 18 Beitapingzhuang road,
Haidian district, Beijing, Kina
Webb: brokk.com.cn
E-mail: info-2008@brokk.com.cn
Telefon: +86 10 8225 5531/5332
Fax: +86 10 8225 5330

Brokk Bricking Solutions, Inc.

VD: Lars Lindgren
1144 Village Way
Monroe WA 982 72, USA
Webb: brokkinc.com
E-mail: info@brokkinc.com
Telefon: +1 360 794 1277
Fax: +1 360 805 2521

Brokk France SAS

VD: Michel Sanz
ZI Inova 3000
881 51 Thaon les Vosges cedex, Frankrike
Webb: brokk.fr
E-mail: info@brokk.fr
Telefon: +33 3 29 390 390
Fax: +33 3 29 390 391

Brokk Italia S.R.L.

VD: Roberto Ruberto
Via Paolo da Cannobio 9
20122 Milano, Italien
Webb: brokk.com/it
E-mail: roberto.ruberto@brokk.it
Telefon: +39 33 1854 5276

Brokk Middle East

VD: Haitham Gouda
PO Box 25906/Concord Tower Office
260 76 Media City, Dubai,
Förenade Arabemiraten
Webb: brokk.com
E-mail: haitham.gouda@brokk.com
Telefon: +971 4 8170278
Fax: +971 4 8170201

Brokk Norge AS

VD: Dag-Helge Andresen
Industriveien 22-24
1400 Ski, Norge
Webb: brokk.com/no
E-mail: info@brokk.no
Telefon: +47 9483 9507

Brokk Switzerland GmbH

VD: Dieter Kaupp
Vorderschlundstrasse 5
6010 Kriens, Schweiz
Webb: brokk.com/ch
E-mail: rene.walker@brokk.ch
Telefon: +41 41 755 39 77
Fax: +41 41 755 39 78

Brokk UK Ltd

VD: Nathan Sayers
Unit 2A, Moss End Business Village
Crooklands, Milnthorpe
LA7 7NU Cumbria, Storbritannien
Webb: brokk.com/uk
Telefon: +44 15395 66055
Fax: +44 15395 66044

Darda GmbH

VD: Gerhard Darda
Im Tal 1
78176 Blumberg, Tyskland
Webb: darda.de
E-mail: info@darda.de
Telefon: +49 7702 4391 0
Fax: +49 7702 4391 12

Darda Kinshofer Construction Machinery Co. Ltd

VD: Samuel Zhang
Unit #306, Landmark Tower 2
8 Dongsanhuan Road, Beijing 100004, Kina
Webb: darda.com.cn
E-mail: info@darda.com.cn
Telefon: +86 10 6590 6422
Fax: +86 10 6590 6423

Demolition and Recycling Equipment B.V.

VD: Ruud de Gier, Marcel Vening
Den Hoek 32
5431 NS Cuijk, Nederländerna
Webb: en.demarec.com
Telefon: +31 485 442 300
Fax: +31 485 442 120

Demolition and Recycling Tools Rental GmbH

VD: Thomas Friedrich
Hauptstrasse 76
836 66 Waarkirchen, Tyskland
E-mail: info@kinshofer.com

Doherty Couplers & Attachments Ltd

VD: Jeremy Doherty
2/2642 Ipswich Road
Darra, Queensland 4106, Australien
Webb: dohertydirect.net
E-mail: jeremy@dohertydirect.net
Telefon: +61 1800 057 021
Fax: +64 7 574 8030

Doherty Engineered Attachments Ltd

VD: Jeremy Doherty
98 Paerangi Place, Tauriko
3171 Tauranga, Nya Zeeland
Webb: dohertydirect.net
E-mail: jeremy@dohertydirect.net
Telefon: +64 7 574 3000
Fax: +64 7 574 8030

Hultdin System AB

VD: Josef Alenius
Skolgatan 12
939 31 Malå, Sverige
Webb: hultdins.se
E-mail: sales@hultdins.se
Telefon: +46 953 418 00
Fax: +46 953 418 01

Hultdins, Inc.

VD: Gerry Mallory
22 Morton Avenue
East Brantford, Ontario, Canada
Webb: hultdins.com
E-mail: info@hultdins.com
Telefon: +519 754 00 44
Fax: +519 754 15 69

Kinshofer CZ s.r.o.

VD: Thomas Friedrich
Cs.Legii 568
378 10 Ceske Velenice, Tjeckien
Webb: kinshofer.com
E-mail: info@kinshofer.com
Telefon: +42 384 795 100
Fax: +42 384 795 120

Kinshofer France SARL

VD: Thomas Friedrich
8 B Rue Gabriel Voisin, CS 4003
516 88 Reims CEDEX 2
Webb: kinshofer.com
E-mail: sales-france@kinshofer.com
Telefon: +33 388 3955 00
Fax: +33 388 7906 75

Kinshofer GmbH

VD: Thomas Friedrich
Hauptstrasse 76
836 66 Waarkirchen, Tyskland
Webb: kinshofer.com
E-mail: info@kinshofer.com
Telefon: +49 8021 8899 0
Fax: +49 8021 8899 37

Kinshofer Holding, Inc.

VD: Thomas Friedrich
6420 Inducon Drive Suite G
Sanborn, NY 14132, USA
Webb: kinshofer.com
E-mail: info@kinshofer.com
Telefon: +1 905 335 2856

Kinshofer Liftall Inc.

VD: Thomas Friedrich
5040 Mainway Drive, Unit #11
Burlington, ON L7L 7G5, Kanada
Webb: kinshofer.com
E-mail: sales-northamerica@kinshofer.com
Telefon: +1 905 335 2856
Fax: +1 905 335 4529

Kinshofer UK Ltd

VD: Alistair Brydon
4 Milton Industrial Court,
Horsfield Way, Bredbury
Stockport, Cheshire SK6 2TA, Storbritannien
Webb: kinshofer.co.uk
E-mail: sales@kinshofer.co.uk
Telefon: +44 161 406 7046
Fax: +44 161 406 7014

Kinshofer USA, Inc.

VD: Thomas Friedrich
6420 Inducon Drive Suite G
Sanborn, NY 14132, USA
Webb: kinshofer.com
E-mail: sales-usa@kinshofer.com
Telefon: +1 716 731 4333
Fax: +1 800 268 9525

Mars Greiftechnik GmbH

VD: Thomas Friedrich
Grenzlandstrasse 5
3950 Gmünd, Österrike
Webb: kinshofer.com
Telefon: +43 2852 5443 8
Fax: +43 2852 54438 9

PP Greiftechnik GmbH

VD: Thomas Friedrich
Hauptstrasse 76
836 66 Waakirchen, Tyskland
Telefon: +49 8021 8899 0
Fax: +49 8021 8899 37

RF System AB

VD: Hans Valdemarson
Furutorpsgratan 6
288 34 Vinslöv, Sverige
Webb: rf-system.se
E-mail: info@rf-system.se
Telefon: +46 44 817 07
Fax: +46 44 859 63

Solesbee's Equipment & Attachment LCC

VD: David Jenkins
2640 Jason Industrial Parkway
GA 301 87 Winston, USA
Webb: solesbees.com
E-mail: jcaldwell@solesbees.com
Telefon: +1 770 949 9231

SYSTEMS SOLUTIONS**Sorb Industri AB**

VD: Martin Linder
Box 730, Risbergsgatan 67
931 36 Skellefteå, Sverige
Webb: sorb.se
E-mail: info@sorb.se
Telefon: +46 910 174 00
Fax: +46 910 70 19 00

BYGGMATERIAL**Blinken Tools AB**

VD: Christer Åslund
Sågverksgatan 32
652 21 Karlstad, Sverige
Webb: blinken.eu
E-mail: info@blinken.eu
Telefon: +46 54 21 60 60
Fax: +46 910 70 19 00

Blinken AS

VD: Joar Johannessen
Postboks 122
1620 Gressvik, Norge
Webb: blinken.no
E-mail: blinken@blinken.no
Telefon: +47 90 70 11 00
Fax: +47 69 36 09 20

Cenika AB

VD: Thomas Jensen
Verkstadsvägen 24
245 34 Staffanstorps, Sverige
Webb: cenika.se
E-mail: post@cenika.se
Telefon: +46 40 631 55 00

Cenika AS

VD: Svein Tore Moe
Industrigata 13
3414 Lierstranda, Norge
Webb: cenika.no
E-mail: post@cenika.no
Telefon: +47 32 24 03 00

Elit Scandinavian AB

VD: Magne Barli
Box 132
517 23 Bollebygd, Sverige
Webb: elitsg.se
E-mail: info@elitsg.se
Telefon: +46 19 500 3010

Elit Scandinavian ApS

VD: Magne Barli
Gl Skivevej 73 B
8800 Viborg, Danmark
Webb: elit.dk
E-mail: info@elit.dk
Telefon: +45 48 44 60 60

Elit AS

VD: Magne Barli
Hellenvegen 9
2022 Gjerdrum, Norge
Webb: elit.no
E-mail: firmapost@elit.no
Telefon: +47 63 93 88 80

ERC Systems AB

VD: Niklas Persson
Skalles Väg 14
605 97 Norrköping, Sverige
Webb: ercsystems.se
E-mail: info@ercsystems.se
Telefon: +46 11 13 00 60

Fiberworks AS

VD: Roger Wahlgren
Ryensvingen 15
0680 Oslo, Norge
Webb: fiberworks.no
E-mail: salg@fiberworks.no
Telefon: +47 23 03 53 30

Hydal AS

VD: Hagbard Sandhøland
Hydrovegen 160
4265 Håvik, Norge
Webb: hydal.com
E-mail: post@hydal.com
Telefon: +47 52 84 81 00
Fax: +47 52 84 81 60

Nordesign AS

VD: Steinar Schrøder
Granåsveien 7
7048 Trondheim, Norge
Webb: nordesign.no
E-mail: nordesign.no@nordesign.no
Telefon: +47 73 84 95 50
Fax: +47 73 91 40 80

P-line Netherlands B.V.

VD: Frans van Veen
Hoge Rijn 259
2382 AM Zoeterwoude, Nederlanderna
Webb: proline-group.nl
E-mail: info@proline-group.nl
Telefon: +31 85 273 76 50
Fax: +31 85 273 76 55

Proline Danmark ApS

VD: Henrik Sørensen
Lunikvej 24
2670 Greve, Danmark
Webb: prolineas.dk
E-mail: info@proline-group.dk
Telefon: +45 6361 8545

Proline Norge AS

VD: Tellef Ingvaldstad
Frysjaeveien 35
0884 Oslo, Norge
Webb: proline-group.com
E-mail: info@proline-group.no
Telefon: +47 81 50 08 98

Prolinesystems Relining Oy

VD: Risto Heinemi
Sahaajankatu 12
00880 Helsinki, Finland
Webb: prolineoy.fi
E-mail: info@prolineoy.fi
Telefon: +358 40 560 29 68

Proline Syd AB

VD: Peter Andersson
Stenyxegatan 14
213 76 Malmö, Sverige
Webb: proline-group.com
E-mail: info@proline-group.com
Telefon: +46 40 671 79 90
Fax: +46 40 21 76 94

Proline Väst AB

VD: Niklas Persson
Datavägen 18
436 32 Askim, Sverige
Webb: proline-group.com
E-mail: info@proline-group.com
Telefon: +46 31 68 62 40
Fax: +46 31 68 45 60

Proline Öst AB

VD: Anna Fernandez
Box 114, Hovslagarevägen 31
192 54 Sollentuna, Sverige
Webb: proline-group.com
E-mail: info@proline-group.com
Telefon: +46 8 594 774 50
Fax: +46 8 594 774 51

Proline Nord AB

VD: Per-Olof Nilsson
Uttjordsvägen 9M
802 91 Gävle, Sverige
Webb: proline-group.com
E-mail: info@proline-group.com
Telefon: +46 26 54 22 00
Fax: +46 26 51 53 39

Proline Group AB

VD: Niklas Persson
Box 114, Hovslagarevägen 31
192 54 Sollentuna, Sverige
Webb: proline-group.com
E-mail: info@proline-group.com
Telefon: +46 8 594 774 50

Pro 10 Optix AB

VD: Tom Nordin
Vikdalsvägen 50
131 52 Nacka Strand, Sverige
Webb: prooptix.se
E-mail: sales@prooptix.se
Telefon: +46 8 120 477 50

Wachtel AG

VD: Denis Wachtel
Duttweilerstrasse 11
687 66 Hockenheim, Tyskland
Webb: wachtel-ag.de
E-mail: info@wachtel-ag.de
Telefon: +49 6205 27 900 86

INREDNING TILL SERVICEBILAR**Modul-System AS**

VD: Vegard Amundsen
Kragerudveien 80, Hellerudsletta
2013 Skjetten, Norge
Webb: modul-system.no
E-mail: info@modul-system.no
Telefon: +47 67 07 72 73

Modul-System Fahrzeugeinrichtungen GmbH

VD: David Mickelson
Erlenwiese 17
357 94 Mengerskirchen, Tyskland
Webb: modul-system.de
E-mail: info@modul-system.de
Telefon: +49 6476 9124-0
Fax: +49 6476 9124-10

Modul-System Finland Oy

VD: Timo Liikanen
PL 118
01301 Vantaa, Finland
Webb: modul-system.fi
E-mail: myynti@modul-system.fi
Telefon: +357 20 771 0880

Modul-System HH Van Equipment AB

VD: David Mickelson
Box 148
431 22 Mölndal, Sverige

Modul-System HH AB

VD: David Mickelson
Box 148, Kryptogatan 24
431 22 Mölndal, Sverige
Webb: modul-system.com
E-mail: info@modul-system.com
Telefon: +46 31 746 87 00
Fax: +46 31 746 87 25

Modul-System HH A/S

VD: Lennart Nielsen
Midtager 28
2650 Brøndby, Danmark
Webb: modul-system.dk
E-mail: info@modul-system.dk
Telefon: +45 70 25 21 60
Fax: +45 46 15 61 60

Håells AB

VD: David Mickelson
Box 148
431 22 Mölndal, Sverige
Telefon: +46 31 7468700

Modul-System Netherland B.V.

VD: Kathleen Smets
Govert van Wijnkade 42
3144 EG Maassluis, Nederländerna
Webb: modul-system.nl
E-mail: nl@modul-system.nl
Telefon: +31 10 592 80 38
Fax: +31 10 592 91 13

Modul-System N.V./S.A.

VD: Kathleen Smets
Wayenborgstraat 15
2800 Mechelen, Belgien
Webb: modul-system.be
E-mail: info@modul-system.be
Telefon: +32 15 28 52 00
Fax: +32 15 28 52 09

Modul-System Polska Sp. z o.o.

VD: Marcin Papuzinski
Jaworowa, ul.
Drukarska 1, Warszawa, Polen
Webb: modul-system.pl
E-mail: info@modul-system.pl
Telefon: +48 22 878 14 91
Fax: +48 22 878 14 91

Modul-System S.A.

VD: Philippe Tavel
40 Avenue Graham Bell
ZAC Léonard de Vinci
776 00 Marne la Vallée, Frankrike
Webb: modul-system.fr
E-mail: info@modul-system.fr
Telefon: +33 1 60 17 64 75
Fax: +33 1 60 17 64 71

Tevo Ltd

VD: Paul Railston
Maddison house, Thomas Road
HP10 OPE Buckinghamshire, Storbritannien
Webb: tevo.eu.com
E-mail: sales@tevo.eu.com
Telefon: +44 1628 528 034
Fax: +44 1628 523 292

KONTRAKTSTILLVERKNING**Auto-Maskin AS**

VD: Svein Arild Hagnaess
Hvamsvingen 22
2013 Skjetten, Norge
Webb: auto-maskin.com
E-mail: office@auto-maskin.com
Telefon: +47 64 84 52 00

Auto-Maskin UK Ltd

VD: Simon Tandy
Tingene house 21-24, Bradfield Road
Finedon industrial estate
Wellingborough NN8 4HB, Storbritannien
Webb: auto-maskin.com
E-mail: sales.uk@auto-maskin.com
Telefon: +44 1933 234 930

Auto-Maskin Sverige AB

VD: Albin Dennevi
Drakegatan 5
412 50 Göteborg, Sverige
Webb: auto-maskin.com
E-mail: office.se@auto-maskin.com
Telefon: +47 64 84 52 00

Auto-Maskin Holding, Inc.

VD: Svein Arild Hagnaess
951 FM 646, East Suite A27
TX 775 39 Dickinson Texas, USA

Auto-Maskin LLC

VD: Geary Long
951 FM 646, East Suite A27
TX 775 39 Dickinson Texas, USA
Webb: auto-maskin.com
E-mail: sales.us@auto-maskin.com
Telefon: +1 281 724 8630

Löfvånger Elektronik Göteborg AB

VD: Erki Hirv
Banehagsliden 5
414 51 Göteborg, Sverige
Webb: leab.se
E-mail: erki.hirv@leab.se
Telefon: +46 31 718 00 00

Löfvånger Elektronik Uppsala AB

VD: Sauli Tulkki
Fribergavägen 3
744 96 Järlåsa, Sverige
Webb: leab.se
E-mail: sauli.tulkki@leab.se
Telefon: +46 18 39 11 28
Fax: +46 18 39 11 26

Löfvånger Elektronik AB

VD: Ivan Vincent
Kyrkren 2
932 61 Löfvånger, Sverige
Webb: leab.se
E-mail: ivan.vincent@leab.se
Telefon: +46 913 245 00
Fax: +46 913 245 90

Leab Eesti OÜ

VD: Erki Hirv
Põikmäe 1 Tännassilma Tehnopark
764 06 Saku vald, Estland
Webb: leab.se
E-mail: erki.hirv@leab.se
Telefon: +372 6503 200
Fax: +372 6503 201

Wintech AB

VD: Joan Öberg
Knutsvägen 2
737 33 Fagersta, Sverige
Webb: wintech.se
E-mail: joan.oberg@wintech.se
Telefon: +46 223 420 50
Fax: +46 223 420 59

Texor AB

VD: Josef Alenius
Box 204, Alfavägen 1
921 24 Lycksele, Sverige
Webb: texor.se
E-mail: texor@texor.se
Telefon: +46 950 27540
Fax: +46 950 10521

Zetterströms Rostfria AB

VD: Nicklas Berglund
Prostgårdsvägen 5
655 60 Molkom, Sverige
Webb: zetterstroms.se
E-mail: info@zetterstroms.se
Telefon: +46 553 790 800
Fax: +46 553 101 86

MILJÖTEKNIK**Albro Technologies SARL**

VD: Bengt Rimark
646 Rue Juliette Récamier
699 70 Chaponny, Frankrike
Webb: rapidgranulator.com
E-mail: info@albro.fi
Telefon: +33 472 15 22 80

Eldan, Inc.

VD: Toni Reftman
6311 Inducon Corporate Drive Unit 14
Sanborn, NY 141 32, USA
Webb: eldan.us
E-mail: eldan-us@eldan-recycling.com
Telefon: +1 716 731 4900
Fax: +1 716 731 4909

Eldan Recycling A/S

VD: Toni Reftman
Værkmestervej 4
5600 Faaborg, Danmark
Webb: eldan-recycling.com
E-mail: info@eldan-recycling.com
Telefon: +45 63 61 25 45
Fax: +45 63 61 25 40

Nessco Holding AS

VD: Silje Hauland
Se Nessco AS

Nessco AS

VD: Christian Ness
Professor Birkelandsvei 24D
1081 Oslo, Norge
Webb: nessco.no
E-mail: firmapost@nessco.no
Telefon: +47 22 91 85 00

Rapid Granulator AB

VD: Bengt Rimark
Box 9
333 02 Bredaryd, Sverige
Webb: rapidgranulator.com
E-mail: info@rapidgranulator.com
Telefon: +46 370 86 500

Rapid Granulier-Systeme GmbH & Co. KG

VD: Jürgen Prössler
Bruchweg 3
638 01 Kleinostheim, Tyskland
Webb: rapidgranulator.com
E-mail: info@rapidgranulator.de
Telefon: +49 6027 4665 01

Rapid Granulier-Systeme KG

VD: Jürgen Prössler
Bruchweg 3
638 01 Kleinostheim, Tyskland
Webb: rapidgranulator.com
E-mail: info@rapidgranulator.de
Telefon: +49 6027 4665 01

Rapid Italy S.R.L.

VD: Bengt Rimark
Via Sopracornio 7B
300 10 Campolongo Maggiore Venezia, Italien
Webb: rapidgranulator.com
E-mail: info@rapidgranulator.it
Telefon: +39 49 972 8252

Rapid Granulate Machinery (Shanghai)

VD: Bengt Rimark
Building 1, 1198 Jidi Road, Minhang District
201107 Shanghai, Kina
Webb: rapidgranulator.com
E-mail: info@rapidgranulator.com
Telefon: +86 21 6760 1875

Rapid Granulator Singapore Pte Ltd

VD: Bengt Rimark
63 Hillview Ave. 10-17A Lam Soon
Industrial Building
669569 Singapore, Singapore
Webb: rapidgranulator.com
E-mail: info@rapidgranulator.asia

Rapid Granulator, Inc.

VD: Bengt Rimark
200 West Kensinger Drive
160 66 Cranberry Township, USA
Webb: rapidgranulator.com
E-mail: info@rapidgranulator.com
Telefon: +1 814 734 7164

Redoma Recycling AB

VD: Toni Reftman
Stenyxegatan 14
213 76 Malmö, Sverige
Webb: redoma.com
Telefon: +46 40 31 22 30

Silvent AB

VD: Anders Erlandsson
Vevgatan 15
504 64 Borås, Sverige
Webb: silvent.com
E-mail: info@silvent.se
Telefon: +46 33 23 79 00
Fax: +46 33 23 79 10

Silvent Benelux B.V.

VD: Anders Erlandsson
Jan Campertstraat 5
6416 SG Heerlen, Nederländerna
Webb: silvent.com
E-mail: info@silvent.nl
Telefon: +31 2026 236 10

Silvent Central Europe GmbH

VD: Anders Erlandsson
Stadtwerk Hochhaus, Strubergasse 26
5020 Salzburg, Österrike
Webb: silvent.com
E-mail: info@silvent.at
Telefon: +41 800 917 631

Silvent North America, Inc.

VD: Keith Timmons
6370 AmeriPLEX Drive
Portage, Indiana 46368, USA
Webb: silvent.com
E-mail: info@silvent.com
Telefon: +1 800 263 5638
Fax: +1 219 762 6879

Silvent (Shanghai) Trading Co. Ltd

VD: Anders Erlandsson
22nd floor, NO 1375 Middle Huai Hai Road
Shanghai, Kina
Webb: silvent.com
E-mail: info@silvent.cn
Telefon: +86 21 335 655 75
Fax: +86 21 335 656 85

Silvent South Europe SARL

VD: Anders Erlandsson
Technopolis Bat P, 5 Chemin des Presses,
CS 20014
068 00 Cagnes Sur Mer, Frankrike
Webb: silvent.com
E-mail: info@silvent.fr
Telefon: +33 4 93 14 29 90
Fax: +33 4 93 14 29 99

Silvent UK Ltd

VD: Anders Erlandsson
Unit 4330 Waterside Centre,
Birmingham Business Park
Birmingham B37 7YN, Storbritannien
Webb: silvent.com
E-mail: info@silvent.co.uk
Telefon: +44 800 432 0190
Fax: +44 800 432 0191

Tamrotor Marine Compressors AS

VD: Per Alf Kjellin
Professor Birkelands Vei 24D
1081 Oslo, Norge
Webb: tmc.no
E-mail: mail@tmc.no
Telefon: +47 22 91 85 00

TMC Compressors Asia Pte Ltd

General Manager: Philip Goh
21 Bukit Batok Crescent #15-79 WCEGA Tower
658 065 Singapore, Singapore
E-mail: pgoh@tmc.sg
Telefon: +65 6659 0987

SKOG**Haglöf, Inc.**

VD: Fredrik Holm
100 Solleftea Drive
MS 39 110 Madison, USA
Webb: haglofinc.com
E-mail: blake@haglofinc.com
Telefon: +1 601 856 5119

Haglöf Sweden AB

VD: Fredrik Holm
Klockargatan 8
882 30 Långsele, Sverige
Webb: haglofsweden.com
E-mail: info@haglofsweden.se
Telefon: +46 620 255 80
Fax: +46 620 205 81

Haglöf Sweden Produktion AB

VD: Fredrik Holm
Klockargatan 8
882 30 Långsele, Sverige
E-mail: info@haglofsweden.se
Telefon: +46 620 255 80
Fax: +46 620 205 81

AS Hekotek

VD: Heiki Einpaul
Põrguvälja tee 9 Jüri, Rae vald
753 06 Harjumaa, Estland
Webb: hekotek.ee
E-mail: hekotek@hekotek.ee
Telefon: +372 605 1450
Fax: +372 605 1451

Heinolan Sahakoneet Oy

VD: Kari Kiiskinen
PL 24 Tehtaantie
181 01 Heinola, Finland
Webb: heinolasm.fi
E-mail: etunimi.sukunimi@heinolasm.fi
Telefon: +358 3 848 411
Fax: +358 3 848 4301

Sorb OOO

VD: Olga Sizemova
10th Krasnoyarskaya LITER A 22 Litera A
Business center "Kellerman Center"
Sankt Petersburg 190103, Ryssland
Webb: sorb-spb.ru
E-mail: olga.sizemova@hekotek.ee
Telefon: +7 812 327 3655
Fax: +7 812 327 3670

Wexman AB

VD: Peter Ström
Köttorp, Sandgårdet
522 91 Tidaholm, Sverige
Webb: wexman.se
E-mail: info@wexman.se
Telefon: +46 502 188 90
Fax: +46 502 142 30

DEFINITIONER OCH SYFTE

Avkastning på eget kapital	Periodens resultat dividerat med genomsnittligt eget kapital.
Avkastning på sysselsatt kapital	EBITA före förvärvskostnader dividerat med sysselsatt kapital.
Avkastning på sysselsatt kapital exklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar	EBITA före förvärvskostnader dividerat med sysselsatt kapital exklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar.
EBITA	EBITA är ett mått som Lifco betraktar som relevant för en investerare som vill förstå resultatgenereringen efter investeringar av materiella och immateriella tillgångar med återinvesteringsbehov men före investeringar av immateriella tillgångar hänförliga till företagsförvärv. Lifco definierar Earnings Before Interest, Tax and Amortization (EBITA) som rörelseresultat före av- och nedskrivningar av immateriella anläggningstillgångar som uppkommit i samband med företagsförvärv. I rapporteringen exkluderar Lifco förvärvskostnader vilket markeras med en asterisk.
EBITA-marginal	EBITA dividerat med nettoomsättning.
EBITDA	EBITDA är ett mått som Lifco betraktar som relevant för en investerare som vill förstå resultatgenereringen före investeringar i anläggningstillgångar. Lifco definierar Earnings Before Interest, Tax, Depreciation and Amortization (EBITDA) som rörelseresultat före av- och nedskrivningar avseende materiella och immateriella tillgångar. I rapporteringen exkluderar Lifco förvärvskostnader vilket markeras med en asterisk.
EBITDA-marginal	EBITDA dividerat med nettoomsättning.
Nettoskudsättningsgrad	Nettoskuld dividerat med eget kapital.
Nettoskuld*	Lifco använder sig av det alternativa nyckeltalet nettoskuld. Lifco anser att nyckeltalet är användbart för användarna av de finansiella rapporterna som ett komplement för att bedöma möjlighet till utdelning, att genomföra strategiska investeringar samt att bedöma koncernens möjligheter att leva upp till finansiella åtaganden. Lifco definierar nyckeltalet enligt följande: kort- och långfristiga skulder till kreditinstitut, obligationslån, skulder relaterade till sälj-/köpoptioner och tilläggsköpeskillningar avseende förvärv samt räntebärande avsättningar för pensioner med avdrag för likvida medel. I rapporteringen markeras detta med en asterisk.
Resultat per aktie	Resultat efter skatt hänförligt till moderbolagets aktieägare dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier.
Räntebärande nettoskuld**	Lifco använder sig av det alternativa nyckeltalet räntebärande nettoskuld. Lifco anser att nyckeltalet är användbart för användarna av de finansiella rapporterna som ett komplement för att bedöma möjlighet till utdelning, att genomföra strategiska investeringar samt att bedöma koncernens möjligheter att leva upp till finansiella åtaganden. Lifco definierar nyckeltalet enligt följande: kort- och långfristiga skulder till kreditinstitut, obligationslån samt räntebärande avsättningar för pensioner med avdrag för likvida medel.
Soliditet	Eget kapital dividerat med totala tillgångar (balansomslutningen).
Sysselsatt kapital*	Sysselsatt kapital är ett mått som Lifco använder för att beräkna avkastningen på sysselsatt kapital och för att mäta hur effektiv koncernen är. Lifco anser att sysselsatt kapital är användbart för användarna av de finansiella rapporterna för att förstå hur koncernen finansierar sig. Lifco definierar sysselsatt kapital som totala tillgångar minskade med likvida medel, räntebärande pensionsavsättningar samt icke räntebärande skulder förutom skulder relaterade till sälj-/köpoptioner och tilläggsköpeskillningar avseende förvärv, beräknat som genomsnittet av de fyra senaste kvartalen.
Sysselsatt kapital exklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar*	Sysselsatt kapital exklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar är ett mått som Lifco använder för att beräkna avkastningen på sysselsatt kapital och för att mäta hur effektiv koncernen är. Lifco anser att sysselsatt kapital exklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar är användbart för användarna av de finansiella rapporterna för att förstå inverkan av goodwill och övriga immateriella tillgångar på det kapital som kräver avkastning. Lifco definierar sysselsatt kapital exklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar som totala tillgångar minskade med likvida medel, räntebärande pensionsavsättningar, icke räntebärande skulder förutom skulder relaterade till sälj-/köpoptioner och tilläggsköpeskillningar avseende förvärv, goodwill och övriga immateriella tillgångar, beräknat som genomsnittet av de fyra senaste kvartalen.

* Ny definition från och med 2018-06-30

** Tillkommande definition från och med 2018-12-31

ÅRSSTÄMMA 2019 OCH VALBEREDNING

Årsstämma i Lifco AB äger rum fredag 26 april 2019 kl 14.00 i Bonnierhuset, Torsgatan 21, Stockholm.

ANMÄLAN

Aktieägare som önskar delta i årsstämman ska

- dels vara införd i den av Euroclear förda aktieboken senast den 18 april 2019
- dels senast den 18 april 2019 anmäla sitt deltagande till Lifco

Anmälan kan göras genom ett av följande tre sätt:

- på Lifcos webbplats lifco.se
- per post till: Årsstämma, Lifco AB, c/o Euroclear Sweden AB, Box 191, 101 23 Stockholm
- per telefon till 08-402 92 82

Vid anmälan behöver ni ange namn, adress, telefonnummer, person- eller organisationsnummer, antal aktier samt, i förekommande fall, det antal biträden (högst två) som avses medföras vid stämman. Anmälda stämmodeltagare kommer per post att erhålla ett inträdeskort, som medtas och uppvisas vid ingången till stämmolokalen.

FÖRVALTARREGISTRERADE AKTIER

Aktieägare som har förvaltarregistrerat sina aktier måste i god tid före den 18 april 2019 se till att förvaltaren tillfälligt registrerar aktierna i eget namn för att ha rätt att delta vid stämman. För aktieägare som företräds av ombud måste fullmakten skickas in före stämman till Lifco. Den som företräder en juridisk person ska visa bestyrkt kopia av registreringsbevis eller motsvarande behörighetshandlingar som visar vem som är behörig firmatecknare. Fullmakten i original samt eventuellt registreringsbevis bör i god tid före stämman insändas till bolaget. Fullmaktsformulär tillhandahålls på bolagets webbplats lifco.se, och sänds till aktieägare som begär det.

VALBEREDNING OCH ÄRENDEN PÅ STÄMMAN

I Lifcos niomånadersrapport 2018 som publicerades den 25 oktober 2018 fanns information om Lifcos valberedning. Informationen publicerades också på webbplatsen.

I Lifcos niomånadersrapport 2018 samt bokslutskommunikén 2018 fanns information om hur aktieägare ska gå tillväga för att få ett ärende behandlat på årsstämman. Informationen publicerades också på webbplatsen.

UTDELNING

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att utdelning för 2018 lämnas med 4,60 kr per aktie, motsvarande 418 MSEK. Föreslagen avstämningsdag är den 30 april 2019. Euroclear räknar med att kunna sända utdelningen till aktieägarna den 6 maj 2019 förutsatt årsstämmans beslut.

FINANSIELL INFORMATION

Lifcos årsredovisning, bokslutskommuniké och delårsrapporter publiceras på svenska och engelska.

De kan laddas ner från www.lifco.se/investors.

Den tryckta versionen av Lifcos årsredovisning distribueras till de aktieägare som uttryckligen begär en sådan.

Årsredovisningen kan beställas från:

www.lifco.se/investors/financial-reports

Lifco AB

Att: Investor Relations

Verkmästaregatan 1

SE-745 85 Enköping

Telefon: 072 717 59 33

E-post: ir@lifco.se

FINANSIELL KALENDER

26 april 2019

17 juli 2019

23 oktober 2019

31 januari 2020

Mars 2020

Delårsrapport januari-mars

Delårsrapport januari-juni

Delårsrapport januari-oktober

Bokslutskommuniké för 2019

Årsredovisning för 2019

LIFCO

A SAFE HAVEN FOR YOUR BUSINESS

LIFCO AB

556465-3185

Verkmästaregatan 1
SE-745 85 Enköping

Telefon: 072 717 59 33

E-post: ir@lifco.se

www.lifco.se

Lifco erbjuder ett tryggt ägande för små och medelstora företag.